

öğrenci POSTASI

250 TL (KDV DAHİL)

15 TEMMUZ 86

SPOR - GENÇLİK

Öğrenci dernekleri bir bir ortaya çıkarken onbinlerce öğrenci tarafından ilgi ile izleniyordu. Demokratik kurumların hâlâ "sakıncalı" görüldüğü bir ortamda öğrenci gençlik, sorunlarına sahip çıkmadaki kararlılığını gösterdi. Artık hepimizce bilinen engellemelere karşın ÖD'ler kendi varlıklarını büyük ölçüde kabul ettirdiler. Bu kez de yoğun bir kampanyayla öğrenci dernekleri karalanmaya, kamuoyu önünde yasadışı ilan edilmeye çalışıldı. Dernek kurucuları, üyeleri tutuklanıyor; gerici odaklar "anarşi hortluyor" yaygarasına başlıyordu. Genç ÖD'ler bir yandan bu baskıları göğüsleme, diğer yandan katılımı arttırma sorunlarıyla karşı karşıya kaldı. Hep-sinden önemlisi, seslendikleri kesimin sorunlarının çözümüne katkıda bulunan demokratik kurumlar olabilme mücadelesi-ydi. Sorunlarına ancak birlikte, kalıcı çözümler getirebileceklerini kavrayan ÖD'ler güçlerini birleştirdiler. ÖĞRENCİ POSTASI gibi bir yayın organının çıkartılması bunun en somut, en güzel örneğidir. Artık birleşen güçleri etkin bir hâle getirme, hak arama mücadelesine ivme kazandırma sorunu gündeme gelmiştir. ÖĞRENCİ POSTASI'nın sorunlarımızın çözümünde güçlerimizi bir araya getirdiğimiz bir platform olması bu açıdan önem kazanmakta. Bir-birimizden farklı düşündüğümüz noktaların olduğu gayet açık, ancak öncelikli olarak bizi bir güç haline getirecek ortak adımları atabildiğimiz oranda başarılı olabileceğiz. Birbirimizi eleştirmeye, polemiklere girmeye olan yatkınlığımız işte tam bu noktada ciddi bir sorun olarak önümüzde durmakta. ÖĞRENCİ POSTASI'na gelen yazılarda bu eğilimi gözlemlemek olası. Yazı gönderen arkadaşların bu soruna daha duyarlı yaklaşımlarını, gönderdikleri ürünlerin bir-

likteliğe katkıda bulunur nitelikte olmasına özen göstermelerini bekliyoruz.

Yeri gelmişken, gönderilen yazıların daktilo edilmiş olması, yazım kurallarına dikkat edilmesi ve haberlerle birlikte olanaklıysa fotoğraf vb. görsel malzeme gönderilmesi istemimizi de iletelim.

Sağlıklı bir yaşamın temel koşullarından olan spor, günümüzde uluslar arasında kardeşlik, dayanışma duygularını geliştirmede, kalıcı bir barışın sağlanmasında önemli işlevler üstlenmiş durumda. Sporun insanın özüne, insanca yaşama biçimine karşı kullanılmasına izin vermeksizin her hakkımız gibi SPOR YAPMA HAKKIMIZA da sahip çıkmalıyız.

Binlerce yıllık özlemimiz BARİŞ, uğruna verilen savaşımınla daha da bir anlam kazanıyor. Tüm dünyada gençler, başta nükleer silahlar olmak üzere silahlahlanmaya karşı barış hareketlerinde en ön saflarda yer alıyor. Neredeyse bir nükleer silah deposu olarak kullanılan ülkemizde ise BARİŞ mücadelesi özel bir öneme sahip. Barışseverler yargılanıyor, kamuoyundan gizli anlaşmalarla yeni üsler kuruluyor, gövde gösterisine dönüşen tatbikatların ardı arkası kesilmiyor. Boyutu uzaya sıçrayan bir silahlanma yarışında hiç bir inandırıcı neden olmaksızın biz de yer alıyoruz. Tüm bunlara karşın, gençliğimiz "varolma/olamama" noktasına kadar gelip dayanmış silahlanma yarışına karşı çıkıyor. Tüm dünya gençliğinin silahlanmadan yaşamsal çıkarı olan dev silah tekelleri başta olmak üzere; silahlanmadan, uluslararası gerginlikten çıkar umanlara karşı verdiği onurlu savaşımın yanındadır. Öğrenci gençliğin demokratik kitlesel örgütleri olan öğrenci derneklerinin barış mücadelesinde etkin bir biçimde yer alacağına inanıyoruz.

Dostlukla...

(3)	SERHAT ŞİMŞEK/VEDAT DEMİRCİOĞLU	(11)	OĞUZHAN YALÇIN / SPOR-GENÇLİK
(4-5)	ÖZGÜR KAVAK/ GENÇLİK SAVAŞ İSTEMİYOR	(12-13)	FATMA YÜKSEL / BARIŞ İÇİN SPOR
(6-7)	KEMAL BULUŞ / ÜNİVERSİTENİN KESİK DAMARLARI	(14)	SUAT TEKELİ / GERİCİ BASIN SALDIRIYOR
(8)	GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: ATILMASINA	(15)	ALİ ATEŞOĞULLARI / YÖK ÜZERİNE BİR GÖRÜŞ
(9)	HÜSEYİN ORMAN / ZAMAN DEPOSU: TATİL	(22)	TAŞKIN ESLEK / KÜLTÜREL KARGAŞA
(10)	SÖYLEŞİ / NEJAT DEMİRTAŞ, HASAN DUMANLI	(24)	YÖK'E HAYIR
ŞİİR / GÖNÜL AKSAR, SEREN ÜZÜM, MUSTAFA ÇETİN, H. KARATAŞ			
KARİKATÜR / NURHAN SERİN, Ö. REMZİ CIRIK			
FOTOĞRAF / ALPER FİDANER			

Hesap Numarası 21 00 60	Dizgi / Bil Ofset	İlan fiyatları / kapak: 80.000 TL
Emin Bebek	Baskı / Sanem Matbaacılık	tam sayfa: 60.000 TL
Türkiye İş Bank	Dağıtım / Etkin	yarım sayfa: 30.000 TL
Yenişehir/ANKARA.	Yönetim Adresi / Yenidoğan Mah. Sokullu	çeyrek sayfa: 15.000 TL
Sahibi	Sok. No: 147 Altındağ / ANK.	
A.SERHAT ŞİMŞEK	Yazışma Adresi / Öğrenci Postası P.K. 243	Abone koşulları / 3 aylık : 600 TL.
Yazı İşleri Müdürü	Yenişehir/ANK.	6 aylık : 1200 TL.
EMİN BEBEK		1 yıllık : 2300 TL.
DERGİMİZDE ÇIKAN YAZILARDA İLERİ SÜRÜLEN DÜŞÜNCELER YAZARLARINA AİTTİR...		

vedat demircioğlu

Bir sabah uykusunda
Polisi saldırdılar
Demircioğlu Vedat'ı
Coplarla öldürdüler
Coplarla yumruklarla
Vurdular öldürdüler

Ruhi Su

Vedat Demircioğlu, 17 Temmuz 1968'de İTÜ Gümüşsuyu yurt binasına polis tarafından yapılan baskında öldürüldü. 5 Mart 1943'de Konya'nın Taşkent bucağında doğan Vedat Demircioğlu, hukuk fakültesi öğrencisiydi. Yaşamını ve eğitimi sürdürebilmek için işportacılık, otel kâtipliği yapıyor, yirmi beş yaşın bütün dinamizmi ile FKF'nin ön saflarında yer alıyordu. Teknik Üniversite Motorlar Kursu'nda öğrenci olmasından dolayı Gümüşsuyu Yurdu'nda kalıyordu.

ABD 6. Filo'sunu protesto eylemlerine katılan, aynı gece toplum polisinin baskınına uğrayan Gümüşsuyu yurdu öğrencileri arasında Vedat Demircioğlu da bulunuyordu. Geceye "Kanlı Gece" damgasını vuran cinayet orada işlendi. Coplarla yapılan saldırı sonucu ikinci kattan aşağı düşüyor, daha sonra arkasında üç yüz metrelik kan izi bırakarak sürükleniyordu. On dakika kadar kanlar içinde yatan Demircioğlu, bir polis arabası tarafından oradan hemen uzaklaştırılıyordu.

Uğradığı saldırıdan sonra kafası parçalanmış, vücudu cop ve yumruk darbeleriyle ezilmiş, kolları kırılmış olan Vedat Demircioğlu'nu ne arkadaşlarının verdiği kan, ne de yapılan ameliyat kurtaramamıştı. Amerikan emperyalizminin Akdeniz'deki bekçiliğini yapan 6. Filo, çok yıldızlı bayrağını dalgalandırarak hareket ettiği 24 Temmuz 1968 günü arkasında, ülkelerinin bağımsızlığı için şehit vermiş bir gençlik bırakıyordu.

Öğrenciler, olaya tepki göstermekte gecikmiyorlar, valiliğe siyah çelenk bırakılıyor. Dolmabahçe'de 6. Filo erleri denize dökülüyordu.

Kanlı gecenin ertesinde olay yerine gelen İTÜ Senatosu üyeleri öğrencilerin yoğun tepkileriyle karşılaşıyorlar, yaptıkları toplantı sonucunda hep birlikte istifa ediyorlardı. Olay öncesi öğrencilerin uyarısına duyarız kalan senato üyeleri, istifalarına gerekçe olarak öğrencilerin protestolarını gösteriyorlardı.

Demircioğlu "Bağımsızlık" dedi, "NATO'ya Hayır", "6. Filo Geri Dön" dedi. Bunlardan rahatsız olan güçler tarafından öldürüldü. Ölümünden sonra mücadelesi binlerce gence ışık tuttu. Kökleri Fikir Kulüpleri'ne dayanan öğrenci gençliğin yığmsal hareketi giderek daha baskıcı eylemlerle karşılaştıkça öğrencilerin yurt ve dünya sorunlarıyla daha yakından ilgilenmelerinin önüne geçilememişti. Öğrenci gençliğin kitlesel eylemleri anti emperyalist bir öz kazanıyordu. Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesiyle emperyalizme ve onun savaş örgütü NATO'ya karşı verilen mücadele daha büyük bir hız, daha büyük bir ivme kazandı.

Yaşamı pahasına ülkesinin sorunlarına sahip çıkan Vedat Demircioğlu'nu bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Serhat ŞİMŞEK

GENÇLİK SAVAŞI İSTEMİYOR

Derleyen : ÖZGÜR KAVAK
(ODTÜ)

Ne düşüncelerimizin ayrılığı ne de uzaklığı, bizi savaş ve çılgınlık
gücünün önünü tıkamaktan alıkoyabilir.

Savaş karşıtı, nükleer silahlanma karşıtı hareket günümüzün en geniş kapsamlı demokratik hareketlerinden biri olarak gelişirken, mücadelenin insancıl boyutu gençliği en etkin biçimde katılıma yönlendiriyor. Tüm insanlığa yönelik nükleer tehdit, dünya çapında, farklı ırk, uyruk ve ideolojilere sahip gençlik kitlelerinin savaş karşıtı eylemlere katılmalarına neden olurken, toplumsal etmenlerde savaş karşıtı hareketin gelişmesine yardım ediyor.

Batılı ülkelerin yaşam koşulları ise, gençliği barış mücadelesi içinde geniş ölçüde yer almaya itiyor. Kapitalist dünyada emekçiler üzerinde ağır bir yük oluşturan savaş hazırlıkları ve silahlanma yarışı, etkilerini yoğun bir şekilde genç kuşaklar üzerinde de gösteriyor. Batı egemen sınıfların demogoguğu ve burjuva iletişim araçları da, militarizmin yeni iş olanakları sunamayacağı, bunun da ötesinde fiyat artışlarını enflasyon yükselmesini, kamu harcamalarının sınırlandırılmasını beraberinde getireceği gerçeğini gizleyemiyor.

İşsizlik oranı düşmek bir yana, artarken, gençlik kapitalist ekonominin açtığı sosyal yaralara ve sınır tanımayan silahlanma yarışına duyarsız kalamazdı. Gençler bir yandan işsizler ordusunun sorumlusu olarak gösterilirken, öte yandan meslek öğrenemeyen ya da askeri-sınai bir karışıma hizmet etme yolunda oluşturulmayanlar eylemsizliğe mahkum ediliyorlar. Bu nedenle kararlılıkla biraraya gelip, ekonominin askerileşmesine karşı çıkıyorlar, bu da tekellerin baskısının artmasına, demokratik hak ve özgürlüklerin tepki gücünün sınırlandırılmasına yol açıyor. Sonuç olarak, savaş karşıtı gençlik hareketi birçok ülkede toplumsal haklar için verilen mücadele ile karışıp birleşiyor.

Gençler, nükleer savaşın salt güncel koşulları tehdit etmekle kalmayıp, iyi bir gelecek umudunu da yok ettiğinin, çıkabilecek bir savaşta savaş başlatılınca harcanabilir metaller olarak görülüp kullanılacaklarının bilincindedir. Öte yandan insan hak ve özgürlüklerinin salt barış ve toplumsal gelişme koşullarında elde edilebileceğini de biliyorlar. Bu nedenle, nükleer savaş önleme mücadelesi Batı Avrupa ve ABD'de gençlerin yaşamında sürekli yer alan bir etmen olarak karşımıza çıkarken, savaş karşıtı gençlik eylemleri güçleniyor.

Pershing ve Cruise füzelerinin yerleştirilmeye başlanması ile bu mücadele kimi NATO liderlerinin tahminlerinin tersine gücünü kaybedeceği yerde, yaygınlaştı. Washington'un askeri politikaları ağır eleştirilere hedef olurken gençlerde barışa gerçek tehdidin nereden geldiğinin yeniden ayrıntısına varıyorlar.

Savaş karşıtı gençlik eyleminin alanı, nükleer savaş toplumun tüm bireylerini tehdit ettiğinden oldukça geniştir. Batıdaki gençlik örgütleri kimi zaman farklı politik görüşlere de sahip olsalar, nükleer savaşın önlenmesi ana düşüncesinde birleşiyorlar. Bu da, savaş karşıtı eylemler içinde Hristiyan ve Sosyal Demokratların, Sosyalist ve Komünistlerin, sendika eylemcilerinin ve çevre korumacı örgütlerin üyelerinin ve herhangi bir din, politika ya da sendikal kurumlardan etkilenmemiş salt nükleer savaş önleme mücadelesi içerisinde bulunma sorumluluğu duyan gençlerin neden birlikte yer aldığını açıklar.

Dünya üzerinde nükleer savaştan sakınabilecek, soyutlanabilecek bir yerin olmayışı, savaş karşıtı hareketin alanının boyutlarını belirler. Nükleer soykırıma karşı açılan kampanyalara Latin Amerika, Asya ve Afrika'nın her yerinden gençlerin katılmasının da ötesinde, mücadele hem toplu kıyım depolarının yoğunlaştığı hem de nükleer savaş kuşağında bulunan Avrupa'da en etkin biçimiyle yaşanıyor. Batı Avrupa devletlerindeki savaş karşıtı hareketin tarihine geliş-güzel bir bakış bile eylem alanının genişliğini görmeye yeterli olacaktır.

Batı Almanya'daki en güçlü ve en etkin barış savaşçıları, Alman Sosyalist Çalışan Gençliği ve Marksist öğrenciler birliği Spartacus gibi örgütlerdir. Barış kampanyalarında, barışsever ve gerçekçi görüşlü tüm savaş karşıtı bireylerin işbirliği ile oluşturulacak koalisyonun ABD ve NATO'nun nükleer silahlanma planlarını engellemek ve egemen sınıfların nükleer

koalisyon gücüne karşı durmak gereksiniminde olduğunu ortaya koymuşlardır. Aynı gençlik birlikleri eylemlerinde, silahlanma yarışının sona ermesi yolunda çaba gösteren tüm kuruluşlarla farklı görüşlere de sahip olsalar işbirliği yapılabileceği inancından hareket ediyorlar. Batı Almanya'daki gençlerin çoğu, birbirine bağlı olgular olarak gördükleri toplumsal haklar için mücadele ve barış mücadelesi arasında bir ayrım gözetmemektedir. Bu genç sendika üyelerinin ürünüdür ki Batı Almanya'daki sendikalar (yarısı Alman Sendikalar Birliği üyesidir) kongre ve konferanslarında NATO'nun Batı Almanya'ya yeni Amerikan füzeleri yerleştirilmesi kararı na karşı çıkan konuşmalar yapmışlardır. Alman Sendikalar Birliği'nin çağrısına yanıt olarak, 1983 Ağustos'unda, barış ve silahsızlanmayı desteklemek üzere 8 milyon emekçi 5 dakikalık bir ulusal grev gerçekleştirilmiştir.

Savaş karşıtı hareketin toplumsal dayanağı çevre korumacı örgütlerin üyeleriyle, özellikle Yeşiller'in katılımıyla giderek genişliyor. B. Almanya'daki çevre korumacı hareketin çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu 5 milyon taraftarı olduğunu göze alırsak nükleer savaş karşıtı hareketin büyük gücünü açıklayabiliriz. B. Almanya'nın ayrıca dinsel gençlik örgütlerinin üyeleri arasında da barış için eylem gereği giderek yaygınlaşıyor. Katolik öğrenci örgütlerinin temsilcileri bu fırsatta Pershing ve Cruise füzelerinin B. Almanya'ya yerleştirilmesine karşı bir kamu hareketi olan Krefeld girişimini desteklediler. Krefeld girişimi Oberwesel'de yapılan Evangelist öğrenci papazları konferansında da desteklendi.

1984 güzündeki olaylar B. Almanya'da halkın geniş boyutlarda nükleer tehlikenin bilincinde olduğunu kanıtladı. Dortmund'da yapılan savaş karşıtı gösteride "1 Eylül Dünya Barış Günü silahlanma yarışına karşı verilen mücadelede önemli bir adıma kaynaklık etmelidir." dendi ve Eylül'de yapılan ülke çapındaki yürüyüşte, katılanların silahsızlanmayı destekleme ve ülkenin yeni Amerikan nükleer silahlarının kalkış alanı olmasına karşı çıkma kararlarıyla sonuçlandı ve bu yürüyüşte gençler ön saflarda yer aldılar.

Gençlik örgütlerinin, askeri-sınai propaganda araçlarıyla benimsetilen değerleri yeniden değerlendirme sürecine girdiklerini söylemek yerinde olur. Hür Demokratik Parti ile onun gençlik örgütü Genç Alman Demokratlarının ayrılması bu bağlamda bir örnektir.

Gençler İngiltere'deki savaş karşıtı eylemlerde de etkindi. Bu ülkedeki en büyük savaş karşıtı örgütönlarcakadın, genç, sendika, dinsel örgütler ve siyasal parti temsilcilerini içeren Nükleer Silahsızlanma için Kampanya'dır.

Nükleer Silahsızlanma İçin Kampanya ülkedeki en hızlı gelişen gençlik örgütüdür. Yayın organı İkinci Kuşak Ekim 1983'de 300 yerel alt birime ve bu ay katılan 500 yeni üyeye sahip olduklarını açıklamışlardır. Bu örgüt, iletişim araçlarını, müziği, giysileri, sembollerini vb. kullanarak okullarda, işsizler arasında, siyasi partilerin gençlik birimlerinde etkinliklerini sürdürüyorlar.

Ulusal öğrenci birliği, sendikaların gençlik birimleri gibi diğer gençlik örgütleri de bu alanda geniş kapsamlı işler yüklenmişlerdir. Nükleer tehdide karşı kampanyada en etkili grup olan Genç ilericiler "Bomba değil iş" sloganı ile işsizlik ve silahlanma yarışı arasındaki bağın altını çizmişlerdir.

Buna karşın İngiliz gençliği, Batının askeri hazırlıkları ile baş gösteren tehlikeyi değerlendirme sürecinde görüş birliğine varmış değildir. Örneğin bu tür hazırlıklar Muhafazakar Öğrenci Federasyonu tarafından onaylanmamaktadır.

Onlar, savaş karşıtı gösteriler sırasında rahatsızlığa neden oldular ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesini destekleyen poster ve rozetler dağıttılar. Bunun üzerine muhafazakar gençler arasındaki savaş karşıtı güçler Cruise Füzelerine Karşı Muhafazakarlar adlı örgütte birleştiler.

Savaş karşıtı gençlik hareketi Fransa'da da gelişmektedir. Genç ilericilerle birlikte, savaş karşıtı hareket içinde değişik yönlü partileri destekleyen gençler (Hristiyan İşçi Gençlik, Genel İşçi Konfederasyonu

Gençlik Merkezi vb.) yerlerini aldılar. Tümü 1983 güzünde Paris'te yapılan 150000 kişinin katıldığı barış yürüyüşünde yerlerini aldılar. Protesto yürüyüşü ve Fransız nükleer denizaltısı Fransız barış eylemlerine kaynaklık eder, yoğunlukta bulunduğu Britanya'nın Rennes kentinde Aralık 1983'de düzenlenen toplu gösteri, Genç İlericiler Hristiyan Gençlik eylemi ve öğrenci örgütlerince desteklendi.

Kapitalist ülkelerde gençliğin savaş karşıtı hareketi, salt Amerikan Pershing ve Tomahawks füzelerini yerleştirmelerine karşı olma bağlamında görmemeleri dikkate değerdir. Yılmaksızın, Avrupa'da nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler oluşturulması, nükleer silahların dondurulması ve silahlanma yarışını engelleyecek diğer önlemlerin alınması yolundaki isteklerini iletiyorlar.

ABD'de nükleer silahlanmanın dondurulması düşüncesi yaygınlaşmıştır. Her Amerikalının beşte dördü bu düşünceye katılıyor. Gençler de nükleer silahlanmanın dondurulması kampanyasının başlatılması içindedirler. Resmi BM delegesi Paul Warnke SALT'ta bunu şöyle açıkladı: Gençler geleceklelerinden kaygı duyuyorlar. Onlar ilk önce Vietnam Savaşı sırasında orduya alınmaktan korktular, oysa bugün babalarının ve dedelerinin yaşadıkları kadar yaşam şanslarının olduğundan emin değiller. Nükleer silahlanmanın dondurulması hareketi içinde birçok eyleme katılan gençler, yüzyüze kaldıkları kaçınılmaz dünya sorunlarından uzak kalmadıklarını gösterdiler.

Genç Amerikalıların savaş karşıtı eylemlerine gelince şunlar belirtilmeli: California Üniversitesi öğrenci ve öğretim üyeleri askeri gereksinimlere ayrılan paranın sivil üretime ve kamugereksinimlerine kullanılması için sürdürdükleri mücadeleyle halktan büyük bir karşılık buldular. Bunun yanında nötron bombasının geliştirildiği, ABD'nin en büyük laboratuvarlarından olan Livermor Lab'da sürdürülen askeri araştırmaların ve Los Alamos Lab. ile yapılan anlaşmaların sona erdirilmesini istediler.

Genç barış savaşçıları gösteriler ve toplantılar dışında kolejlerde, üniversitelerde eğitim harcamalarındaki düşüşün durdurulması, askeri bütçenin azaltılması istemlerini dile getiren dilekçeler imzalıyor ve siyasi kişiliklere mektup yolluyorlar.

Savaş karşıtı hareketinin politik etkisinin gelişmesi, bunun halkın değişik kesimlerinde karşılık bulması bugünlerde emperyalist ideologların artan kitlesel savaş karşıtı eylemler karşısında gençleri kendi yanlarına kazanmak için yaptıkları herşeyin nedenini açıklıyor, eğer başarılı olmazlarsa onları olanaklı olduğu ölçüde yanlış yönlendirmeye çalışıyorlar. Savaş karşıtı hareketi ve gençleri, politik yönden etkilemek için verdikleri sert mücadele bu nedenin doğal bir parçasıdır.

Emperyalist ülkelerdeki yönetim çarkları ilk günlerinden beri gençlik ile büyüyen kitlesel nükleer savaş karşıtı eylemleri kontrol altına almayı deniyorlardı. Nitekim 1981 yılının başında NATO konseyinin yayınladığı raporda genç kuşakların Atlantik Paktı'nın temel değer ve ilkelerini tanımayacakları nedeniyle beyinlerinin yıkanması kampanyasının NATO'ya üye ülkelerde ve ABD'de yoğun bir şekilde başlatılması gerekliliği vurgulanıyordu.

Emperyalizm ve gericiliğe karşı eylemlerle barış mücadelesi, silahlanma yarışına karşın hız kazanıyor.

Asya, Afrika ve Latin Amerika'da geniş tabanlı güçler nükleer tehlikeye karşı netleştiler.

Son yıllarda bağımsızlığını yeni kazanmış ülkelerdeki öğrenci ve gençlik örgütleri kongre ve toplantılarda savaş tehlikesine karşı mücadelenin sürdürülmesini tartışıyorlar. Bu, geniş öğrenci örgütleri için yeni bir olaydır. 1983'te Kongo Sosyalist Gençlik Birliği Merkez Komitesi'nin yaptığı genel toplantıda silahlanma yarışının artması tehlikesi üzerine önemli sorunlar vurgulandı. Hindistan, Filipinler, Madagaskar, Tanzanya, Nikaragua, Yeni Gine, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti ve diğer ülkelerin gençlik

örgütleri silahlanma yarışının artmasına ve dünyanın bazı bölgelerinde bulunan emperyalist militarizme karşı olduklarını dile getirdiler.

Nükleer tehlikenin dünyayı tehdit eder boyuta ulaşması savaş karşıtı gençlik eylemlerinin uluslararası bir nitelik kazanma eğilimini arttırmıştır. Barış yumuşama ve silahsızlanma için Dünya Gençlik ve Öğrenci Forum'u Ocak 1981'de Helsinki'de yapıldı. Forum'a uluslararası ulusal ve bölgesel düzeydeki örgütleri temsilen 100 ülkeden 650 üye katıldı. Helsinki sonuç belgesinde genç kuşak içindeki bölünmeleri ortadan kaldırmaya barışın korunması ve silahsızlanmanın sağlanabilmesi için birleşmeye çağrıldı.

Gençlik ve öğrenci "Barış Köyü", Dünya Komitesinin "Barış ve Yaşam İçin Nükleer Savaş'a Karşı" programı gereğince gençliğin barış hareketleri içerisinde yeni bir birim olarak işlevine başladı. Barış Köyü'nde 84 ülkeden gelen 230 uluslararası ve ulusal düzeydeki gençlik örgütlerinden 700'ü aşkın delege toplandı. Çok sayıdaki savaş karşıtı gençlik örgütü ilk olanaklarını iletişimi kurmak için kullandılar. Tartışmalar, dünya çapındaki barış hareketinin güçlenmesi yolunun hareket içindeki çeşitli unsurların birleşmesinden geçtiği gerçeğini, karşı çıkılmaz bir biçimde ortaya koydu.

Avrupa genç öğrenci yapılanmalarının işbirliği konusundaki yaygın olanakların kullanılması 500'ün üzerindeki ulusal örgütü temsil edildiği 30 uluslararası örgütün hemen hemen bütün Avrupa ülkelerindeki komünistler ve sosyal demokratlar, liberaller, radikal merkezîyetçi, Katolik, Hristiyan demokrat gençlik örgütlerinin, sendikaların spor ve kültür birimlerinin birleştirilmesi Batıda ve Doğudaki savaş karşıtı hareketlerin birleştirilmesinde ve güçlendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. İşbirliği yapılanması, danışmanlık, görüş alış-verişi, barış ve Avrupa güvenliği için ortak eylemler düzenlenmesi ve gençliğin yaşamsal çıkarlarının karşılanması için bir mekanizmadır.

Savaş karşıtı hareketin içindeki en önemli rolü dünya ilerici gençliğinin militan öncüsü olma konumunu hakıyla kazanmış olan, Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu oynamaktadır. Federasyon, dünya barışının korunmasını ve nükleer bir savaşın önlenmesini hedefleyen politik önlemlerin alınmasını ve birçok barış eylemini düzenledi. Bu eylemler arasında, ABD ve NATO'nun nötron bombası ve kimyasal silahların üretilmesi plânlarının ve ABD'nin yeni füze sistemini yerleştirme politikasının protesto edilmesi sayılabilir.

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun 1982'de yapılan 11. kongresi, yaşama hakkı için verilen mücadelede bir kilometre taşı olma niteliğini taşımaktadır. Kongrede, federasyon, temel amacının, nükleer bir felaketi önlemek ve silahlanma yarışını sona erdirmek uğraşısı içindeki gençliğin birleştirmek olduğunu açıkladı. Bu amaç "1980'ler Eylem Zamanı" adlı esas belgeye konu ve en önemli görevin geniş gençlik yığınlarının savaş karşıtı hareketin içine çekilmesi olduğunu vurgulandı. Bu belge, DDGF'nin başlattığı, "Barış ve Silahsızlanma için, Nükleer tehdide karşı Dünya Gençlik Eylemleri" adlı kitle kampanyasının politik temeli oldu. Bu kampanyanın amacı, dünya çapında anti-militarist gençlik birliğinin oluşturulması ve çeşitli toplumsal katmanlardan gençliğin savaş karşıtı eylemlerin içine çekilmesidir.

Genç kuşağın, nükleer savaşa karşı sürdürülen mücadelenin içine çekilmesi gereği DDGF'nin esas amacı olarak belirlendi. DDGF, silahsızlanma sorununu için Avrupa Gençlik İşbirliği çerçevesinde, Uluslararası Genç Sosyalistler Birliği, Avrupa Ulusal Gençlik Komiteleri birliği, Avrupa liberal ve radikal gençlik federasyonu ve Kuzey Ülkeleri merkezîyetçi parti Gençlik kollarıyla birlikte ortak seminerler düzenledi. Bölgesel gençlik ve öğrenci örgütleri ile bağlantılar kuruldu.

1983 Eylül ve Ekim aylarında Avrupa'da gerçekleştirilen yaygın Gençlik Barış eylemleri barış ve uluslararası güvenlik için sürdürülen uğraşıda gençliğin birleşmesi yolunda yararlı bir ortam sağladı. 20 Avrupa ülkesinden ve Nikaragua, Şili, Porto Rico, Lübnan'dan gelen 300 genç, Yunanistan'daki Pireaus'tan, Federal Almanya'daki Kiel'e kadar gittiler. Bu eylem sırasında Malta, İspanya, Portekiz ve Fransa'da mitingler ve çeşitli gösteriler düzenlendi.

Uluslararası Öğrenci Birliği, bu kampanya içinde oldukça anlamlı bir rol oynadı. UÖB'nin 1984 Nisan'ı Sofya'da yapılan 14. kongresinde delegeler dikkatlerini nükleer savaşın önlenmesi ve insanlığın barış içinde, özgür bir yaşam hakkının korunması üzerinde yoğunlaştırdılar. Kongre sırasında yapılan "Barış için ve Nükleer Savaşa Karşı Öğrenciler" adlı bölüme, delegelerin yanı sıra ABD, Kanada ve bazı ülkelerdeki savaş karşıtı hareketin temsilcileri konuk olarak katıldılar. UÖB'nin kongresindeki konuşmacıların çoğu, ülkelerindeki öğrenciler arasında, uluslararası sorunları bizi ilgilendirenler ve ilgilendirmeyenler diye ayrılanların çok az olduğunu belirttiler, zaten böylesi bir yaklaşımın yaşam tarafından olumsuzlandığını söylediler.

Dünya Demokratik gençliği ve savaş karşıtı harekete katılanlar, Avrupa'ya yeni füzelerin yerleştirilmesinden sonra değişen dünya koşulları içinde, kendi savaşçı konumlarının önemini daha iyi anladılar. Bu bağlamda, göze çarpan en önemli nokta, barış savaşçılarına düşen yeni görevler, yeni bir stratejinin ayrıntılarının belirlenmesi yeni sloganların yaratılması ve uzun erimli hedeflerin konmasıdır.

Barış için ve nükleer savaşa karşı verilen savaşım çeşitli politik akımların gençlik örgütlenmelerinin işbirliği yapacağı temel alandır. Yumuşama düşmanlarının saldırgan eylemleri, milyonlarca genç insanın protestosunu uyandıracak ve onların etkin birer barış savaşçısı olmalarını sağlayacaktır.

Yakın bir zamana kadar, Türkiye'de ithal ikameci bir gelişme modeli izleniyor. Dışardan ithal edilecek malların ülke içinde üretimini hedeflediği için ithal ikameci modelde yatırımlar nispeten artıyor. Üretimin iç pazarda tüketimi söz konusu olduğundan talebin canlı tutulması gerekiyor. Enflasyon, mala hücumu getirdiğinden hem talebi canlı tutuyor, hem de sermayeyi büyütüyor.

Yatırımların nispeten hızlanması, sanayileşmeyi de hızlandırıyor. Yeni yatırımlar, yeni nitelikli işgücü ihtiyacı demek. Yatırımlar, her zaman, özellikle teknik-mesleki işgücü ihtiyacını arttırıyor. Eğitim harcamaları içinde teknik-mesleki eğitime yapılan harcamalarla ifade etmek mümkün. Örneğin; ortaöğretimde teknik-mesleki eğitimin ağırlığı, Avusturya'da % 82.5, Almanya'da % 80 iken Türkiye'de % 27. Teknik-mesleki öğretimin ağırlıklı önemi için, R.Gendarme şöyle söylüyor: "Hızlı bir kalkınma için öğrencilerin yarısının fiziği, tekniği, tıbbi, tarımı, eczacılığı, dörttebirinin genel eğitimi, son dörtte birinin de hukuk, edebiyat, sosyal bilimler ve işletmeciliği seçmesi gerekir."

Ancak, Türkiye'de gerektiği gibi olmuyor. İthal ikameci modele teknik insan gücü yetmiyor. Türkiye'de hep teknik işgücü sıkıntısı çekiliyor. Çünkü, yukarıdaki rakamlardan anlaşıldığı üzere, orta öğrenim, teknik-mesleki insan gücü ihtiyacını karşılamaktan oldukça uzak. Orta öğrenim daha çok üniversitenin insan gücü ihtiyacını karşılıyor. Yetmiş iki ülke arasında yapılan araştırmada, mesleki ve teknik konularda iktisaden faal erkek nüfusun tüm nüfusa oranı itibarıyla Türkiye, 62. sıradadır. Bütün plânlama raporları, Türkiye'nin kalkınması için teknik öğrenime hız verilmesini istiyor. Plânlama, böyle isteyedsun, mühendise ihtiyacı olan Türkiye'de edebiyatçı yetişiyor.

İthal ikameci dönemde, nitelikli işgücünü karşılama ihtiyacı, yüksekokulun popüler olduğu bir dönemde yaşanmasına yol açıyor. Garantili gelir, itibar, masabaşı iş vb. avantajlar, Üniversiteyi halkçocukları için bir umut kapısı yapıyor. Eğitimin demokratikleşmesinden söz etmek ise yine mümkün değil. Mümkün olmadığını rakamlar söylüyor: 900 gençten 5'i üniversite okuyabiliyor. Okuyanların içinde % 33'ünün babası girişimci, % 8'inin işçi. Girişimcilerin genel nüfus içindeki ağırlığı, % 0.67, işçilerin ise % 20.

Yüksekokulun cazibesi, talebi arttırıyor. Talebi arttıran başka faktörleri de eklemek gerek. Şöyle: Türkiye'de nüfus artış hızı Türkiye'yi dünyanın en genç ülkelerden biri yapıyor. Ayrıca, Türkiye'de ortaöğrenimin işlevsel fonksiyonu yok. Liseyi bitiren üniversiteyi okumak zorunda. Bunlar, üniver-

üniversitenin kesik damarları

KEMAL BULUŞ

sitye olan talebi oldukça arttırıyor. Üniversite kapılarında yığılma, her dönemde, yönetimin baş ağrısı oluyor. Baş ağrısını hafifletmenin kolay bir yolunda bulunuyor: Mühendise ihtiyacı olan Türkiye'de edebiyatçı yetişiyor. Çünkü, bir edebiyatçı, bir hukukçu bir mühendisten 3-4 kat daha ucuza çıkıyor.

Gelinen noktadan özel sektör sözcüleri de şikayetçidir. Bu sözcülerden Dr. Alpay, şöyle söylüyor: "A.G.Ü.lerde meslek eğitimini devlet yürüttüğü için, teknolojik gelişme ile eğitim arasında bağlar kopuyor. Dolayısıyla sanayinin ve iş dünyasının gerektirdiği elemanlar bir türlü yetişememiş-

tir." Gözde işadamlarımızdan R.Koç ise, "Ara-sangücü yetiştirmede üniversite ile sanayi, birbirine sırt çevirmiştir. Sanayi, kendine düşen görevi yapmalı" diyor.

Parababalarının baba paraları ile tahsilini sürdüren oğulları da babaları gibi düşünüyor. Sayın Halit Narin'in İsviçre'de otelcilik eğitimi görmüş kızı Oya (20) bakın ne diyor: "Boğaziçi Üniversitesi'nde otelcilik okulları çok yetersiz. Turizm alanında, ülkemizde bir sürü yatırım yapılıyor. Ama, eleman yetiştiren, doğru dürüst bir kurum yok". Ortaöğrenimini İngiltere'de, liseyi İsviçre'de yükseköğrenimini Amerika'da yapan Dilek Sabancı'da (S.S'nın kızı) Oya ile aynı fikirde olsa gerek.

Türkiye'de, piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücü üretimi ise belli üniversitelerin tekelinde. Bir örnek: İmalat sanayiinde yöneticilerin % 31'i İ.T.Ü.'si mezunu. Holding sahipleri, gazetelerden öğrencilere şöyle sesleniyor: "Normal üniversite mezunu bize gelmesin. Bize gelenler, İ.T.Ü., ODTÜ vb..mezunu olmalı, enaz bir dil bilmeli. Diğerleri bize gelmesin. Onlar bize gelmez."

Burada özetlemek gerekiyor. Türkiye'de ithal ikameci kalkınmaya teknik eleman yetişmiyor. Hem iyi, hem kötü. Ancak, eğitimin gelişmeye yurdurulması gerekiyor. Gerekenin tersi yapılıyor. Gelişme hızı, eğitime yurduruluyor. Bu yeni iktisat politikası ile oluyor. İthal ikameci politika yerini, ihracata dayalı gelişmeye bırakıyor. Dış ticaret açığını kapamak, enflasyonu aşağı çekmek, hedef seçiliyor. Ne pahasına olursa olsun, ihracatı arttırmak, yatırımları kısmak, bu politikanın iki aracı oluyor.

İthal mallarını kendi ülkesinde üretmekten vazgeçen bir ülkenin teknolojiye ve bilimsel araştırmalara ihtiyacının azalacağı açık. İhtiyacı azaltan bir başka faktör de yatırımların kısılması. Nitekim, ithalat liberalleşiyor. Yatırım harcamaları ise, 84-85 arası, özel sektörde 76-77'ye göre % 33 düşüyor.

Gelişme eğitim politikasına uyuyor, yatırımlar düşüyor. Yatırım harcamalarında düşüş, eğitim harcamalarında düşüşü de getirmeli. Getiriyor da. 81 sonrası, tıpkı 71 sonrası gibi, eğitim harcamalarının en yüksek oranda düştüğü bir dönem oluyor. 71'de eğitim harcamaları 2.6 milyon TL. iken, 72'de 1.3 milyon TL. oluyor. 81-85 arası, öğrenci başına ödenek, üniversitelerde % 154 oranında azalıyor.

Eğitim harcamaları düşerken kapasite ve üniversite sayısı artıyor. Tıpkı 71 sonrası olduğu gibi, 81 sonrası 9 yeni üniversite açılıyor. Kapasite, 5 yıllık YÖK döneminde % 68 artıyor. Mezun sayısı ise, % 17'den % 10'a düşüyor.

81'de, kontenjan 70 binden 120 bine çıkarılıyor. İlgincidir ki kapasite iki ay sonra araştırılıyor.

Öğretim görevlisi sayısında düşüş var. Gazete ilanlarıyla öğretim görevlisi aranıyor. Öğretim görevlisi ithalatı başlıyor. Öğretim görevlisi ithalatı, liberalleşiyor.

Amacın ne olduğu olmasa da, ne olmadığı açık. Eğitim harcamalarının düştüğü, öğrenci kapasitesinin arttırıldığı, buna karşın mezun sayısının düştüğü, nitelikli öğretim görevli sayısının azaldığı, öğretim süresinin yarısının sınavlarda geçtiği, bilimsel araştırmaların olanaksız hale geldiği üniversitelerden ne yetişeceği bilinmez belki ama nitelikli eleman yetişmeyeceği açık.

Nitelikli eleman yetişmeyeceğini özel sektör de biliyor. Biliyor ki Sayın R.Koç, "Sanayi, üzerine düşen görevi yapmalı" diyor.

Sanayici üzerine düşen görevi yapıyor. Önce S.Sabancı kollarını sıvıyor, bu iş için 10 milyar TL. ayırdığını yazıyor gazeteler. Daha sonra, Yaşar Holding. Yaşar Holding bilgisayar kurslarını yüksekokullara dönüştürme hazırlığında. Olanaklarının özel üniversite için yeterli olduğu yazıyor.

Üniversitelerden umudunu kesen Sanayi, Özel Üniversiteleri yeniden canlandırıyor. 71 sonrası kurulmuş 75'te Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilen Özel Üniversiteler Yasası, bu sefer 82 Anayasası'na giriyor. Özel üniversitelerin vakıflar yoluyla kurulabileceği, 82 Anayasası'nın bir hükmü oluyor.

Yeni iktisat politikası doymuyor. Amaçları bitmiyor. Amaç için bir araç da, harç. Harç, bir nevi, para basma makinesini ikame eden bir araç oluyor. Biraz bütçe açığı kapanıyor, biraz da piyasaya ve üniversiteye talep düşüyor. Mantık, talebi olan her şeye fiat biçmek.

Araç, amaca belli ölçülerde hizmet ediyor. Ettiği rakamlardan anlaşılıyor. 85'te toplanan harç: 9 milyar TL. 86 için hesaplanan: 25 milyar TL.

Amacın ne olduğunu ise, Doğramacı doğruluyor: "Hükümet, üniversitelere fazla para vermesin, verirse enflasyon olur."

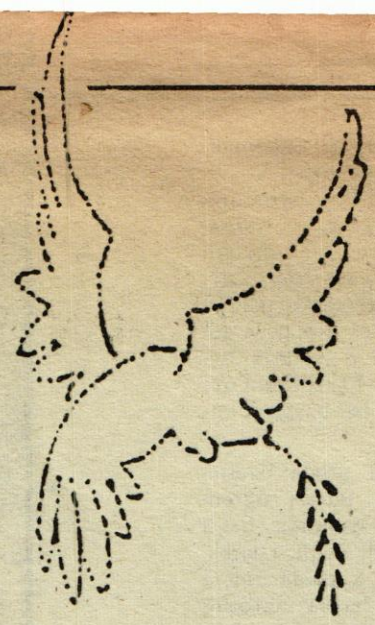
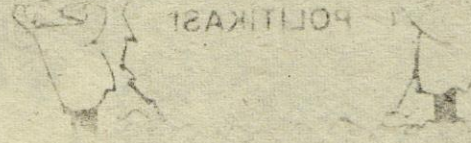
Enflasyonsuz ekonomi, elit tabakalar dışındaki üniversitenin kapılarını kapıyor. Politikanın uzağında kalanlar, üniversitenin uzağında kalıyor. Üniversiteler, Osmanlı Enderunlarına dönüşüyor. Üniversiteler diploma satan Kamu İktisadi Teşebbüslerine dönüşüyor.

Daha sonrasını kestirebilmek de mümkün. Özel Üniversite diploma sahipleri, şirket bürolarının koltuklarında hisse senedi sahiplerine dönüşecek. S.Sabancı'nın "Aile şirketlerine dönmek gerek" sözlerinden bu anlaşılmalı herhalde.

Enflasyonsuz bir ekonomik kemer sıkmayı gerektiriyor. Kemer sıkma, oldukça sıkıcı. Özellikle sabit gelirli için. Doğabilecek hoşnutsuzluğun önlemlerini de yaratmak gerekiyor. Önce üniversiteden başlanıyor. Gerekçesini yaratmak gerek. Yaratılıyor. Üniversiteler, terörün seraları olarak gösteriliyor. Beş yılda, iş kazalarında ölen gençlerin sayısı, terörden ölenlerden fazla iken, terör, M.E.B. na bağlı okullarda daha yaygın iken, üniversiteleri gözden düşürme çalışmaları tutuyor. Sonra, ihracatçı ruh hızını alamyor. İhracatta en yüksek oran, eğitim görevlisi ihracında sağlanıyor. Devamla, üniversite merkezileşmenin en yoğun biçimini yaşıyor. Seçimlerin yerini atamalar alıyor.

Üniversitenin işlevsizleştirilmesi planı tamamlanıyor. Daha doğrusu, nitelikli işgücü yetiştirme işlevi yerini başka bir işleve bırakıyor. Üniversite, öğretim görevlileri ve öğrencilerin meşgul edildiği, nötralize olduğu bir kurum oluyor. Üniversite, işsizler ordusuna yedeksubay yetiştiren kurum oluyor.

Bunlar, yeni iktisat politikasının hükmü oluyor. Yeni iktisat politikasının hükmünü YÖK yerine getiriyor: Üniversitenin damarları kesiliyor.

— Özgürlük köpük köpük yaşamda
kanat çırpan bir beyaz martı —

denize uzattım ayaklarımı

gördüm

ay ışığı sinmişti denize

yıldızlar alazlanıp duruyordu

umut maviliğini sıyırıp

acı lacivertine giyinmişti deniz

denize uzattım ayaklarımı

düşündüm

özgürlük deniz gibiyse

yürek enginliğinde

içimizde dalgalanmalı coşkuyla

denize uzattım ayaklarımı

anladım

özgürlük pupa yelken beyaz gemi

yaşamın dudağından

soluk soluğa çalınan bir öpüş gibi

denize uzattım ayaklarımı

dinledim

özgürlük pirinç tarlalarında pirince

şeker kamışları içinde şeker hasret çocukların

umut şarkısı

denize uzattım ayaklarımı

inandım

özgürlük engin denizde sabır ağıyla

ışıltilı mutluluğu tutanların

özgürlük kızgın demiriyle öfkesini örsleyenlerin

makina dişlilerinden savaş imal edip

barış düşleyenlerin

ve özgürlük

parmaklıklar ardında insanlarla kucak kucağa

olanların

yürek tutkusu

denize uzattım ayaklarımı

duyumsadım

özgürlük deniz gibi

dört bir yanı sarıvermiş

ve şimdi özgürlük

daha zorunlu olmuş

GÖNÜL AKSAR

Muğla İşletmecilik Y.O.

III. sınıf öğrencisi

MUĞLA

Derste başarı sağlamak, nesnel ve öznel koşulların birlikte uyumunu gerektiriyor. Nesnel faktörlerin yetersiz olduğu durumlarda öznel (subjektif) koşulların zorlanması gerekiyor. Zorlamalar, başarıya götürebilir belki de, ancak bu, sağlıklı olur. Faktörlerin optimum oluşu ise başarıyı kolaylaştırıyor.

Söyleneni şöyle özetlemek mümkün: Başarı, öğrencinin öznel çabasına bağlı olsa da yeterli değil. Çünkü, başarıyı dolaylı ya da dolaysız etkileyen başka faktörler de mevcut. Mütevazı bir faktör olsa dahi, sınavda oturulacak yeri bunların arasında saymak mümkün. Ya da örneğin; okul sonrası iş garantisinin başarıyı yukarılara mutlak bir şekilde çekeceğini söylemek mümkün. Bunlar, nesnel faktörler arasında. Nesnel faktörler için ise olumlu şeyler söylemek mümkün değil. Bunları açmak gerekiyor.

Dersi sevmek, başarı için önemli bir koşul, ama önemsenmeyen bir koşul. Türkiye Üniversitelerinde, öğrenci dersi sevmiyor: Çünkü Türkiye Üniversiteleri 'nde eğitim sevimsizleştiriliyor. Çünkü, öğrenci gireceği okulu puan ve kontenjan türüne göre seçiyor. Çünkü, Türkiye'de öğrenciye meslek seçiminde

kılavuz olacak bir servis yoktur. En çok tıp tercih ediliyor. Mediko-sosyal'in psikiyatri kliniğinin tercihi de tıp öğrencilerinden yana oluyor. Burada, A.Ekşil'nin anket çalışmalarını sunmak gerekiyor. Anketlerden anlaşılıyor: Öğrencilerin hemen hemen yarısı, istediği fakülteye girememekten şikayetçi. İTÜ öğrencisinin %15'i bir yıl sonra tekrar sınavlara giriyor. %40 kısmı okulu bırakıyor. Anlaşılması gereken şu: Türkiye Üniversitelerinde öğrenciler istemeyerek okuyor. Zorunlu olduğu için okuyor.

Yanlış seçim, tek neden değil. Bol formüllü, yaşamdan koparılmış bir eğitim yerine "yaşam için eğitim" anlayışı, öğrencinin ilgili branş ile arasını düzelterektedir. Çünkü sevmek anlamayı ve kavramayı gerektiriyor. Burada, Peters'in bulguları aydınlatıcı olacak. Şöyle söylüyor; onyediyıl İTÜ'de Pedagoji dersi vermiş, ünlü profesör: "Gençlerimizin orta öğretimden öğrenemedikleri tek şey, ezbercilğin ve kopyacılığın teknikleri. Anlamını kavrayarak öğrenmenin farkında değildir veya bunu bilmemektedir. "YÖK döneminde olduğu kadar hiç bir dönemde bu kadar formüllerle kirletilmeyen ders sıraları, Peters'in şahidi oluyor. Olan yalnız sıralara olmuyor tabii? Peters konuşkan bir profesör. Şöyle sürdürüyor: İstanbul'daki ilk ve ortaokul öğrencilerinin

zihni başarıları Amerikalı ve Avrupalı yaşlıları ile eşit düzeyde. Fakat, Üniversite gençlerinin, yaşlılarının gerisinde.

Burada kahredici bir sonuç çıkıyor. Türkiye'de çocuklar, liseye kadar normal gidiyor. Lise ve üniversitede bilinçleri köreliyor-köreltiliyor. Gençlik, eğitim sisteminin hele hele sınav sisteminin tahribatlarını yaşıyor ama anlamıyor. Türkiye Üniversitelerinde tahsil, "zihinsel harakiri" oluyor.

Öğrenci, ezberci eğitimin rahatsızlığını duyuyor. Anketlerde ezberci öğretimi kanıtıyor

Türkiye'nin eğitim kurumlarında kavrayabilen ve yorumlayabilen değil ezberleyebilen, kopya çekebilen başarılı sayılıyor.

Sıraları formüllerle bezemek, başarı için bir formül sayılıyor. YÖK dönemi, sıraların formülle en fazla kirlendiği dönem oluyor. YÖK dönemi, eğitimin formül yada formülle edilmiş bilgiye dönüştüğü bir dönem oluyor.

İktisat fakültelerinde dış ticaret derslerinde, ihracatçıya gerekli belgeleri bilmek, ihracat ile devalüsyon arasındaki ilişkileri bilmekten daha önemli oluyor. Diploma satan mağazalara dönüşen üniversitelerde, bilen değil, ezber bilen başarılı sayılıyor.

Sistemin, okulu yaşamdan koparması —ki kuramcısı J.Friedrich oluyor— eğitimi sevimsizleştiriyor. Bu sistem tam anlamıyla sosyalist sistemlerde uygulanabilen politeknik eğitimin karşısı oluyor. Yaşamdan soyut eğitimin yaşamdaki sonuçları somut oluyor. Bu sistem, eğitim ile öğrenci arasında karkeddi oluyor. 1402 arayı iyice açıyor. Öğretim görevlisi ihracatı ile beraber eğitim kalitesi de kapıdışı ediliyor. Artık başarı geceyarılarını mesailere dahil etmekle mümkün hale geliyor.

Ezberlemek, tekrarlamakla mümkün. Yaşamı yeniden tekrarlamanın (üretmenin) koşulları ise N.E.P. (Yeni Ekonomik Politika) ile güçleşti. Tabii bu öğrencilik yap-

manın faturasını da yükseltiyor. Ezberlemek başarının, çalışmak ise kendini finanse etmek için zorunlu bir koşul oluyor. İhraç, daha çok nakit ve vakit sıkıntısı çeken öğrencinin "demokles kılıcı" oluyor. Sıkıntılara, orta öğretimden gelen ve sosyal statü farklılığından kaynaklanan düzey düşüklüğünü de eklemek gerekiyor.

"Başarı, en iyi ile en kötünün durumuna göre değil de ortadakilerin durumuna göre ölçülür. Buna inanmak gerekiyor. Çünkü bunu Prof.Petters söylüyor. Bunu ölçü alan sisteme "Çan Eğrisi" deniyor. Çoğunluğun başarısız olduğu oranda başarı notu düşüyor. Türkiye'de sanırım yalnız askeri okullarda ve ODTÜ'de uygulanıyor. 75 öğrenciden 71'i vize alamıyor. Atılan öğrencilerden % 85'i aynı dersten atılıyor. Bu durumda kifiyetsizliği öğrenci dışındaki faktörlerde aramak gerekiyor. Çan eğrisi böyle yapıyor.

Faktörler bitmiyor. Sınav kağıtlarının değerlendirilmesi ile sürüyor. YÖK Hu-

kuku asistanlarına sınav kağıdını okuma yasağı getiriyor. Yasak, YÖK genelgelerinde sık sık tekrarlanıyor. Ama hiç bir yetkili-elini vicdanına koymak koşuluyla—asistansız yürüyemeyeceğini biliyor. Genelgelerde emrini tazeliyor: Asistanlar sınav kağıtlarını değerlendiremez. Ancak Türkiye'de yasaların hayat bulması her zaman mümkün olmuyor. Ancak, öğrenci kendini ciddiye alıyorsa yasal haklarının hayat bulmasını sağlamak zorunda.

YÖK öncesi dönemde vize sınavları yoktu. Vizeler devamdan alındı. İstenilen süre kadar derse giren öğrenci için final sınavlarına girmek bir "hak" olurdu. Şimdi bu hak iki vize sınavını ortalamasını enaz 40 getirerek elde ediliyor. Bir öğrenci 75 günlük sömestirin ortalama 30-35 gününü sınavda geçiriyor. Bir öğretim görevlisi ayda ortalama bin, ya da binbeş yüz kağıt okumak zorunda. Roman gibi okunur ancak. Eskiden bir kağıda ortalama 30 dk. harcanırdı. Şimdi öğrencinin yaşamıyla ilgili kararlar dakikaya sığdırılıyor. Kura neden çekilmiyor anlaşılmıyor.

YÖK sisteminde atılan ile atılmayan öğrenci arasındaki fark anlaşılmıyor. Anlaşılabilen, YÖK'ün mantığı: Üniversite Gençliği eğitilmiyor. Öğütme mantığının bir sonucu olarak dönem, en fazla öğrencinin alınıp enaz öğrencinin mezun edildiği bir dönem oluyor. Mediko-Sosyal servisinin Psikiyatri Kliniği, ziyaretlerin en yoğun dönemini yaşıyor.

Derste başarının dolaylı-dolaysız faktörleri bu kadar değil elbette. Ancak söylenmek istenen başarıyı belirleyen esas unsurların nesnel unsurlar olduğu. Bunların biri de, örneğin öğretim görevlisinde, ya da sınav sisteminde (Test-klasik) yapılacak bir değişiklik sonuçlarda hafife alınmayacak değişiklikler yaratıyorsa sistem üzerinde yeniden düşünmek gerekir.

Faktörlerin optimum olmasını sağlamak öğrencinin görevi değildir. Ancak bunların düzelmesini istemek, öğrencinin hakkıdır. Öğrenci için hak olanı sunmadan ondan görev beklemek, asgari bir tabirle "insafsızlık" olur. İnsafsızlık örneği sunanların kaderi, yakın bir dönemde ihrac ettikleri öğrencilerinkine benzeyecek gibi.

Önümüzdeki bu günlerde basiretsizliğin en açık örneğini oluşturacak bir dram yaşanacak. Aftan yararlananlar intibak hakkından dolayı paçayı kurtarıırken affa ihtiyaç duymaksızın son sınıflara gelenler, atılabilecek. Bu senaryonun kahrmanları rahat uyuyabilecekler mi? Kurmaylar, infaz kararı almadan önce iyi düşünmek zorundadır.

gereği düşünüldü ATILMASINA

ZAMAN DEPOSU TATİL

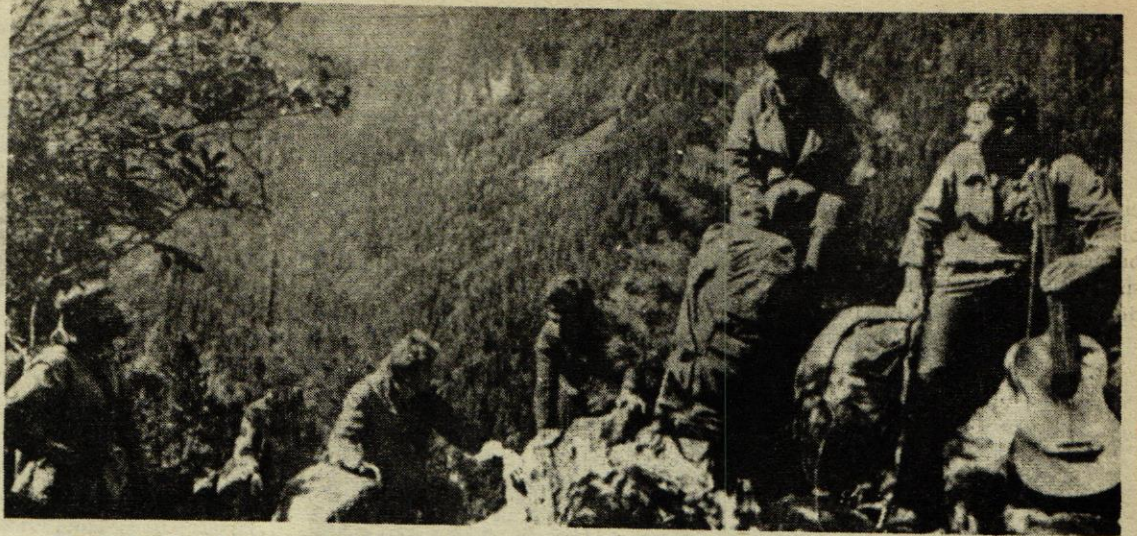
HÜSEYİN ORMAN

Yüksek öğrenim gençliği, okullarının kapanmasıyla birlikte tatile girdi. İyisiyle, kötüsüyle geçen ders yılına dönüp bakan herkes koşar adım okullardan uzaklaşıyor. Bu gidişatın amaçları da farklılıklar gösteriyor; dinlenmeye gidenler, kararlı bir şekilde planlı veya plansız bütünlemelere şimdiden çalışmaya azmedenler, okul süresince memleketlerinden ayrı olup, memleketlerinin yollarını tutanlar, bir işe girmiş olanlar veya buna hazırlananlar, stajları için uğraşanlar vb... Herkes kendi planını uygulamaya koyuldu. Bu arada, bu dönem okullarından atılanlar; ya ebedi tatilin tadını çıkarıyorlar (!) ya da okullarına dönebilmenin yollarını arıyorlar, herhalde.

Okul süresince, YÖK'ün başarı grafiğini artırmakla uğraşanlar da dahil, YÖK'ün soluğunu okul süresince enselerinde duyan ya da bu soluğun şiddetine dayanamayıp yökzede olan öğrenciler, tatili kuşkusuz hak etmişlerdir. Ama herkes hakkını alırsa şımarır. Öyle değil mi? Bunu bilen ve şımarık istemeyen üniversiteli gençliğin büyük bir bölümünde tatil yapmıyor. Yapmak istese de, ağırbaşlılıklarını kaybetmemeleri için büyükleri, bu olanakları gençlikten olabildiğince uzaklaştırıyor.

Demistik ya, herkes kendi planlarını gerçekleştirmenin yollarını arıyor. Tabii ki olanakları ölçüsünde. Maddi olanakları olanlar -bağlayıcı bir nedenleri yoksa- tatili, olması gerektiği gibi; dinlenerek, eğlenerek, gezerek geçiriyorlar. Bu olanaktan yoksun olanlar; "belki seneye" veya "para bana tatil değil, yaşamak için gerekli" gibi düşüncelerle, umdukları değil, buldukları işlere giriyorlar. Bazıları hâlâ iş arıyordur belki.

Sonuçta önemli olan tatil yapmak değil mi? Herkes yapmalı. En azından, tatil yapma olanağı bulabilenler kadar yorulan, ama bu olanaktan yoksun olanlarda tatil yapabilmeli. Aynı yorgunluğu paylaşan insanlar zamanında aynı dinlenmeyi tadabilmeli, yeni yorgunlukları sırtlanmamalıdır. Neyse olanağımız var ve tatile de gittiniz. Bu durumda da standartlaşmalar var. Hatta bazıları için tatil, yorucu bir hale geliyor. Yinede tatile gitti ya önemli olanda bu. Farklı yorgunlukların tadına da varmış oldu. Birde çok büyük bir kesimi oluşturan, gidemeyenler var tabii ki

Şimdi bunları biraraya getirip, tatile okulun kapalı olduğu süre gözüyle bakarsak, önümüze yaklaşık 3 ay gibi bir zaman dilimi çıkıyor. Bunu en iyi şekilde kullanmalıyız. Bunu yaparken sistemli olmak ve elimizdekileri iyi değerlendirmek zorundayız. Hepimizin planları ve bunları gerçekleştirmek için 3 ay gibi bir süremiz var. Bu süre kimileri için yoğun kimileri için değil. Üniversiteli gençlik bu zamanı, ortak bir düzeye gelmek herkes kendi açıklıklarını tesbit ederek farkı kapamaya uğraşmalı-için elinden geldiğince verimli bir şekilde değerlendirmeli. Bu uğraş ne kadar çabuk uygulamaya konursa o kadar kazanılır. Örneğin: 10 yılın 9'unu boş geçirip 10'uncu yılda birşeyler kazanmaya çalışmak, ilk 9 yılı sokağa atmak gibi birşey. Halbuki ilk yıl birşeyler kazanılırsa diğer 9 yıl; son derece hazırlıklı başlanan, zevk veren, üretken bir yapıya bürünür. Bu düşünceyle hareket edip kazanımlarını ilk hedef olarak seçen insanlar, topluma ve uğraş alanlarına köstek değil, destek olurlar, tüketmez üretirler. Bireyi belirleyende budur.

Üniversiteli gençlik dediğimize göre işin içinde üniversitelerde olmalı. Öğrencileri, sadece yoran ve eleyen eğitim kurumları "eğitim"i sadece bir yönüyle ele almaktan vazgeçip, yormayı bildi-

ği gibi olanaklarını ve yetkilerini kullanarak dinlenmeyi de sağlayabilmeli, tatil süresinde uygulanabilecek -öğrencilere somut kazanımlar sağlayan- etkinlikler düzenlemelidir. Bunu yapmanın ilk şartı; Yükseköğretim kurumlarına ticari bir gözle bakmaktan vazgeçmektir. Öğrenci derneklerine bu etkinliklerin sağlanması konusunda da büyük görevler düşmektedir.

Tatil tüm insanların olduğu gibi yükseköğretim gençliğinde gereksinimlidir. Gençlik bu gereksinimini karşılarken tatili, boş zaman olmaktan kurtarıp onu üretkenleştirmelidir.

Olanagımız yoksa bile koşullarımızı zorlayıp, gerçekten bir doğa harikası, tarih ve kültür yuvası olan ülkemizin bu zenginliklerinin yerini, nükleer santraller ve beton yığınları almadan, ülkemizi gezip tanıyıp, öğrenebilmenin yollarını bulalım. Yalnız yapamıyorsak birlikte yapmanın yollarını arayalım. Böylece ülkemizin betonlara bürünmesinin nedenini merak edip araştırabiliriz de. Gençlikte olması gerektiği gibi herşeye öğrenici ve yapıcı bir gözle bakalım.

Zaman dünyamızda halen en önemli birim olma özelliğini koruyor. Zamanı gerektiği gibi kullanmasını bilelim.

BİRİNCİ İYİ NİYET OYUNLARI MOSKOVA'DA YAPILDI

Sovyetler Birliği'nin girişimi ve bazı Amerika-
lı işadamlarının katılımıyla gerçekleşen
Birinci İyiniyet Oyunları geçtiğimiz günler-
de tamamlandı. 70 ülkenin sporcularının
katıldığı oyunlar, Batı basının fazla ilgi gösterme-
mesine karşın görkemli bir organizasyona tanık
oldu. Dünyada milyolarca insan, on yıl sonra bir
araya gelen ABD ve SSCB sporcularının gerçek-
leşebilirliğini gördü.

100.000 kişinin izlediği ve binlerce kişinin di-
şarında kaldığı açılış töreninde Mihael Gorbaçov
sunları söyledi:

"Organizasyonun gerçekleşmesine yardımcı
olan Amerikalı işadamlarına teşekkür ederim. On

yıl sonra yarışabilen ABD ve Sovyet sporcularla,
70 ülkenin atletlerine başarılar dilerim. Bu tip or-
ganizasyonlar ülkeler arasındaki dostlukları da ge-
liştirirler, umarım bu dostluk nükleer silahların
azaltılmasına dek ulaşır. 1986 yılının barış ve dost-
luk, iyi niyet oyunlarının da tüm dünya sporcuları-
na başarı ve şans getirmesini dilerim."

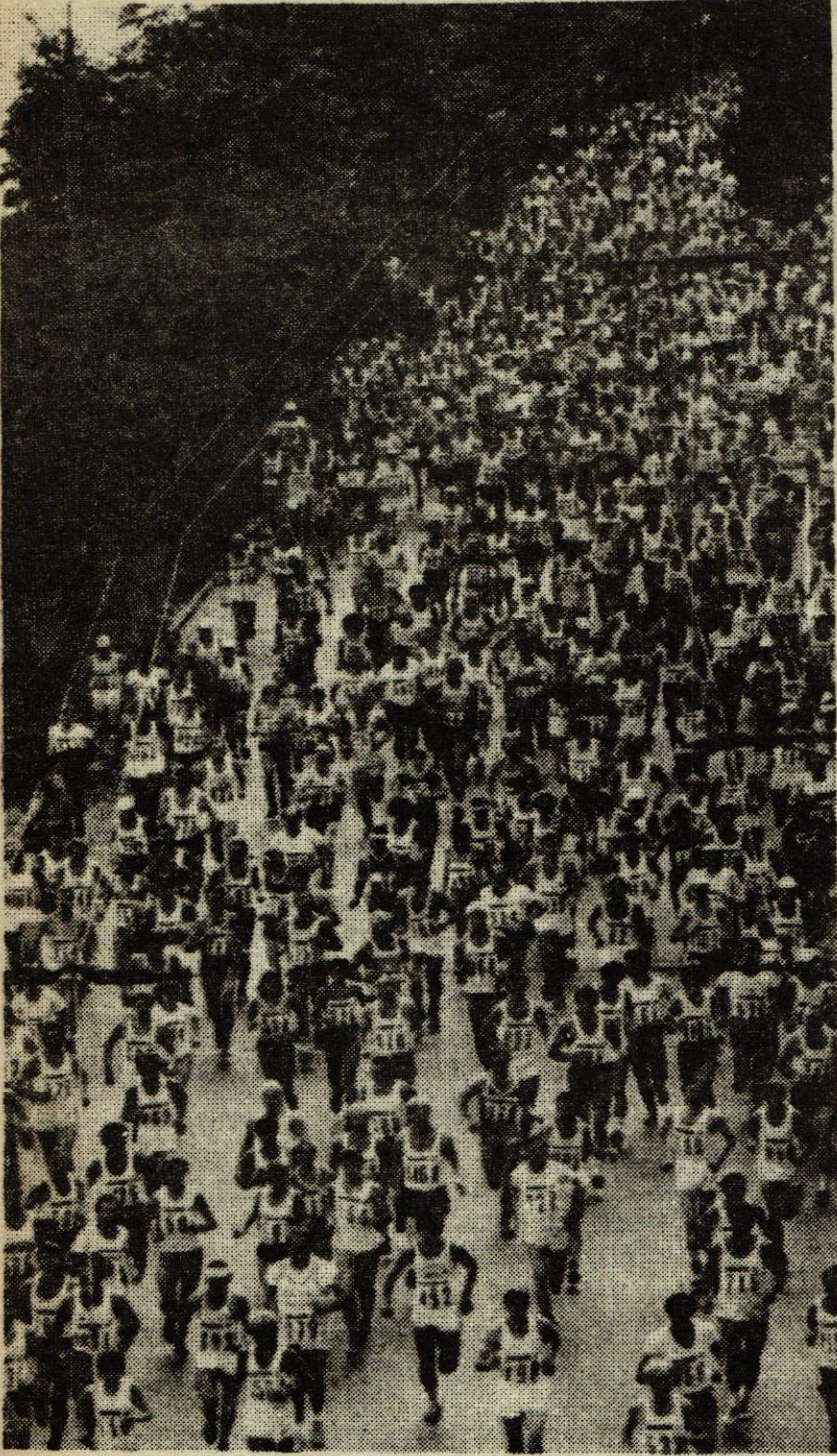
SSCB'nin çok özenli bir organizasyonla ger-
çekleştirdiği açılış, Türkiye'deki bir kısım basın
organında da söylendiği gibi tek kelimeyle muhte-
şemdi. Stadin üzerindeki maket uzay araçları Apollo
ve Soyuz'un kenetlenmesi yüzbin kişinin alkışla-
rıyla karşılandı. Moskova'da oteller doldu, turizm
bürolarının önünde uzun kuyruklar oluştu. Birinci
iyi niyet oyunları 84 Los Angeles Olimpiyatlarını
gölgede bırakmıştı.

Ulusları birbirine yakınlaştırmada, barışın sağ-
lanması yolunda önemli birer adım olabilecek bu
tür girişimlerin sürdürülmesi ve yaşatılması dileği-
yle.

İlle de bembeyaz sayfalara
sevecen,
sapsarı bir güneş kondurup mutlaka;
uçurtmalı kırların ve baharın,
ve hep gülen insanların
resmini çiziyor çocuklar.
Barışın ve sevginin,
umudun ressamıdır onlar.
Siz, çocuk düşlerine düşman olanlar,
yalnız siz korkun bu gerçekten.
O eller büyüdüğüne çünkü
kavradığında çekici,
sabani ve cetveli,
zincirsiz ve kelepçesiz çiçekler evrene
yaşamın o dipdiri resmini.
Ve siz kapkara, küçücük lekeler gibi
yiteceksiniz
yumruk yumruk silgilerin altında.

MUSTAFA ÇETİN.
(ETÖD)

SPOR - GENÇLİK

Onemi hiç bir şekilde yadsınlamayan, özellikle günümüzde olağanüstü bir yaygınlığa ve etkiye sahip olan, aynı zamanda toplumsal gelişimi, bu gelişimin hızını ve niteliğini belirleyici faktörlerden biri olan spor; en genel anlamıyla: "İnsanın doğayla ilk ya da toplumla işbirliği-işbölümüne dayalı ileri ilişkilerin bir benzetim modeli olarak, doğayla savaşım sırasında edinilen bedensel beceri ve geliştirilen araçlı-arasız yöntemleri, sonuçları açısından barışçıl, yapan açısından tam-güncü, izleyen açısından eğlendirici biçimde bireysel ya da toplu boş zamana uygulayan; oyun, oyalanma ve işten uzaklaşmanın araçlarını giderek "işin kendisi" yaparken kendi bağımsız ekonomik aygıtında geliştiren estetik, teknik, fizik, yarışmacı, mesleki ve toplumsal bir süreçtir."(*)

Günümüze kadar, gelişim, kendisini yenileme, kurallaşma gibi özelliklerini giderek daha ivmeli bir şekilde gerçekleştiren sporun toplumsal açıdan yaklaşıldığında, yukarıda belirttiğimiz öğeler dışında daha nice işlevlere sahip olduğunu görürüz, propaganda, iletişim, kolektiflik vb...

Bireysel olarak ele alındığında da, bilimsel bir eğitim süzgecinden geçirildiği takdirde, ortamlara ve doğaya karşı daha dirençli olabilmenin, bedensel ve ruhsal açıdan sağlamlılığının, ve bilinçli bir üretici olabilmenin, aynı zamanda bireyde sevginin, paylaşmanın, dinamizmin ve bir anlamda işbiriciliğin oluşup, gelişebilmesinin temel öğelerden biri olan spor; yaş sınırı tanımayan fakat gerçek işlevini gençlikte bulabilen bir olgudur.

Gençliğin, gelecek olduğunu, onun değişimlere, gelişmelere karşı ne kadar açık ve duyarlı, sporun da, eğitimi ve bireyi tamamlayıcı bir unsur olduğunu bilmek bile gençlik-spor ikilisinin önemini anlamak için yeterlidir.

Genç olmanın yaş ötesinde bir ön koşulu yoktur. Fakat gençlik olabilmenin koşulu genç olmanın yanı sıra, birşeyleri paylaşmak, ortak noktaları bulmak ve ortak ürünler sunabilmektir. Bunun gerçekleşmesi için gençleri biraraya getiren uğraşların, alanların olması gereklidir. Kendilerinin, en geniş, en canalcı ve dinamik halkasını oluşturdukları spor, bu alanlar içinde hemen hemen en zengin olanıdır.

Gençlik, her alanda olması gerektiği gibi sporda da kendi üstüne düşen görev ve sorumlulukların neler olduğunu bilmeli, sporu özümsemeli ve amacı doğrultusunda uygulanmasını sağlamak için çalışmalıdır.

Nasıl ki, eğitim bir haksızlığa, eğitimin bir parçası olan sporda bir haklıdır. Gençlik bu hakkı hayata geçirebilmenin yollarını bulmalıdır. Bulacaktır da, çünkü gençlik bu dinamizme sahiptir. Toplum, gençlere spor olanakları sağlamak zorundadır. Toplum, bireylerin —özellikle gençlerin— spor yapabilmesi için gerekli maddi-manevi koşulları hazırlamalı, bunu yaparken yığınların en geniş katılımını —bireysel niteliği saklı tutarak— temel ilke olarak almalıdır. Spor yapabilmek için gerekli olan "boş zaman" mümkün olan zenginlikte yaratılmalı ve gençlerde "spor yapacak hal" bırakılmalıdır.

Gençliğin spor yapabilmesi, yaşamsal kaygılardan ne derece uzak oluşuyla düşünülmeli, gençliğin bu kaygılarına somut ve kalıcı çözümler getirilmelidir.

İşte tüm bu kazanımların sağlanmasında asıl görev gençliğe düşmektedir.

SPOR BİR HAKTIR ve GENÇLİK BU HAKKINA SAHİP ÇIKMALIDIR.

OĞUZHAN YALÇIN

(*) Spor yönetimi, Kurthan Fişek A.U.S.B.F. yayınları syf.58

SPOR, NEYMİŞ, KİMLER SPORLA NELER YAPMIŞ?

- "Amerika'da sporun gerçek görevi genç insanları savaşa hazırlamaktır."
(Amerikan Cumhurbaşkanlığıda yapmış olan Eisenhower)
- "Bana 150 bin kişilik bir uyku tulumu yapın."
(Francisco Franco'nun Bernabeau stad-yumu konusundaki görüşü)
- "Portekiz'i kırk yıl süreyle 3 F'le fiesta, fadima ve futbol ile yönettim."
(Antonio Salazar)
- "Bana insan ilişkilerinin stadyumlardan ve spor karşılaşmalarından başka hiç bir konum ve kesimi gösteremezsiniz ki, insanlar, orada, öyle çok ortak yanları olduğunu öylesine kolay anlasınlar, ana dilleri ne olursa olsun konuşacak ortak dili öylesine kolay bulabilsinler..."

(UNESCO Uluslararası spor ve bedensel boş zaman Değerlendirme Komisyonu Başkanı Noel-Baker.)

- "Ülkelerin bugünoynadıkları büyük propaganda oyununda, spor, hem en büyük ilgiyi çeken, hem de dil duvarlarını aşarak başarılarını geniş kitlelere en kolay anlatabilen öğedir... Tek sözcük İngilizce bilmeyenler bile Beamon'un 8.90 uzun atlamasının ne anlama geldiğini bilirler... Bir ülkenin spordaki başarıları, artık, başka alanlardaki gelişmesinin de göstergesi sayılır duruma gelmiştir."

(Cagical)

- "Kontrol altına alınmış şiddet sembolize eden Amerikan futbolunun neden Vietnam savaşı sırasında kitleleştiği anlaşılamayacak birşey midir?"

(...)

- "Spor yapan öğrencinin yaşamı güç, spor takvimi acımasızdır... Sınavlar yaklaşırken..., okul tatilindeyken..., görünürde dinlenme olanağı olmaksızın günde 2 idman yaparım... İdman, kişinin dayanma gücünü geliştirir. Çalışırken insanın çok yorulduğu, bittiği anlar olur; işte herşeye karşın çalışmayı sürdürerek bu ruhsal durumu yenmek, insanın kendisine karşı zafer kazanmasıdır... Kondüsyonları ne olursa olsun herkes zevk için spor yapabilir, ama, formunun doruğunda olmayan kişi uluslararası yarışmalara giremez. Bu ikincisi için sürekli kendinizi geliştirmek, çalışma programınızı giderek karmaşıktırmak, hergün yenilenmek zorundasınız."

(Olga Korbut)

SORULAR

- 1- Sporun toplumsal yaşamdaki yeri ne olmalıdır? Geniş kitlelere nasıl yayılabilir?
- 2- İçinde bulunduğumuz koşullarda spor yapma olanaklarımızı değerlendirebilir misiniz?
- 3- Profesyonellik ve amatörlik konusunda ne düşünüyorsunuz?
- 4- Okuldan mezun olduğunuzda elinizdeki olanaklarla ne yapabilirsiniz?
- 5- Bilim ve spor ilişkisi hakkında ki düşüncelerinizi alabilir miyiz?
- 6- Spor malzemelerinin piyasadaki çeşitliliği neden kaynaklanmaktadır?
- 7- Herhangi bir spor dalıyla uğraşmaya kalksanız bunun maliyeti ne olur?
- 8- Uluslararası spor karşılaşmalarının ve olimpiyatların işlevi nedir? Sizce ne olmalıdır?

NEJAT DEMİRTAŞ-ODTÜ Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencisi

- 1- Kişisel ve toplumsal açıdan yaşıntıyı bütünleyici olmalıdır. Çünkü toplumsal gelişimin bir göstergesidir. Sporun kitleselleşebilmesi için sağlıklı bir eğitim ve işini bilen eğiticiler şarttır. Bu da bizlere eğiticinin sadece sporcu değil aynı zamanda eğitim görmüş olması gerektiğini gösterir. Bunun yanı sıra bilimsel bir eğitim, istekli gençler ve uygulama sahaları oluşturulması gerekir.
- 2- Benim için bu olanaklar oldukça zengin. Okulda her türlü altyapıya sahip sayılabilirim. Bunun dışındakiler ise benim olanaklarıma kalıyor o da pek yok. İdeal olanı; kullanabilir, donanımlı tesisler, denetim mekanizması ve çok yönlü katılımı düzenli bir şekilde organize edebilen uygulanabilir programlardır. Bu gerçekleştirildiği takdirde gençler "egzos kokusu altında spor yapmaktan" kurtulacaktır.
- 3- Amatörlük sporun ruhudur. Kişisel gelişimin ve toplumla bü-

tünleşmenin temel aracıdır. Profesyonellik ticari bir zihniyeti barındırdığı için spor anlayışına sığmaz.

- 4- Spora daha bilinçli bakıp, somut yaklaşımlarda bulunabilir, bunun ötesinde de uygulama alanlarında eğiticilik yapabiliriz. Meslek olarak en basitinden öğretmenlik, eğer bir dalda branşlaşsaksak o dalda antrenörlük yapabiliriz.
- Genelde; insanların boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmelerini sağlayacak şeyler de yapılabilecekler arasında. Bu bizim okulda "recreation" olarak adlandırılan dersimizin de konusu.
- 5- Sporun gelişmesi için bilimsel araştırmalar ve bilimin kullanılması şarttır. Özellikle anatomi bilgisi esastır. Örneğin. Beyaz kash sporcular uzun mesafe koşamazlar. Kırmızı kash sporcular uzun koşabilirler. Bu kas ayrımı çıplak gözle yapılabilecek bir işlem değildir. Bilimin ürünü olan teknik aletler gereklidir. Ayrıca sürekli yinelenen ama birtürlü uygulanamamış olan "bilimsel eğitim" olgusu da bize spor-bilimsellik ilişkisini yeterince anlatır.

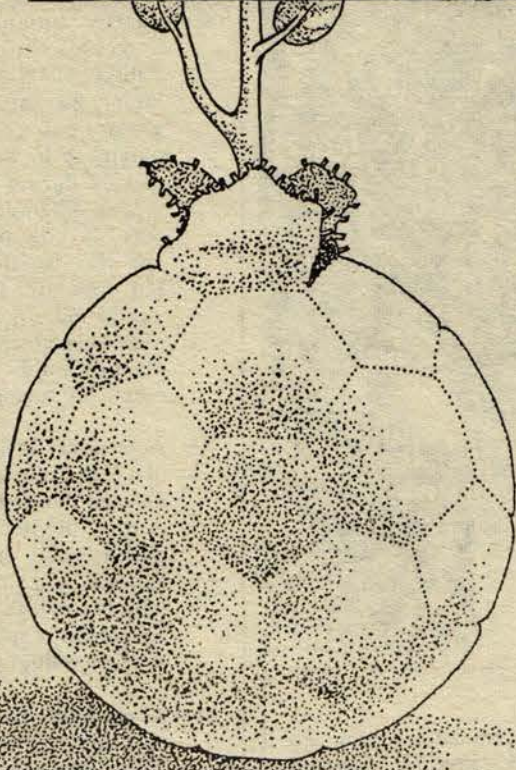
Bir diğer gereklilikte tesislerin teknik donanımıdır. Tabiki bu da bilimin eseri.

- 6- Sanırım ticari zihniyetten. Firmaların ilk amaçları herhalde sporun gelişimi değil. Malzemenin çeşitliliği seçme şansının çoğalması açısından iyi ama birde seçtiğini alabilecek ekonomik güce sahip olmak gereklili.
- 7- Bu ne tip bir spor yapacağımıza bağlı. Voleybol yapacaksanız diyalim: Ortalama fiatlarla, top (12.000 TL), yerli ayakkabı (6.000 TL), giysi (7.000 TL), belki bileklik de alırım (2 tanesi 1.000 TL.)
- Bunlar kurulu bir atlyapı olduğu takdirde yapılacak masraflar. Yine iki takımımı tamamlamak busayıları 12'ile çarpmak gerekli. Bu insanların spor yapabilecek kadar da olsa kaygılarından uzak olması da bir diğer koşul.
- 8- Topluların spordaki başarılarının karşılaştırılması ve spor dallarındaki gelişmelere pozitif ivme kazandırması açısından sporun gerçek işlevi yerine getirilmeli, çıkarıcılık ve üstünlük kurma düşüncelerinin bir tarafa bırakılarak; değişik ülke insanların kaynaşmasını, dostluklar oluşturmalarını, alanlarında kıyaslama ve bilgi transferinde bulunmalarını sağlamak, amaç dışı kullanımlara karşı birleşmek ve dünya barışının sembolü konumuna gelmesi için uğraşılmalıdır.

HASAN DUMANLI-K.T.Ü. Elektrik Bölümü Öğrencisi

- 1- Spor herşeyden önce boş zaman gerektiren bir uğraşıdır. Bireyin toplumdaki ilişkilerinin belirli bir standarta gelmesini dolayısıyla birey-toplum ilişkisinin sağlıklılığını sağlayan öğelerdendir. Yerleşim bölgeleri öncelikle toplu sporların yapılabileceği tesislere -dengeli bir dağılımla- sahip olmalıdır.
- 2- Zaman sorununu çözebilirimse basketbol ve pinponla uğraşırım. Tabiki yapabilecek olanaklara sahibim. Bu olanaklara sahip olmayanlar çok büyük bir kesimi oluşturuyor. Fakat benim açımdan da durum pek parlak değil, gerçek anlamda basketbol oynamak da çok pahalıya mâl oluyor. En basitinden bir basketbol topunun fiyatı; 15.000 TL. Tabiki bunun ayakkabısı - forması - eşofmanda olabilir -, ve en önemlisi bunlara sahip olması gereken iki takımılık bir sayısı var.
- 3- Amatörlük kitleselleşme açısından daha olanaklı. Profesyonellik maddiyat ister. Türkiye'de de durum böyledir. Fakat nerede olursa olsun sporda, amatörlik ağırlıklı olmalıdır. Profesyoneliğinde seyirlik bir zevki vardır. Şu zamanda spor açısından yararı ve geçerliliği yoktur.
- 5- Körükörüne bir uğraş spor değildir. Spor eğitilmiş olmak zorundadır. Eğitimin temeli de bilimsellik olduğuna göre, bilimsellikten ve eğitimden uzak spor, verimsiz, aksine zararlıdır. Bilim yaşantımızın bir parçasıysa, sporun da bir parçası olmalıdır.
- 6- Sanırım farklı ekonomik kesimlere seslenebilmekten kaynaklanıyor. Bunu yaparken firmalar sporu değil kendi kazançlarını ön planda tutuyorlar.
- Gençlerin hiç amacı doğrultusunda kullanmayacakları halde pahalı spor ayakkabıları giymesi, bu ayakkabının adeta -kendince- ekonomik durumun bir göstergesi haline gelmesi de oldukça ilginç bir durum.
- 7- Bu seçeceğimiz dala bağlı. Her dal kendine özgü malzemeler gerektiriyor. Bilinmesi gereken bunun pahalıya pathyacağı. Genel, normal gelirinin üstünde olan malzeme fiyatları tabiki sporu parası olana özgü bir uğraş haline getiriyor.
- 8- Şu anda bu etkinlikler: Sistemlerarası rekabetin göstergesi durumunda. Politika belirleyicilik taşıyor ve firmalar kâr kuyruğuna giriyorlar. Halbu ki, spor karşılaşmaları "sportmence" yapılmalıdır. Bu gerçekleştiği zaman, bu tür etkinlikler daha güzel bir dünyanın oluşumunda en büyük birlikteliği sağlayacaktır.

barış için spor

DÜNYA KUPASI FUTBOL KARŞILAŞMALARI GEÇTİĞİMİZ AY TAMAMLANDI

"Meksika 86" bitti. Yoksulluğun ve doğal felaketlerin pençesinden bir türlü kurtulamayan bu Latin Amerika ülkesi, dev bir organizasyonu gerçekleştirdi. Meksika'da yüzbinlerce insan barakalarda yaşıyor. Geçtiğimiz yıl meydana gelen büyük depremle evsiz kalan afetzedelere konut yapımı böylece biraz daha geriye atılmış oldu. Çünkü Meksika Hükümeti için "dünya kupasına layık tesislerin" in bir an önce inşâ edilmesi her türlü ülke sorununun üstündeydi. Konut sorununu büyük ölçüde çözebilecek bir finansmanla dünyanın en büyük stad- yumlarından biri yapıldı. Meksikalı devlet adamları böyle bir organizasyonu gerçekleştirmekten gurur duyuyorlar. Oysa Belçikalı iki futbolcu- nun "yoksulluk yüzünden yüksek öğ- renimlerine devam edemeyen" iki gence "acıyıp" yüksek öğrenimlerini

Belçika'da sürdürmelerini sağlamaları Meksika hükümeti adına pek de gurur verici olmamalıydı.

Kupayı kazanan Arjantin sokak- larında sevinç gösterileri sabahlara kadar sürerken, doğan yüzlerce çocu- ğa Maradona adı verilirken diğer yan- dan açlığın, yoksulluğun, baskıların ülkesi "zafer" çılgınlıklarına aldanmı- yor, bu çılgınlara yönetim karşıtı göstericilerin sloganları karıştıyordu. Yine de "sevinçten" ölenler, yarala- nanlar oldu. Evet, Latin Amerika "halkı" futbolu çok seviyor; sevinç- ten ölecek kadar çok seviyor. Bu "sevgiye" gösterilecek başka örnekler de var: 1950 Dünya Kupası'nda favo- ri Brezilya'nın Uruguay'a yenilmesi üzerine 113 Brezilyalı intihar etmişti. İç savaşla birlikte büyük bir ekono- mik bunalım yaşayan El Salvador 1978 finallerine katılma hakkı kaza- nınca Milli Eğitim Bakanlığı bütçe- sini futbol takımına vermiş, böylece Arjantin'deki finallere gidilebilmişti. Tabii böyle "ufak" bir fedakarlık halk üzerindeki etkisini hemen gös- termiş, aç kalan öğretmenler greve gitmiş, diktatöre karşı ayaklananlara katılmışlardı.

FATMA YÜKSEL
A.Ü. BYYO ÖD Kurucusu

Barış sorunu insanlığın günde- minde hep var oldu ve giderek artan bir önemle varlığını ko- ruyor. Egemen sömürücü sınıf- lar tarih sahnesinde varoldukça insan- lık istilâ savaşlarının içinde olmuş- tur. İstatistikler son 1500 yıl içinde 14.000 savaş olduğunu ve bu savaş- larda bugünkü dünya nüfusunun yarı- sından fazla oranda insanın, 3 milyar kişinin yaşamını yitirdiğini gösteri- yor.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşla- rı, uluslararası tekellerin ve gericili- ğin güttüğü politikanın birer sonu- cuydular. Yalnızca 1914-1918 savaşı 10 milyon insanın ölümüne ve yakla- şık olarak 20 milyon insanın sakat kalmasına yolaçtı. Bu amansız sava- şın geride bıraktığı, onulması güç bunalımların içine itilmiş Avrupa halklarıydı. Onlarca ülkede üretim güçleri felce uğramış, açlık, yıkım ve yoksulluk bu ülkelerde yaşayan in- sanların yakasını yıllar boyu bırak- mamıştı.

Birincisinden yirmi beş yıl sonra çok daha yıkıcı bir savaş patlak ver- di. İkinci Dünya Savaşı, arkasında 54 milyonu geçkin ölü; 28 milyonu ömür- lerinin kalan kısmını sakat olarak geçirmeye mahkum 90 milyon yara- lı bırakarak tarih sayfalarına kendisi- ni kan ve acı harfleriyle yazdı.

Ne insanlığın haksız savaşlardan tarih boyunca çektiği acılar, ne de

son iki büyük savaşın geride bıraktığı vahşet tablosu, uluslararası tekellerin ve uluslararası gericiliğin insanlar üze- rindeki amaç ve politikalarını deġis- tirmelerine etken olamadı. İnsanlığa sundukları acıdan ders çıkartmak şöyle dursun, saldırganlıklarını arttır- maktan, dünyanın dört bir yanını ateşe vermekten geri durmadılar. İkinci Dünya Savaşı izleyen yıllar- da gericigüçlerin yolaçtığı savaş sayı- sı otuzdan fazladır. ABD'nin Viet- nam ve Kore saldırganlığı, Küba ola- yı, Cezayir ve Hindicini'de yaratılan savaşlar, 1956'da Mısır'a asker çıkarılması, 1967'de İsrail'in Arap Ülke- lerine saldırısı, 1973 Ortadoğu sava- şı... ilk akla gelenler.

1980 sonrasında da ABD'nin ba- şını çektiği güçler, silahlanma ve sa- vaş kışkırtıcılığı yarışını tırmandır- maya devam ediyorlar. ABD'de 1968 yılında yayınlanan "Birleşik Devlet- ler Üçüncü Dünyada" adlı bir çalış- ma raporunda... "1950-1960 yılları arasında ABD'nin dış politikasını be- lirleyen tek ilke iç işlere müdahale. Yaklaşık olarak her 18 ayda bir ABD askeri gücü ya da yarı askeri güçleri ayaklanma hareketlerini bastırmak gerekçesiyle Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerine yollanıyor"

Diğer yandan gittikçe daha ge- liştirilen nükleer ve benzeri kitle im- ha silahları sürekli olarak artıyor. Bir silah deposuna dönüşen yerküremiz- de yeni bir savaşın yolaçağı kayıp geçmiş savaşlarla karşılaştırılmaya- cak denli büyük ve korkunç olacak- tır. Böyle bir savaşta devletler yer- yüzünden silinebilecek, onlarla bir- likte insan emeğinin en yüksek ürü- nü olan uygarlıklar da sonsuzluğu boylayacak.

Savaşın insanlığa getirdiği büyük acı ve felâketler, bunun karşısında barış mücadelesinin vazgeçilmezliği üzerine binlerce belge gözler önüne serilebilir, binlerce kitap yazılabilir, binlerce söz söylenebilir. Bütün bunlar çok yalın bir gerçeğe götürür bizi: Savaş halkın işi değildir. Çünkü savaş ekonomik bunalımı, enflasyonu, açlığı, ölümü getirir. Böylece ağır yükleri taşımak zorunda olanlar da geniş halk yığınlarıdır. Savaş gerici güçlerin, insanların barış içinde birlikte yaşamalarından çıkarı olmayanların uğraşısıdır. Onlar yüzyıllar boyunca devletler arasındaki sorunları savaşlarla çözme yollarına başvurmuşlardır. Gerek bu gerçeğin genellikle kabul edilmiş olması, gerek savaşın halklar üzerinde uyardığı nefret, gerekse barış güçlerinin kararlı savaşlarıyla elde edilen kazanımlar bugün herhangi birisinin açık çağrısı yapmayı düşünmesine engeldir.

Ancak, halklar arasında nefret ve düşmanlık sokma politikası kendisine sürekli yeni araçlar buluyor. Geniş kitlenin ilgisini üstünde yoğunlaştıran spor etkinlikleri bu araçlardan birisi. 1984 Los Angeles Olimpiyatları barış, dostluk, yakınlaşma gibi tüm olimpiyat ilkelerinin bir yana bırakılıp bu ilkelerin yerine düşmanlığı koyması özelliğiyle spor tarihinin en ibret verici sayfalarından birini oluşturuyor.

Los Angeles Olimpiyatlarını bir düşmanlık, korku ve terör arenasına döndüren savaş kışkırtıcıları, oyunlarını henüz tören ve karşılaşmalara geçilmeden, aylarca öncesinde sahneye koymaya başladılar. Ku Klux Klan adlı ırkçı örgüt, ABD'nin dört bir yanında cübbeli, kukuletalı, meşaleli ayinler düzenleyerek siyah ve sarı derili insanların olimpiyatlara alınmasını "protesto etti." Bu kan dökücü çeteye göre, "Olimpiyatlar insanlar içindi. Maymunlar için değil." Olimpiyatların "güvenliğini" sağla-

makla görevlendirilmiş yetkililer ise bu gösterilerle ilgilenmeyi görev ve yetkileri dışında bularak göstericilerin anayasal haklarını kullanmalarına engel olunamayacağını bildirdiler.

Savaş çıkırtkanlığının Los Angeles'te sergilediği oyun sadece Ku Klux Klan'ın tehditleriyle kalmadı. Uluslararası tekellerin etkin haber ajanslarından biri olan Associated Press bir bülteninde, "Los Angeles Rusların geliyoruz demesini bekliyor" diyordu. Bu cümle ABD yönetimi ve uluslararası tekellerin olimpiyatlar üzerindeki amaçlarını çok açık gösteriyordu: Soğuk savaştan sıcak savaşa geçme çabaları spor alanlarını da boş bırakmayacak, "Sovyet tehdidi" ele geçen her fırsatta ABD yurttaşlarına ve dünya kamuoyuna "hatırlatılacaktı".

ABD sokaklarındaki hemen hemen her duvar "Bir Rus Öldür" afiş ve çıkartmalarıyla donatıldı. Satılan ve dağıtılan kitapçıklarda, broşürlerde Los Angeles Olimpiyatları'nın maskotu Kartal Sam'in Moskova Olimpiyatları maskotu Misha'yı nasıl yerlere serip üzerinde debelendiği resmedildi. Basın organlarında "teröristler Aeroflot uçaklarıyla gelir" sözleri manşete çıktı.

Bütün bunlar karşısında SSCB Ulusal Olimpiyat Komitesi'nin aldığı karar, 1984 Los Angeles Olimpiyatları'na katılmama yolundaydı. Olimpiyat ve dünya şampiyonu Olga Bicerova Sovyet bayan jimnastikçiler adına yaptığı açıklamada katılmanın haklı gerekçesini şöyle dile getiriyordu: "Biz Sovyet bayan jimnastikçileri dünyanın tüm spor alanlarında iyi sonuçlar alabilecek durumda-yız ama Los Angeles'te değil. Sportmenlik dışı, tehditkâr ve tehlikeli bir yerde, böyle bir ortamda bu yalnızca olanaksız değil, aynı zamanda Sovyet Sporcularının spor ahlakına da aykırıdır. Onurumuz olimpiyat madalyasından daha değerlidir."

Los Angeles'taki düşmanlık kampanyası yalnızca Sovyet Sporcularına yönelik değildi. Orada sporun, olimpiyatların dostluktan, kardeşlikten yana tüm ilke ve geleneklerini unut-

turmak hedeflenmiş, bunun için de her yol denenmişti. Olimpiyat anatüzüğü yarışma alanlarına yakın yerlerde kurulacak köylerde tüm sporcuların birarada barınmasını öngörürken Los Angeles'de birbirinden kilometrelerce uzakta üç ayrı olimpiyat köyü kuruldu ve gene anatüzüğe aykırı olarak bu köyler, yarışmalar başlamadan üç hafta önce değil de iki hafta önce açıldı. Böylece dünyanın çeşitli ülkelerinden gelmiş gençlerin biraz daha fazla tanışıp kaynaşması "önlenmiş oldu".

Bu arada, Los Angeles Düşmanlık Olimpiyatları'ndan en kanlı payı masum yarış atları aldılar: Müsterek Bahislerden yüklü para vuran mafiya olimpiyatlara da şöyle bir el atmadan yapamamış, koşullarda Favori gösterilen atlardan bazıları bir sabah boğazları kesilmiş olarak bulunmuşlardı.

23. Olimpiyat Oyunlarında bir başka ilginç olay da Olimpiyat meşalesinin Yunanistan'dan ABD'ye götürülmesi sırasında yaşandı. Olimpiyatların şirketlerin ticari çıkarlarına alet edilmesini protesto eden Yunanlı Atletler'in Olimpiyat ateşini vermek istememeleri üzerine ateş, Hera Tapınağı'ndan alelacele kaçırılıyor ve bir savaş uçağıyla New York'a götürülüyordu.

Sporun barış karşıtı politikanın bir aracı olarak kullanılması kuşkusuz sadece Los Angeles Olimpiyatlarında yaşanmadı. Ulusların birbirlerine yakınlaşmasından, barış ve kardeşçe birarada yaşama istemlerinin giderek yükselmesinden paniğe kapılanlar bu çabalarını fırsat buldukları heralanda tekrarlıyorlar, tekrarlayacaklar. Spor kendisine gövde gösterisi aracı seçen bu barış düşmanı anlayış karşılaşmaları, yarışmaları birer savaş alanına çevirmeye, suçsuz insanları yaşamlarından etmeye devam ediyor. 1985 Mayısında Belçika'da düzenlenen UEFA Kupası karşılaşmalarında İngiltere ve İtalya takımları arasındaki maç sürerken Thatcher hükümetinin uyguladığı kapitalist ekonomik politika sonucunda işsizliğe, bunalıma, başıboşluğa itilmiş gençlerin arasında türeyen yeni yetme ırkçı gruplar "can sıkıntısından biraz İtalyan öldürmek istemişler" ve maç seyretmeye gelenlerden 40'ın üzerinde insan ne olduğunu anlayamadan canlarından olmuşlardı.

Anlatılanlara benzer olaylar ülkemizde de olmuyor değil. Bir kaç yıl önce dünya kupası elemelerindeki rakibi İrlanda Ulusal Takımı ile karşılaşacak olan Türkiye Ulusal Takımı, bir gazetenin "yurtsever" çabalarıyla maçtan önce biraraya getirilmiş, büyükçe bir bayrağın çevresine dizilmiş onbir futbolcu ve çalıştırıcıları eller pantolon çizgisinde, göğüs dışarıda, gözler ufukta "Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandir. Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır!" diye bağırırken fotoğrafları çekilmiş ve fotoğrafın altında da savaşta gönderilen askerleri yüreklendirmek için yazılmış olacağını düşündüren uzun bir söylev yer almıştı.

Gene Avusturya Ulusal Takımı ile yapılacak bir maçtan önce bazı gazetelerin spor sayfalarında birinci ve ikinci Viyana kuşatmalarının tarihi yeniden yazıldıktan sonra üçüncü Viyana Kuşatmasından (Avusturya ile yapılacak maç kastediliyor) yüzümüzün aklı ile çıkacağımız ve onbir fatih torunu karşısında Viyana Surları'nın bu kez dayanamayacağından dem vurulmuştu.

84 Kışında Ankara'da yapılan Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası Voleybol karşılaşmalarında Bulgar bayan voleybolculara çirkin tezahüratta bulunulması ve açık saçık sözlerle sataşılması, bu hareketlerin karşılaşmalar boyunca artarak devam etmesi de ayrı bir örnek.

Savaş kışkırtıcılığı spor sahalarında da bilinçli ve sistemli bir yol izliyor. Yeşil sahalarda, kulvarlarda patlatılacak en ufak bir kıvılcım ulusları sonu bilinmez maceralara sürüklenmenin başlangıcına getirebilir. Sporun bir savaş aracı haline getirilmesinin önüne geçmek barış mücadelesinden ayrı değildir. Barış mücadelesi güçlenip geliştikçe, en geniş halk yığınları kucaklandıkça spor sahalarındaki oyunlar boşa çıkarılacaktır. Dünya Kamuoyu bugün her zamankinden daha büyük sorumluluklara ve güce sahiptir. İnsanlığın ilerlemesi için çaba harcayan bütün hükümetler ve parlamentolar, bütün barış ve diğer hareketler, siyasi partiler, sendikalar, kadın ve gençlik örgütleri, dini kültürel ve toplumsal kuruluşlar barış mücadelesini el birliğiyle yükseltirken yeni Los Angeleslerin de önüne set çekmiş olacaklardır. Barış mücadelesinin dünyadaki gelişmeleri silah tüccarlarının, savaş kışkırtıcılarının, insanlığın düşmanlarının aleyhine çevirmeye gücü vardır.

gerici basın saldırıyor

SUAT TEKELİ

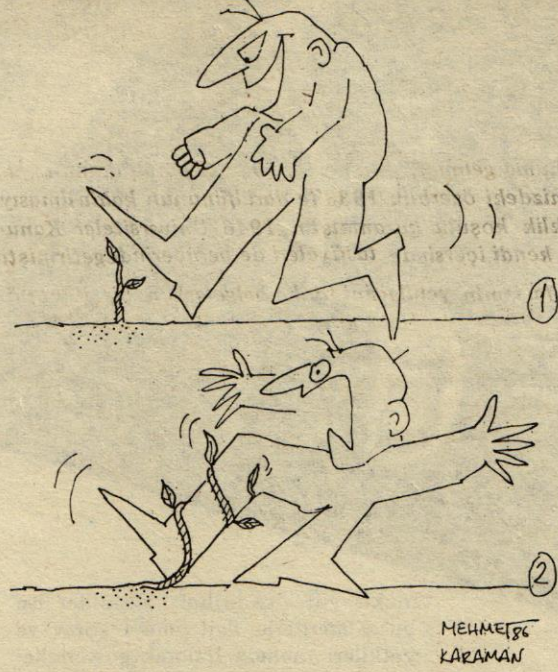
Öğrenci derneklerinin kuruluş çalışmaları sırasında karşılaştıkları sorunları yeniden ve yeniden anlatmaya gerek olmadığını sanıyoruz. Ancak bu noktada belirtmeyi zorunlu bulduğumuz bir yanı var işin. O da, Anayasada açıkça belirtilmiş ve "hak edilmiş" bir hakkın kullanılması için, öğrenci gençliğin başından beri yasal sınırlar içinde hareket etmeye özen göstermesine karşın, kaynaklarının nereden alındığı belli olmayan sudan engellerin öngörülmesi ve derneklerin yasal olmayan oluşumların zemini gibi algılanarak, bunun önlenmeye çalışıldığı izleniminin yaratılmasıdır. Dernek organlarının düzenlenişi ve tüzüğünün bile ayrıntılı sınırlamalarıyla saptandığı yasaya karşın, "kurmasalar mı acaba" kaygısının, bu kaygıyı duyanlar açısından pek anlamlı olmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Öğrenci kitlesinin, terörün odağı gibi görülmesi ve gösterilmesi, zaman zaman belirli dönemlerin felsefesini de oluşturmakta. Bazı çevreler içinse, demokratik kitle hareketleri sürekli gündem maddesi. Öğrenci dernekleri aleyhine kamuoyu oluşturma çabalarının öncüsü bu kesimler için, kutsal bir göreve dönüşmüştür artık olay. Aydın Yalçın'ın çıkardığı onbeş günlük tarafsız (!) siyaset-iktisat-kültür dergisi YENİ FORUM, bunun en tipik örneği. 1 Mayıs 86 tarihli (sayı 160) sayısında "Terörün Kuluçka Dönemi" başlıklı yazıda şu satırlara rastlıyoruz: "... vargücüyle çalışan mihraklar,... bir süredir düzen ve uyum içinde çalışan kurumları hedef almışlardır. Türkiye'de üniversite hayatına bu düzeni geri getiren YÖK, bu kesitlerin boy hedefidir. YÖK'ün atadığı rektör ve dekanlar,...ın öğrenciler ve kamuoyu nezdindeki saygınlıklarını tahrip etmeye yönelik,... sütunları dolduran hikayeler anlatılmasın."

Yine aynı derginin aynı sayısından bir başka alıntı: "Diyelim ki, öğrencilerin hakları olan bazı işlemler aksamakta... veya bazı haksızlıklar, yanlış uygulamalar vardır. Demokratik sistemin işleyiş gereği öğrencilerin haklarını arayacağı ve koruyacağı mekanizmalar oluşturulmuştur. Öğrenci dernekleri, öğrenci temsilcilikleri gibi çeşitli kurumlar ve demokratik yöntemler işletilmeyerek hoşnutsuzlukların şiddet yoluyla dile getirilmesi gençliğe empoze edilmekte, bu yönde şartlandırılmaktadır..." "Öğrenci dernekleri, gençlik hareketleri terör çetelerinin beşiği olagelmıştır". (sayfa 35)

Bu kadar çelişkinin birarada bulunması, neyin şaşkınlığı ve telaşıdır? Amaç, öğrenci dernekleri üzerinde 'şaibe' ler yaratmak olunca, dilin kemiği olmuyor anlaşılır. Bir yandan öğrenci derneklerinin demokratik kurumlar olduğundan söz edip, diğer yandan "terör çetelerinin beşiği" diye tanımlamak, açıklanamaz bir paradoks değil.

Hesap açıktır: Demokratik kitle hareketlerinin önünü tıkamak ve kamuoyunun bu gelişime, kuşkuyla yaklaşmasını ve sahiplenmemesini sağlamak. Yüzlerce öğretim üyesinin görevlerinden uzaklaştırıldığı, öğrencilerin sudan gerekçelerle disiplin cezalarına çarptırıldığı ve atıldığı üniversitelere, "YÖK sayesinde düzen ve uyum içinde çalışan kurumlar" diyeceksin, getirdiği sistemin başarısızlığı konusunda siyasal partilerin az-çok uzlaştığı, aynı nedenle yasa değişikliği önerilerinin verildiği, hakkında kamuoyuna açık tartışmaların yürütüldüğü ve başarısızlığını, her yıl çıkardığı afarla kendisinin bile "zımnen" kabul ettiği YÖK'ün ve onun atadığı yöneticilerin "kamuoyu"; öğrenciler artık yurtlarda ve okullarında patlayıp, uygulamalara isyan ederken, "öğrenciler" nezdindeki saygınlığından söz edeceksin. Sonra da buna, kamuoyunu ve ondan da önemli öğrencileri inandıracaksın. Açıkça söylüyoruz; bu hesap tutmaz.

Aynı senaryoya imza atan başka yazarlar da var. 3 Aralık 85 tarihli Milliyet gazetesinin "Düşünenlerin Düşünceleri" köşesinde, Gürol Ataman de koroya katılarak şöyle diyor: "Öğrenci dernekleri demokratik rejimin kritik nitelik taşıyan sorunlarından biri olarak yeniden karşımıza çıkmış bulunmaktadır. Bu konuda küçük bir ihmâl, anarşinin köprübaşının kurulmasının sorumluluğunu sırtımıza yükleyecektir. Bugün geçmişte olduğu gibi tecrübesiz değiliz."

Sayın Ataman'ın neyi, ne kadar düşündüğünü bir yana bırakalım. Ancak, kendisine şunu söylemek isteriz ki; demokratik bir rejimin kritik sorunu öğrenci dernekleri değil, öğrenci derneklerinin ve diğer demokratik kitle örgütlerinin olmamasıdır. Eğer ortada kritik bir sorun varsa, o da, bu tip ka-

faların demokratik toplumlar içindeki varlıklarıdır. Ayrıca öğrenci gençlik, sorumluluklarının bilincindedir ve kendi sorumluluklarını da kimsenin üstüne yüklemek niyetinde değildir.

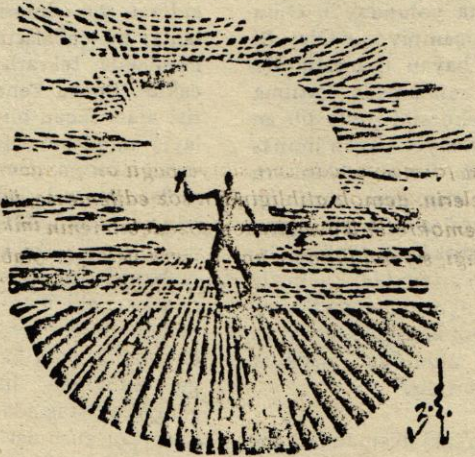
İnsanlık tarihi —geniş anlamıyla alırsak—, aynı zamanda demokrasinin de tarihi. İlerleme ve gelişim için savaşım veren kesimlerle, bu gelişimin önünü tıkamaya, insan hak ve özgürlüklerini yoketmeye kalkışanlar arasındaki çatışma, bu kesimlerin veri süreçler içindeki isimleri ne olursa olsun, özünde "ilericilik"le "gericilik" in çatışması. Demokrasi ise (yaşananlara bakarak söylemek gerekirse), bir "hazım" sorunu. Kendi haklarının sınırını sürekli genişletmeye kalkışırken, kafasını başka sınırlara çarpanlar, toplumun "hazımsız azınlığı" nı oluşturanlardır.

BİLEMEDİLER

Bir gece dolaşmak istedim bütün şehri
Arınmak istedim tüm karalardan
Bir kuş gibi havalandım
Kucakladım gökyüzünü
Deli bir rüzgarla savruldu oradan oraya
Ama kısa sürdü özgürlük
Vuruldum bir sapanın taşıyla
Yuvarlandım alabildiğine boşluğa
Koyuldum bir kafese
Bulamadılar
Yüreğimdeki özgürlüğü
Parmaklığın ardında mahkum sandılar beni
Oysa bilemediler
Kanamamın altındaki gökyüzünde
Özgürce dolaştığımı bütün gece
Bilemediler...

SEREN ÜZÜM

Balıkesir Mühendislik Fakültesi Ö.D.
Kurucusu

ÖZERK DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE İSTEMİ ÜZERİNE BİR GÖRÜŞ

ALİ ATEŞOĞULLARI
Bolu İdari Bilimler Yüksekokulu Öğrenci Derneği
Kurucu Üyesi.

Kısa tarihçe. 1946 Ü.K. ve kısmi özerklik.

1870 darülfünunuyla başlayan üniversite tarihimiz, 76 yıllık tarihi sürecin sonucunda, 1946'da ilk defa özerk bir konuma gelmiştir. Bu arada, 1933'te darülfünunun kaldırıldığını görmekteyiz. Ancak üniversitelerimizdeki özerklik 1933'te darülfünunun kaldırılmasıyla değil, 1946 üniversiteler kanunu ile gerçeklik koşulu kazanmıştır. 1946 Üniversiteler Kanunu, üniversitelere kısmi bir özerklik tanımakla birlikte, kendi içersinde tasfiyeleri de beraberinde getirmiştir.

1946 yılı bir yönüyle, faşizmin yenilgisini tarihe belgelerken, bir diğer yönüyle de kitlelerdeki demokrasi inancını pekiştirmiştir. Ülkemizde 1946 yılı, yine kısmi olarak da olsa demokratik hakların verilmesi, çok partili hayata geçiş, ve sendikal hakların tanınmasına tanık olmuştur. Dönemin mevcut iktidarının sözünü ettiğimiz gelişmelere duyduğu hoşnutsuzluğu, bazı partilerin, sendikaların, gazete ve dergilerin kapatılmasını getirmiştir. Kuşkusuz üniversiteler de bu hoşnutsuzluğun dışında kalmamıştır. 1961 Anayasası ise, üniversitelerin özerkliğine biraz daha geniş bir düzleme yayılma olanağı tanımıştır. Gerek 46 Üniversiteler Kanunu ve gerekse 61 Anayasasının arkasından üniversitelerin özerkliğine yönelik tehdit ve saldırılar yoğunlaşmıştır. Üniversitelerin özerkliğine yönelik tüm bu tehditlerin arkasından, üniversitelerin özerkliği ni tümüyle ortadan kaldıran Y.Ö.K. yapılanmasına geliyoruz.

Y.Ö.K. ve Y.Ö.K.'e karşı olmak,

Bir dönemin suçlusu olarak gösterilmeğe çalışılan, öğrenci gençlik ve üniversiteler Y.Ö.K. gibi bir yapılanmayla cezalandırılmak istenmiştir. Bunun sonucu, demokratik eğitimi ve özerkliği yok edilmiş bir üniversite getirilmiştir. Üniversitelerin ve öğrenci gençliğin en akademik, en demokratik, en özerk haklarına varıncaya kadar, tümünden bir gaspediliş hakim kılınmıştır. Üniversiteler kapasitelerinin üzerinde olan kontenjanlarla tıka basa doldurulmuş ve eğitim sistemindeki çarpıklık önemlice bir ivme kazanarak artmıştır. Diğer taraftan ise yeni ders geçme ve sınav sistemiyle çok büyük bir öğrenci kitlesi üniversitelerden atılma konumuna getirilmiştir.

Ve bunlarında arkasından lütuflar (!) geliyor. Atılan suçlu (!) öğrenciler affediliyor. Sistem değişmediği için atılmalar kendisini yineliyor, ve yeni aflar...

Bir diğer taraftan ise, Y.Ö.K.'le birlikte üniversitelerden, bilim adamları da sırasıyla uzaklaştırılıyor, yada ayrılmak zorunda bırakılıyordu. Denilebilir ki tüm üniversite kadrosuna oranlandığında ayrılan ya da uzaklaştırılan öğretim üyesi sayısı büyük bir yer tutmamaktadır.

Ancak bir diğer doğru da vardır ki o da, üniversitelerimizin nicel olarak olmasa da, nitel olarak çok önemli bir öğretim kadrosunu kaybettiğidir. Üniversitelerimizden uzaklaştırılan niteliktir. Bunun yerine hakim kılınan ise, bilimsel yetersizliktir.

Öğrenci gençliğin omuzlarına yüklenen tüm bu sorunlar bu kadarla da kalmıyor. Harçlar, kışla disiplini, yurtlar, kılık-kıyafet yönetmelikleri, beslenme sorunu, servis sorunu, devam zorunluluğu, üst-üste girilen vizeler, finaller sorunlar zincirinin diğer halkalarını oluşturdu.

Bu arada öğrenci gençlik, kendi tepkilerini ve muhalefetini geliştirdi. Sorunların ortaklığı, ortak istemlerle birlikte, bir karşı koyuşu getirdi. Tüm engellemelere, baskılara, gözaltına alınmalara, yurttardan atılmalara ve disiplin soruşturmalarına karşın ortak tavırlar geliştirildi. Öğrenci gençliğinde yanında, basının, üniversite içinde kalan-ayrılan öğretim kadrosunun, kısacası ilgili her insanın Y.Ö.K.'e karşı olduğunu görüyoruz.

Öğrenci Dernekleri,

rtık suskunluk kırılıyor, öğrenci gençlik Y.Ö.K.'e karşı geliştirdiği muhalefetinde daha bir kararlılık kazanıyordu. Öğrenci gençlik, dernekleri aracılığıyla demokrasi savaşımında yerini aldı. Gençlik bu savaşımında kendine demokratik mevziler edindi.

Demokratik üniversite ve demokrasi savaşımındaki yerini alan öğrenci gençlik ve dernekleri, dernek içi demokrasi duyarlılığında ise, "demokratik merkezîyetçilik" ilkesiyle örtüşmüştür. Örtüşme bir ucuyla örgütlü birleşik güç oluşturmayı, diğer ucuyda örgütlü kitlesel tavır koyabilmeyi göstermektedir. Kanımızca, derneklerin güçlü demokratik mevziler olabilmesi burada yatmaktadır. Artık mevcut dinamizmin üniversite reformunun sağlanması için etkin kılınması gerekmektedir. Üniversite reformunun birinci koşutu ise, özerk ve demokratik üniversite istemidir.

Özerk ve Demokratik Üniversite,

Özerk ve demokratik üniversite birbirini bütünleyen bir yapı olarak aynı zamanda ülke demokrasisinden de yalıtılamayacak bir şekilde toplumsal formasyonada sıkı sıkıya bağlı bir yapılanmanın ifadesidir. Nasıl ki özerkliği olmayan üniversitelerin, demokratikliğinden söz edilemezse, ülke demokrasi gerçekliğinin olmadığı koşullarda da demokratik üniversiteden söz edilebilmenin imkânı da yoktur. Üniversite bilim üretebildiği, araştırma yapabildiği, siyasal iktidara karşı özerk ve özgür olabildiği, yönetsel, akademik ve ekonomik olarak özerk olduğu, kendi iradesini koyabildiği ölçüde özerktir ve işte ancak böylesi bir koşulda üniversite bir anlam bulmaktadır.

Üniversiteyi ve özerkliği bütünleyen diğer öge ise, demokratik üniversitedir. Demokratiklik, üniversite yaşamının bütün kesitlerinde varolması gereken bir niteliktir. Üniversite, öğrencisiyle, asistanıyla, öğretim görevlisiyle, yönetime ve kararlara katılabildiğince, üniversitenin her türlü yönetimini seçimlerle -atamayla değil- oluşturabildiği ve bu seçimlere koşulsuz olarak katılabildiğince, demokratik üniversite olacaktır.

Bu bağlamda, öğrenci derneklerinin sorumluluğu da yadsınamaz. Öğrenci gençliğin temsilciliği yani öğrenci dernekleri, özerk-demokratik üniversitenin bir diğer boyutunu oluşturacaktır. Özerk-demokratik üniversite istemimize sahip çıkalm ve yükseltelim.

SEVDADIR MAPUSHANE
KAPILARINA ÇEKEN

(tüm tutuklu ailelerine.)

Gece ilerledikçe
uyku tutmaz gözümü
beklerim hep bu günü
görüş gününü
biliyorum gün doğacak, horozlar ötecek.

Sabahın köründe
kar-fırtına demedik
demedik yaz-kış
yanaklarımızda süzülürken göz yaşları
ana, bacı, kardeş, dost elele
hele birde çocuklarımız var ya
anamlı bakan, soran gözleriyle
türküler söylüyordular demirden kapılar.

Türkülü umutlu günlere geldik
koçam koçam türkülerle
ateş kızılı dudaklarımızla
gözlerimizde muştulanan baharlarla
nemiz var, nemiz yok
derlendik, toparlandık
ve yığıldık mapushane kapılarına.

Soğuk soğuk bakan .amların gölgesinde
iteleyip kakarken dipçikler
küfre sarmış ağızlar
geçtik kapıları birer birer
gözyaşlarımızda türküler taşıdık sizlere
al yüreğimi
al nergiz kokan ellerine.

Geçtik yerlerimize
hasret dolu gözlerimiz
ha geldiniz
ha geleceksiniz diye bekledik sizleri.

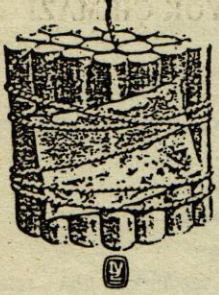
Yine sevdadır mapushane kapılarına çeken
sen ötede, ben beride
dağlar kadar uzak
çocuklar kadar yakın
elimi uzatsam ulaşır mıyım ellerine?
öpmek istesem öpebilir miyim dudaklarından?
ama işte konuşamaz eller
suskun ve ateşlidir dudaklar
ve sözcüklerin yetmediği yerde yığdım
gözlerdir konuşan
gözlerdir yaş döken
ve acılarımız
ve sevinçlerimiz
ağır olur söylenir gözlerimizde.
Bir düdüğün aç çığlıklarıyla
gözlerimizdeki yaşlarla
dudaklarımızdaki ağıtlarla
karışırız birbirimize
ana, bacı, kardeş
dost elele
umutlu türkülerle.

H. KARATAŞ
İ.Ü. ED. F.

?

HİKMET ÇETİNKAYA SANCILI YILLAR (1965-1971)

SANCILI YILLAR (1965-1971)

1 961 Anayasası insan haklarına dayalı çağdaş bir anayasaydı. Fakat uzun ömürlü olmamış, 1971 ve 1973'te değişikliklere uğrayarak 1982'de yeni bir anayasa kabul edilmiştir. 1961 Anayasası'nın uzun ömürlü olmayışının nedeni nedir?

Hikmet Çetinkaya işçi ve öğrenci hareketlerinin başladığı 1965 yılından 1971 muhtırasına kadar geçen bir zaman dilimini ele almış. Bu 6 yıl son 15 yıldaki olay ve gelişmelerin tohumlarını taşımaktadır.

Bu tarihler arasında ne gibi olaylar oldu? Anılar, işgaller, boykotlar, grevler ve politikacılar kitabın konusu.

6. filonun İzmir'e gelişi nedeniyle düzenlenen protesto yürüyüşü ve mitinginde en önde yürüyen, ODTÜ'de ABD Büyükelçisi Kommer'in arabasını yakanların başında gelen, Amerikan 6. filonun Türk Karasularını terk etmemesi halinde kendisini yakacağını söyleyen "hızlı devrimci" Muzaffer Köklü 27 Eylül 1969'da "yeni gazete" de anılarını yayınlamış ve bir polis ajanı olduğunu yazmıştı.

İşte "Bugün gazetesi", "din elden gidiyor" adı altında ilerici kadrolara karşı kampanya başlatıp, müslüman halkı önce namazlara sonra mitinglere çağırıyor. Aynı gazete Kur'an-ı Kerim'i öne sürüyor. Fakat yazı altındaki ismin uydurma bir isim olduğu ortaya çıkıyor.

24 Nisan 1967 Kayseri'de "Vatandaş Oyunu" adlı yapıtı sergileyen Malatya Bölge Tiyatrosu sanatçıları, çoğunu İslam Enstitüsü öğrencilerinin oluşturduğu bir grubun saldırısına uğruyorlardı. "Komünistlere ölüm" diye yapılan saldırılarda sanat-

çılardan bazıları yaralanmışlardı.

Ege Üniversitesi Fikir ve Sanat Klubü eski başkanı dağıttığı bildirilerle memleketi komünizmi getirmeyi istemekle suçlanıyordu. Fakat sonradan bu bildirilerin Atatürk'ün Bursa nutku olduğu anlaşıyordu.

Bu tarihler arasında olaylar gitgide yoğunlaşıyordu. Milletvekilleri mecliste birbirlerini dövüyorlar, öğrenciler eğitimin bozukluğunu şikayet edip derslere girmiyorlardı. İşçiler fabrikaları işgal edip grevlere gidiyorlar, bu arada polisler bizzat öğrenci yurtlarını basıp, öğrenci ölümlerine neden oluyorlar. Yetkililer tedbir almak şöyle dursun olayları çarpıtıyorlar.

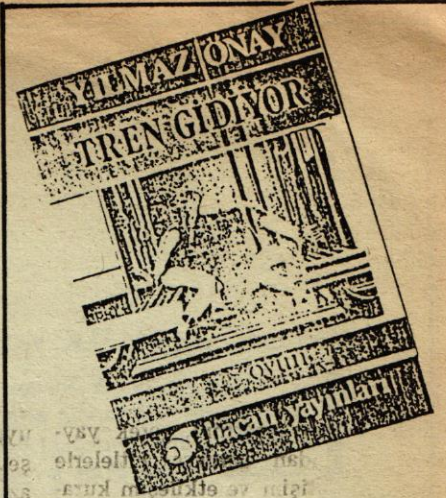
12 Mart muhtırasından sonra da olaylar sürüp gitmiştir. Bunda kuşkusuz işçi ve öğrencilerden çok olayları çarpıtan iktidarların ve bizzat destekleyen yetkililerin payı vardır.

Hikmet Çetinkaya yer ve zaman belirterek olayları anlaşılır hale getirirken, tarafsızlığı da dikkat çekiyor,

71 öncesi düşülen hataları anlatan bu kitap aynı hatalara bir daha düşülmemesi temennisini taşıyor.

Hikmet Çetinkaya
Tekin Yayınevi
Mayıs 1986
114 Sayfa-550 TL.

AYLA ŞABANOĞLU

"TREN GİDİYOR"

Yazarı: YILMAZ ONAY
HACAN YAYINLARI

A ltı yıldır sürdürülen baskı ve yıldırma politikasından, geçmişin suçlusu olarak ilan edilenlerden biri olarak gençlik, özellikle öğrenci gençlik kendi payına düşeni alıyor. İzlenen bu politikanın sonucu olarak yaşanan depolitizasyon sürecinden ayrılmaksızın, sanat ve kültür alanında da bilinçli bir yozlaştırma, sapıtma, yoketme çalışmalarına tanık oluyoruz.

Toplumun en dinamik kesimi olan gençliğin, bu dinamizmi sanat ve kültür alanlarına kazandırmasının, toplumu dünya görüşünün sanat alanındaki yansıması olan toplumcu ger-

OBLMOV

S abah 8.30'da uyandınız, kalkmaya karar verdinizde saat 9.00'ü oldu? Eh, biraz daha sallanırsanız kahvaltıya 10.00'da başlarsınız. Bu hızla hareket ederseniz okula 12.00'de gidersiniz. Nasılsa vaktiniz çok canım, öğleden sonra gitseniz ne olur diye mi düşünüyorsunuz? İşte siz biraz Oblomovsunuz. Bugün gitmesenizde olur, yarında gidebilirsiniz. Ne olacak diye düşünüyorsanız, ders çalışmayı vizeden vizeye erteliyorsanız, hele son okuduğunuz kitabın adını hatırlamıyorsanız, hatta onu bitirememiş de kıvrıldığınız sayfa halen açık fakat sararmış bir şekilde duruyorsa ya da "okumaya ne gerek var." diye düşünüyorsanız, dostlarınıza, arkadaşlarınıza verdiğiniz yerine getirilmemiş sözlerin sayısı birhayli çoksa, geleceğe yönelik bir sürü planınız var ve de siz bunları hep yarınlarda yaparım diye erteliyorsanız, yerine getirmemeniz için hiçte önemli olmayan sorunları çok büyümüş gibi göstermeye çalışıyorsanız, tembellik edip bunun adına düşünmek diyorsanız, bunların çözümü için kafa yorup çözüm yolu bulduğunuzda birkenara

itip "yarın çözerim, yarınlar çuvala mı girdi?" diye düşünüyorsanız... Tabii yalnız bunlar değil (.....) kutlarınız sizi. Siz tam bir Oblomovsunuz ve Oblomovlukta yüz üzerinden yüz puan alırsınız.

Oblomovluk da neymiş? diye merak edip soruyor musunuz? Sizi yine kutlarız. Oblomovluktan uzaklaşıyorsunuz. Çünkü merak Oblomovluğa özgü değildir. O halde gelin sizinle Oblomovdan ve Oblomovluktan biraz bahsedelim:

Oblomov, Rus insanının ve bütün doğuluların en açıklıkla ve en özlü yanıyla temsil ettiği klasik kahramanlar gibi genel bir tip.

"Oblomov yıkılmakta olan bir toplum düzeninin, Rus derebeyi sınıfının çocuğudur. Çiftliği vardır, köleleri vardır; ama kendisi bütün köklerinden kopmuş derebeyleri gibi, onları bir kahyaya bırakıp büyük şehire, devlet kapısına sığınmıştır."

Oblomovka, yaşayışı, gelenekleri, inançları, aile yapısı, çalışma düzeniyle eski Rusya'dır. Gonçarov, Oblomov'un rüyasında eski Rusya'ya yeni bir görüşle bakabilmeyi başarmıştır. Oblomov, işte bu yeni ve eski iki dünya arasında açıkta kalan sayısız insanların temsilcisidir. "Oblomovka" da köylülerin hazırlayacağı ekmeği yemek için büyütülmüş Oblomov, ekmeğini kendi kazanan insanlar arasında ne yapacağını şaşırır. Böyle bir hayat için ta küçükten hazırlanmamış olan iradesi yavaş yavaş söner, hayatla arası hergün biraz daha açıla-

rak sonunda toplumdışı bir insan, kendini taşıyamayan bir yük olur. Toplumsal bir kaderin Oblomov'u içine düşürdüğü bu kaçınılmaz uyuşmayı rasgele bir tembellikle karıştırmamak gerekir. Tembel, işten kaçan ve işsizlikte mutluluğu bulan adamdır. Zaman zaman kendi durumunu açıkça gören Oblomov, üstüne çöken hayatını bir bataklığa çeviren bu durgunluğa acı acı isyan bile eder."

"Oblomov'un okul hayatı da böyle bitmişti. Son dersi dinlediği gün, öğrenim hayatının da son günü oldu. Tıpkı ilkokulda öğretmeninin, okuyacağı yere koyduğu tırnak işareti gibi Kolej Müdürünün diplomasına koyduğu imzada öğrenimine sınırı çizmişti."

Öğrenim hayatı İlyâ İlyiç'i garip bir düşünüşe götürmüştü. Onca; hayatla bilgi arasında bir uçurum vardı; bu uçurumu kapamaya girişmek bile istemiyordu; kafasında hayat ayrı şey, bilgi ayrı şeydi.

İlyâ İlyiç, zamanımızın ve geçmiş zamanların kanunlarını okumuş, pratik adliyeciliği öğrenmiş ama birgün önceki bir hırsızlık dolayısıyla, polise bir dilekçe yazmak gerekince, kalemi eline almış, düşünmüş, düşünmüş en sonunda bir yazıcı çağırıp yazdırmıştır. (Syf. 78)

Oblomovka'nın, eski Rusya'nın temsilcisi Oblomov aslında bizim hiçte yabancı olmadığı birisi değil. İçimizden biri gibi. Sanki biz de yaşamımızda biraz Oblomovuz.

Gonçarov, Oblomov'un karıştını

da anlatmıştır romanında. İşte bu kişi, eski Rusya'nın yıkıntıları üzerine kurulmaya başlayan yeni hayatın temsilcisi Stoltz'dur.

"Gonçarov, Stoltz—Oblomov karşıtlığında eski ve yeni Rusya'yı, doğuyla batıyı karşı karşıya koymuştur."

"Avrupa; hayallerini gerçekleştirmek için kuran insanların, ülkesidir. Orada gerçekleşemeyen hayal bir acı kaynağı, bir tragedya konusudur. Doğuda ise hayal bir keyif, bir gerçekten kaçma vesilesidir. Doğulu geviş getirir gibi kendi içinde başlayıp, kendi içinde biten, hedefsiz, başıboş hayaller kurar. Oblomov da gerçeğin yerini tutan hayal, Stoltz'da bir girişimin hazırlığı, ilk adımdır."

İşte bu iki ayrı insanın, iki ayrı dünyanın karşılaştırılması, Oblomov'un romanını dram haline getirmiştir.

Oblomov'un değerlendirmesini yapalım dersek; biz dört değil, beş yıldız verdik. Siz hala okumak için düşünüyor da başka zaman okuruz diyorsanız, Oblomovluk etmeyip, Oblomovluğu terketmek için OKUYALIM ne dersiniz?

Oblomov: İvan Gonçarov tarafından 1857'de kaleme alınan Oblomov, Sabahattin Eyüboğlu ve Erol Güneş tarafından Türkçeye çevrilmiş ve sosyal yayınlarınca Dünya Klasikleri dizisinin II. sayısı olarak yayınlanmıştır.

FATMA SİRKECİ
DEÜ.İİBFÖD—Üyesi

çekçi sanat anlayışını yaygınlaşmasının, ilerici sanat ve kültürün gençlikle birlikte, tüm toplum kesimlerinin malı olmasının, demokrasi bilincine ulaşmada sanatın etkin bir silah olarak kullanılmasının, bu politikanın yürütücüleri için ne derece "tehlikeli", gençlik için de ne derece yaşamsal olduğunu vurgulamak gerekir.

Düşüncelerin, güncelliğin kitlelere ulaştırılmasında etkin bir araç olarak tiyatro sanatının, gerek yaygınlık açısından gerekse kitlelerle doğrudan iletişim ve etkileşim kurabilmesinin özellikle gençlik için önemini belirtmeliyiz. Bunu, gençliğin, seyirci olarak olsun, doğrudan çalışarak olsun, sanat alanında özellikle tiyatro sanatıyla yoğun olarak ilgilenmesiyle saptamak olası. Ama, özellikle toplumcu gerçekçi sanat anlayışıyla üretilmiş tiyatro eserlerinin ülkemizde geniş yığınlara ulaşması yürütme tarafından engellendiği gibi, bunu ulaştırabilecek olan tiyatrolarımızın da sayısı oldukça az. Bunun yanı sıra, toplumcu gerçekçi sanat anlayışına sahip olarak baktığımız bu tiyatroların ürettikleri oyunlarda kimi zaman bu anlayışa rastlamak da zorlaşıyor. Bütün bunları değerlendirdiğimizde, toplumcu gerçekçi tiyatro anlayışının kitleleşmesinde, ürünlerin bu anlayışla değerlendirilmesinde, yalnızca sahnelenmesi değil, yayınlanması ve okun-

ması da büyük önem taşıyor. Bu amaçla, toplumcu dünya görüşü ve toplumcu gerçekçi sanat anlayışı perspektifinde Türkiye gençliğini yansıtan, aynı zamanda 1985 Gençlik Yılına adanmış bir tiyatro eserini, TREN GİDİYOR'u tanıtmak istiyoruz.

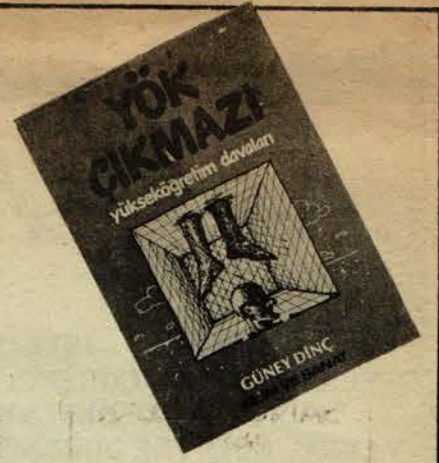
Oyun, içinde yaşadığımız toplumun bir aynası. Bir yanda yaşamını asgari düzeyde sürdürecekt kadar bile kazanamayan ezici çoğunlukla, uygulanan ekonomik politikalarla köşeyi bir çırpıda dönebilen sömürücü azınlık arasındaki gittikçe keskinleşen temel toplumsal çelişki, diğer yanda bunun sorumluluklarını, acılarını omuzlayan, gelecek korkusuyla bilinçli bakışın, umutsuzlukla bir tutam umudun çelişkisini yaşayan gençlik, oyunun genel çizgisini oluşturuyor. Sahne bağlantılarında kullanılan şarkılardan biri gençliğin içindeki çelişkileri, çektiği acıları, yüklendiği sorumlulukları ona bağlanan umutları çok güzel anlatıyor:

.....
Çocuklarımızı eyy
Baharların en güzelini veren
Ama bahar yüzü görmeden solan
Bozkır çiçekleri gibi bellisiniz.
Çocuklarımızı eyy
Genç çocuklarımız
Avuçlarımızda büyüyen ellerinizle
Bizi de taşıyın o geleceğe
Bizi de taşıyın eyy!..

Yerli filimlerde çok sık izlediğimiz zengin kız fakir oğlan temasının yabancılaştırılmasıyla kurgusu yapılan oyunda, sınıf atlama, kendini kurtarma çabalarıyla, geldiği sınıfın mücadelesi arasındaki çelişki, arabesk, punk, heavy metal kültürüyle ve idealist dünya görüşünün değişik çeşitleriyle geçmişin ve geleceğin yok edilmeye çalışılması, üniversite kavgası, bir tutam umudun somutlaşmasıyla varolan potansiyelin kinetiğe ne kadar çabuk dönüşebileceği yoğunlukla işleniyor. Ne kadar engellenirse engellensin, gençliğin bilinçlenme sürecinin önlenemezliği, gençliğin gelecek, geleceğin özgürlük olduğu oyunun gelişimi boyunca giderek somutlaşıyor. Bu kadar olumsuz koşullar içerisinde bile çözümün varlığı net bir biçimde ortaya konuyor. Final sahnesindeki Tren Gidiyor şarkısı ise aynı zamanda geleceğimizin, umudumuzun da şarkısı.

— Gidiyor!
Tren gidiyor! Nereye?
.....
— Elbette umutluyuz, hem de nasıl.
Demişlerdi bana
Hepimizi birleştiren türküler
Türkülerin de ötesi,
Demişlerdi.

GÖKHAN DİNÇER

YÖK ÇIKMAZI

Yüksek Öğretim Yasası'nın ve Yüksek Öğretim Kurulu'nun oluşturulmasına ilişkin yasanın daha tasarı halinde iken tartışıldığı ilk günlerde bilim adamları kaygılarını dile getirmişlerdi. Adına YÖK denilen kargaşanın doğurduğu sonuçlar gösterilen tepkinin haklılığını ortaya koydu.

Devlet hiyerarşisinin en üst kademelerince verilen onca desteğe karşılık; Yüksek Öğretim Kurulu'nun ve onun üniversiteler içindeki hempalarının temel hukuk kurallarını çiğnemeleri sonucu yargı önünde defalarca mahkum olmaları, söz konusu kurulun yasallığına karşın meşruiyetini kamuoyu nezdinde yitirmesi engellenemedi.

Avukat Güney Dinç, yükseköğretim davalarından bir kesit olarak sunduğu ve oniki bölümden oluşan YÖK ÇIKMAZI adlı yapıtında, yeni üniversite rejiminin hukuksallıktan ne denli yalıtıldığını somut olgu ve olaylarla gözler önüne seriyor. Yönetimin, kesinleşmiş mahkeme kararları olmaksızın ve/hatta bir yargılama bile söz konusu değilken, kendisine nasıl yargı organı işlevi yüklediğine ve buna dayalı kararları, idare mahkemelerinin yönetim aleyhindeki hükümlerine karşın uygulamakta direndiğine tanık oluyoruz.

YÖK'ün yürürlüğe girdiği 6 Kasım 1981'den bu yana bilinen, tanık olunan, yaşanan bir çok şeyin çarpıcı bir biçimde belgeleriyle ortaya konulması zorunluluğunun bilinciyle yazılan YÖK ÇIKMAZI salt bir dönemin empoze etmek istediği YÖK'ü değil, aynı zamanda sisteme egemen olan yaklaşımın üniversiteler bazındaki kurumsallaşma çabalarını da sorguluyor. "Daha niceleri yaşanan buncaya olay, sıkışıp kaldıkları dava dosyaları arasında unutulmamalı..."

Ve bağışlanmamalıdır.

YÖK ÇIKMAZI—Bilim ve Sanat Yayını, Nisan 1986 — 119 Sayfa, 500 TL.

S. ŞENOL ANILAN
(A.Ü. HFÖD)

"BİR SES"

Cezaevi gerçeğinin artık bir sır olmaktan çıktığı günlerde yaşıyoruz. Cezaevlerindeki insanlık dışı koşullar ve işkenceler artık iddia olmaktan çıktı. Basın bir yönüyle olaya ilgisiz kalsa da, koşulların değiştirilmesi değil üstü kapalı açıklamalarla devamı yoluna gidilse de, son zamanlarda birbiri ardınca çıkan ve oldukça çok satan kitaplar, gerçekte kamuoyunun konuya duyarlılığını gösteriyor.

"Bir Ses" bu kitaplardan biri. Zeynep Oral'ın yazdığı kitap Barış Derneği Davası'nda yargılanan ve 4 yıl Metris Cezaevi'nde kalan Reha

İsvan'ın anılarından oluşuyor. "İçerde olduğum sürece ben çıkana kadar herhangi birşey olursa diye hep kaygılanırdım, belleğini kaybedebilirim, ölebilirim. Tanık olduğum ve çok inanılmaz bulduğum durumları kamuoyuna yansıtmak diye bir kaygım vardı." diyor Reha İsvan. Ve kendi deyimiyle bir sel gibi boşalıyor, Zeynep Oral'a. Zeynep Oral, anılara kattığı yorumlar ve Reha İsvan'ın Metris'te gösterdiği onurlu karşı koymasını, direnmesini daha iyi anlamamıza yarayan geri dönüşlerle bir solukta okunan bir kitap çıkarmış ortaya. Metris özelinden yola çıkarak cezaevi gerçeğine kamuoyunun dikkatini çekmek istemiş. "Şunun çok bilincindeyim ki Türkiye'de çok cezaevi ve tutuklu var. Reha İsvan en kötü koşullarda olmaktan çok uzak. Bin kat daha ağır koşullarda, bin kat daha acılı, bin kat daha acımasız, bin kat daha kahredici durumlarda binlerce insan var." diyor Zeynep Oral.

İçerde en çok çocuğa hasret duyuluyor. Çocuk resimleri en değerli şeylerden biri. Ama koğuş talanlarında ne çocuk resimleri kalıyor, ne mektuplar, kitaplar, ne de giysiler. İnsanların dirençlerini, dayanma güçlerini yoketmek için kullanılan en iyi yollardan biri bu. Ya da bir yılbaşı günü bugün istediğiniz yemeği yazdırabilirsiniz deyip, akşam kaynamış bir sudaki patatesleri önünüze sürmek, görüş günleri girişte ve çıkışta çı-

rılçıplak soyup aramak. "Size verdikleri her bir rahat parçası için sizden birşey alıyorlar" diyor Reha İsvan. Metris'te ki pek çok tutuklu içinde her tür konforun, müzik aletleri ve kitapların bulunduğu, üstelik arkadaşlarıyla birarada kızılı erkekli bulunmalarına izin verilen odadan sırf bu yüzden yararlanmadıkları gibi, Reha İsvan'ın kendisi de kocasıyla görüşmek ya da sivil bir cezaevine geçmek için dilekçe vermeyi reddediyor.

Bir ses Zeynep Oral'a binlerce sesi beraberinde getirmiş. Cezaevlerinde insanlık onurları yokedilmeye çalışılan, dayak atılan, horlanan, işkence gören, koğuş aramalarında eşyaları talan edilen, havalandırılmaları kısıtlanan, infaz yakma tehdidiyle elleri kolları bağlanıp en yasal haklarını kullanamaz duruma getirilen, doktora çok acil çıkması gerektiği halde revire götürülmemen, görüşleri kısıtlanan, mahkemelerine çıkartılmayan sevdiklerinin mektupları verilmeyen ama tüm bu insanlık dışı uygulamalara karşı dayak faslından, işkenceden sonra şenlikli geceler düzenleyip halay çekerek, en yasal haklarını açlık grevleriyle savunarak, bahçeden buldukları topraklarda çiçek yetiştirmeye çalışarak, birlikteliğin, dayanışmanın en güzel örneklerini vererek ve "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" diyerek karşılık veren binlerce sesi getirmiş.

YASEMİN ÖZTÜRK

üniversitelerden... yurtlardan...

MUĞLA İŞLETMECİLİK YÜKSEK OKULU ÖĞRENCİ DERNEĞİ: "TÜM ÖĞRENCİ DERNEKLERİNİ ULUSAL DÜZEYDE ÖĞRENCİ BİRLİĞİNİ OLUŞTURMAYA ÇAĞIRIYORUZ..."

Muğla İşletmecilik Yüksek Okulu Öğrenci Derneği ilk genel kurulunu geçtiğimiz ay içerisinde gerçekleştirdi. Genel Kurul toplantısının devam ettiği bir sırada hükümet komiseri rektörden izin alınıp alınmadığını sordu. Genel Kurul Divan Başkanı kendisine böyle bir izne gerek olmadığını, dernekler yasasına göre hareket edildiğini bildirdi.

Bu gelişmeden sonra Yüksek Öğretim Kanunu'nun 59.maddesinin anti-demokratik olduğuna ilişkin görüş genel kurulca oybirliği ile kabul edildi.

Genel Kurul toplantısından sonra öğrenci sorunları, dernekler, demokrasi üzerine görüşlerini kaleme alan MİYO-ÖD yönetim kurulu ve üyeleri Öğrenci Postası aracılığıyla diğer derneklere "ulusal düzeyde bir öğrenci birliği oluşturulması" çağrısında bulundular.

MİYO-ÖD Genel Kurulunca kaleme alınan yazı şu görüşleri içeriyor:

"Öğrenci dernekleri, öğrenci gençliğin üniversite yaşamına katılımının temel araçları olacaktır. Bu işlev gereği onlar, üniversite yaşamının sorunlarıyla karşı karşıya gelecek, öğrenci istemlerinin savunucusu olacaklardır. İşte bugün tek tek birim derneklerinde örgütlenmeye başlayan öğrenci dernekleri söz konusu sorun ve istemlerin niteliğine uygun bir yapılanmaya yönelmelidir.

Yüksek öğrenim yaşamının kimi sorunları başta branşlara göre değişmekte, fakülteden fakülteye değişik özellikler göstermektedir. Yine üniversitelerin eğitim-öğrenim olanakları arasındaki dengesizlikler de öğrenci sorunlarının farklılaşmasına neden olmaktadır. Kimi somut sorunlar düzeyindeki bu kısmi farklılaşma birim derneklerinin ayaklarını bastıkları kurumlarda geniş inisiyatifle çalışmalarını zorunlu kılmaktadır. Üniversite yaşamının kılcalları olarak nitelenebilecek bu en kısmi, en özgün sorunlara dek eğilebilen ve bundan güç alan kitlesel öğrenci hareketi ancak inisiyatifli birim dernekleri üzerinde yaratılabilir. Ancak birimlere göre farklılıklar taşıyan sorunlar ve bunların getirdiği istemler üniversite yaşamının sadece bir yönünü oluşturmaktadır. Bunların yanında belirleyici olan ortak sorunlar da söz konusudur. Öğrenci gençliğin her dönemde ortak sorunları olmakla birlikte, bu ortak statü YÖK'le birlikte tartışmasız bir belirleyici duruma gelmiştir.

Bugün öğrencilerin yaşamsal konularını düzenleyen kurallar ülkenin dört bir yanında aynıdır. YÖK, üniversite gençliğini bugüne dek görülmemiş bir kader birliği içine sokmuştur. Öyle bir kader ki, hiç bir örgütün tek başına etkilemeye gücü yetmez. Atılmalar, harçlar, vizeler, disiplin vb. sorunlar yasama organının tasarruf alanını ilgilendirmektedir. Bu alanı etkilemek güçlü bir öğrenci hareketini ve geniş bir kamuoyunu gerektirir. Bu durumda söz konusu ortak statü, öğrenci hareketinin ulusal düzeyde birliğinin sağlanmasının nesnel koşullarını hazırlarken zorunluluğunu da beraberinde getiriyor.

Bu birliğin, üniversite yaşamının kılcallarından çekilmeksizin birim derneklerinin canlılığını kurutmayan bir modele göre oluşturulması gerekir. Birim öğrenci dernekleri bağımsız tüzel kişiliklerini korumakla ortak amaçlar için kendi iradeleri ile demokratik bir biçimde oluşturdukları merkezi otoriteyi bağlayıcı kabul etmelidirler. Bu da federatif örgütlenme ile sağlanır. Öğrenci dernekleri için doğal ve gerekli olan örgütlenme biçimi, iller düzeyinde federasyonlaşma ve bu federasyonların ulusal çapta bir konfederasyon çatısı altında birleşmesidir.

Yukarıda açıklamaya çalıştığımız gerekçeler nedeni ile bizler, MİYO-ÖD üyeleri "gelişkin demokrasiye erişmek, özerk-demokratik üniversite yolunda öğrenci gençliğin gücünü tüm yurtdüzeyinde tek bir güce çevirebilmek için- ulusal düzeyde bir öğrenci birliği oluşturulması çağrısında bulunuyor ve bunun için kurulmuş ve kurulmakta olan tüm dernekleri bu oluşum içinde yer almaya davet ediyoruz.

SELAM OLSUN, DEMOKRATİK ÖĞRENCİ HAREKETİNE!
SELAM OLSUN, TÜM DEMOKRASİ GÜÇLERİNE
SELAM OLSUN, DÜNYA'NIN VE TÜRKİYE'NİN
AYDINLIK GELECEĞİNE ! ...

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ DERNEĞİ GENEL KURULUNU YAPTI

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneği ilk genel kurulunu yaptı.

Öğrenci Dernekleri tüm engellemelere karşı demokrasi mücadelesindeki safılarını sıklaştıran bu gelişmeden rahatsız olan kesimler yasal olmayan gerekçelerle bu oluşumun önüne set çekme çabalarına devam ediyorlar. Bu durum Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneği Genel Kurulu sırasında bir kez daha gözlemlendi.

Hükümet komiseri, kongreye katılan öğrencilerin YÖK'ün 59. maddesi gereği izin almaları gerektiğini, izin almadıkları için kongreye katılmayacaklarını ve bu koşullar altında kongrenin yapılamayacağını söylüyordu. Geçici yönetim kurulu üyeleri bu tür bir izin olmadan altı öğrenci derneğinin kongre yaptığını hükümet komiserine anımsattılar. Bunun üzerine hükümet komiseri tutanak tutması gerektiğini, bu koşullar altında öğrencilerin hâlâ kongreye katılmayı isteyip istemediğinin saptanacağını söyledi.

Divan başkanının hükümet komiseri YÖK'ün 59. maddesi gereğince izin alınması gerektiği, bu izni almadan kongreye katılan öğrenciler hakkında yasal işlem yapılabileceğini söylüyor ve kongreye hâlâ katılmak isteyenlerin olup olmadığını öğrenmek için oylama yapılmasını istiyor sözleriyle oylamaya geçildi. "Kongreye katılmak isteyenler" dendiğinde bütün eller havadaydı. Komiserin tutanağını yazmasından sonra kongre başladı.

Açış konuşmasını geçici yönetim kurulu adına Ali Özdoğan yaptı. Konuşmasının başlangıcında, "Açık yüreklilikle belirtmek gerekir ki bugün öğrenci derneklerine üye olmak, onun genel kurullarına katılmak, her türlü baskıya rağmen sesini duyurabilmek cesaret isteyen bir iş haline geldi. Okuldaki 1350 öğrenciden sadece 72'sinin sorunlara sahip çıkma yürekliliğini gösterebilmesi diğerlerinin yüreksizliğinden değil; pasif sorunlara sahip çıkmayan, düşünmeyen insanlar yaratma politikasının başarısızlığıdır."

Konuşmasının diğer bölümünde derneklerin işleyiş mekanizmasına değinen Özdoğan sözlerine şöyle devam etti:

"Dernekler sohbet kulüpleri olmamalıdır. Öğrenci gençliğin şaşalı sözlerle, boyalı afişlere değil, haklarını savunabilmek için somut önerilere ve yol göstermelere gereksinimi vardır. Bunun için derneklerin ağır işleyen bürokratik yönetim uygulamalarından vazgeçip demokratik merkezîyetçiliği uygulamaları gerekir."

Ali Özdoğan konuşmasının son bölümünde derneklerin demokrasi örneği vermek için değil, demokrasi uğraşına katkıda bulunabilmek için kurulduğunu görüşüne yer verdi.

Açış konuşmasından sonra "Emperyalizme karşı mücadele vermek için Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda şehit düşen ve dünya barış yılında barış için mücadele veren tüm barışseverler" adına saygı duruşu yapıldı.

Faaliyet raporunun okunup kabul edilmesinden sonra iç tüzük oluşturuldu. Genel Kurul toplantısının son bölümünde yapılan organ seçiminde Yönetim Kuruluna Hâşim Öztürk, Kemal Bora Atay, Cemal Saygı, Levent Arabul, Ahmet Akru; denetleme kuruluna Cahit Yaşar, Cemal Çelikkol, Ali Bülent Özdoğan seçildi.

Kongre temennilerle sona erdi.

"ON DOKUZ MAYIS" ÖĞRENCİ ÜÇÜNCÜ SAYIYA ULAŞTI:

Ondokuz mayıs üniversitesi öğrencileri tarafından ayda bir çıkartılan "Ondokuz mayıs" öğrenci dergisi üçüncü sayıya ulaştı. Üniversite öğrencilerinin kültürel gelişimi önündeki tüm engellere karşın Samsun'da böyleleri özverili bir çabıyla kendi dergilerini çıkaran Ondokuzmayıs Üniversitesi öğrencileri "Ondokuzmayıs öğrenci" öğrencilerin kültür sanat tartışmaları içerisinde yeteneklerini geliştirmelerinden başka, sorunlarını yansıtmayı, çözüm yollarını aramayı, öğrenci gençliğin istemlerini elde etmedeki mücadelesine katkıda bulunmayı da amaçlıyor.

ÖĞRENCİ POSTASI, üçüncü sayısına ulaşan Ondokuzmayıs Öğrenciye bundan sonraki yayın yaşamında dayanışma dileklerini iletir.

ANADOLU'DAKİ DEMOKRAT BASIN ÜZERİNDE GERİCİ BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR

SİVAS'da yayımlanan İMECE adlı aylık sanat-kültür dergisinin yönetim bürosuna ikinci kez saldırıda bulunuldu. İMECE'nin yazışmaları müdürü Kemal Atamtürk olayla ilgili olarak yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Kısa bir süre önce taşındığımız yeni yönetim büromuzun kapısı 12.6.1986 tarihinde ikinci kez kimliği bilinmeyen kişilerce kırılarak içeri girilmiştir.

Bilindiği gibi dergimiz 1985 Martında ilk sayısı ile her hangi bir Anadolu kentinde de sanat ve kültür dergisinin yayımlanabileceğine inanarak yayın yaşamına başlamıştı. Haziran 1986'da onaltıncı sayısına kavuşan İMECE, tutarlı çizgisinden ödün vermeksizin yayını sürdürerek bunu okurlarına kanıtladı.

Ancak, ulusumuza demokrasiyi çok gören, demokrasilerdeki düşünce ayrımını hazmedemeyen demokrasiye geçiş çabalarının yoğunlaştığı bir ortamı istemeyen kimi çevre -bu çabalara kendi çapında katkıda bulunmaya çalışan- dergimizin güçlenmesinden ürkererek baskı ve karşı propagandaya girişmiştir. Bir süre sonra baskıların yetersiz olduğunu anlayan bu çevre, yıldırım amacıyla tepkilerini eyleme dönüştürdüler.

Son kez -bir öncekine benzer biçimde- sabahleyin büromuza geldiğimizde büro kapısının kırılarak içeri girilmiş olduğunu gördük. Olay tarafımızdan Cumhuriyet Savcılığı ve emniyete intikal ettirilmiştir.

Son olarak diyoruz ki, bu baskılar demokrasi mücadelesindeki yerimizi değiştirmeyeceği gibi, bu mücadeledeki haklılığımızı ve çabalarımızı da ar'ıracaktır.

ÖĞRENCİ DERNEĞİ ÜYESİ İKİ ÇİZER YENİ ASIR GAZETESİNDEKİ İŞLERİNDEN ÇIKARILDILAR.

Ege bölgesinde yayınlanan Yeni Asır gazetesinin haftalık mi-zah eki "GİCİK" dergisinde çiz-mekte olan Ertan Aydın ve Me-te Erden adlı çizer arkadaşlar, okullarındaki öğrenci derneğine üye oldukları için geçtiğimiz ay içerisinde gazete yönetimince der-giden çıkarıldılar.

Anayasal bir hakkın kullanı-mını yasadışı sayan ve kişileri ana-yasal haklarını kullanmaktan vaz-geçmeye zorlayan gazetenin bu tavrı, öğrenci derneklerine karşı başından beri takındığı olumsuz tutumu bilenler için şaşırtıcı ol-madı.

Haberi Öğrenci Postası'na oniki imzalı bir metinle bildiren Aydın ve Erden'in arkadaşları kı-nama yazısında şu görüşlere yer verdiler:

"Sözkonusu davranışı kınar-ken Gıcık dergisinde çizmekte olan arkadaşlarımızı karikatürün amacı üstüne bir kez daha düşün-meye çağırıyor ve olay karşısın-daki tavrı, adı geçen çizer arka-daşlara dergi ile derneğin birara-da yürüyemeyeceğini birisini seç-meleri gerektiğini söylemekten ileriye gidemeyen "Gıcık" dergisi yönetmeni Eflatun Nuri'yi "rah-metle" anıyoruz.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE UYARILAR

Geçtiğimiz günler içerisinde G.Ü.Teknik Eğitim Fakültesi du-varlarında ilginç duyurulara rast-landı.

Duyuruların birincisinde "yasak yayın olmasa bile", "satış serbest" yayınlar da dahil olmak üzere" her türlü derginin satılma-sı veya dağıtılması amacıyla okula sokulmasının yasaklandığı bildiri-liyordu.

Konusu "Toplumsal Ge-riliklerimizin Sorumluları" olarak belirtilen ikinci duyuruda ise Prof. Dr. İlhan Arsel'in "Toplumsal Ge-riliklerimizin Sorumluları" adlı ki-tabının okunmasının sakıncalı ol-duğu konusunda öğrenciler uyarı-lyordu. Bu iki ilginç duyurunun tam metinleri aşağıda yer alıyor.

Sayı: 86-04/
Kona:

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ
Dekanlığı

Ankara, .../.../1986

FAKÜLTEMİZ ÖĞRENCİLERİNE DUYURU

1. BAZI ÖĞRENCİLERİMİZİN SİYASİ MAHİYETTE OLABİLECEK DERGİLERİ SATMA VEYA DAĞITMA AMACIYLA FAKÜLTEMİZE GETİRDİK-LERİ, HATTA DERSHANELERE KADAR SOKTUKLARI TESBİT EDİLMİŞTİR.
2. YASAK YAYIN OLMA SA BİLE; YANLIŞ DEĞERLENDİRMELER NETİCESİNDE SİYASİ MAHİYET VERİLEBİLECEK BU DERGİLERİN FAKÜLTEMİZDEKİ HUZURLU EĞİTİM VE ÖĞRETİM HAVASINI BOZABİLE-CEĞİ İHTİMALİYLE;
3. BUNDAN BOYLE SATIŞI SERBESTÇE YAPILAN YAYINLARDA DAHİL OLMAK ÜZERE HER TÜRLE DERSHANELERİN SATILMASI VEYA DAĞITIL-MASI AMACIYLA FAKÜLTEMİZE SOKULMASI YASAKLANMIŞTIR.
4. YASASA UYMANLAR HAKKINDA ÖĞRENCİ DISİPLİN YÖNET-MENLİĞİNE GÖRE İŞLEM YAPILACAKTIR.
5. ÖĞRENCİLERİMİZİN MAGDUR OLMAK İÇİN, KONU HAKKIN-DAKİ EMİRLERE TITIZLIKLA UYMALARI GEREKMEKTEDİR.

BÜYÜKÖĞRETİM DUYURUDUR

Dekanlığımızın 27.5.1986 tarih ve 86-04/4208 sayılı yazısında;

Gazi Üniversitesi Rektörlüğünden alınan 21.5.1986 gün ve 02/18/5267 sayılı yazıda; İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün bir yazılarınınca bahisle;

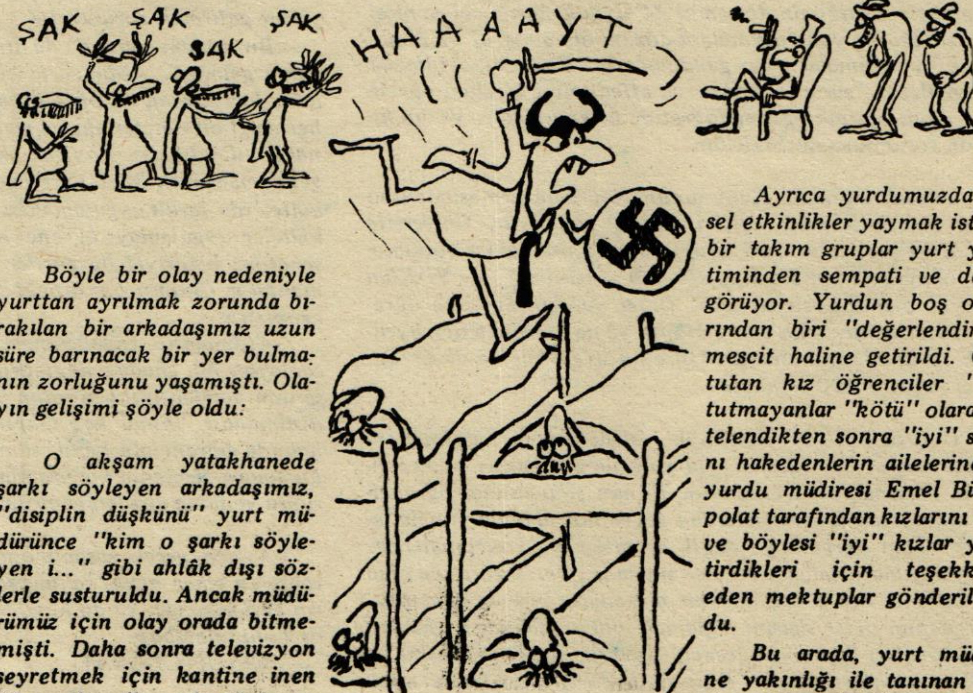
1977 yılında Ankara Doğan Basımında bastırılan Prof. Dr. İlhan Arsel'in "Toplumsal Geriliklerimizin Sorumluları" adlı kitabının 19.1.1986 tarih ve 3255 sayılı kanuna göre suç sayılacak unsurlarla dolu olduğundan bahisle, okunmasının sakıncalı bulunduğunu bildirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Ertuğrul ATAÇAY
Rektör, Baskan

BU BASKILARA BİR SON VERİLMELİDİR

Trakya Üniversitesi Kırklareli Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin barındığı Yurt-lar Kurumu Kırklareli Öğren-ci Yurdu'nda öğrenciler YÖK'ün baskı politikası doğrultu-sunda sömürülmeye çalışıl-yorlar. Hani onların söyledi-ği "yurtlar öğrencilerin ikinci yuvalarıdır" sözünün "kahve-haneler öğrencilerin ikinci yu-vasıdır" şeklinde kullanılma-sı daha doğru olsa gerek. Yurt-taki olaylardan bunalan öğ-renciler, gecenin geç vakitle-rine kadar kahvehanelerde kö-reliyorlar. Bu baskı politikası-nın en sadık uygulayıcısı yurt müdürü Necmettin Büyükpola-t. Gündüzleri arabasıyla öğ-rencilerin gittiği yerleri "de-netleyen" bu seçme şahıs, akşam olunca içki masasının başına geçiyor. Geceleri ise içkili olarak yatakhaneleri do-laşan Necmettin Büyükpola-t, en ufak bir olayda "Kim bu-nu yapan? Erkekçe çıksın!" "Çağırın bana o i....'yi" "Or-taya çıkacak erkek yok mu?" gibi onur kırıcı sözlerle öğren-cilerin tepkisine neden olup sonra da yurttan atarım" teh-didiyle karşı karşıya bırakı-yor.

Böyle bir olay nedeniyle yurttan ayrılmak zorunda bı-rakılan bir arkadaşımız uzun süre barınacak bir yer bulma-nın zorluğunu yaşamıştı. Ola-yın gelişimi şöyle oldu:

O akşam yatakhane de şarkı söyleyen arkadaşımız, "disiplin düşkün" yurt mü-dürüne "kim o şarkı söyle-yen i..." gibi ahlâk dışı söz-lerle susturuldu. Ancak müdü-rümüz için olay orada bitme-mişti. Daha sonra televizyon seyretmek için kantine inen öğrencilere "o şarkı söyleyen adiyi bulmadan televizyon seyredemezsiniz" koşulunu getirdi. Ertesi gün arkadaş-ımız Büyükpola-t'ın odasına gi-derek yapılan hareketin yan-lışlığı ve söylenen sözlerin çürkinliğini kendisine anım-satması karşısında aldığı yanıt "Ben öyle şey söylemedim" oldu. Her akşam olduğu gibi O akşam da içkili olan mü-dürümüzün (!) söylediklerini anımsamamasını çok doğal

karşılıyor. Ancak olayın ol-duğu akşam kantinde bulu-nan öğrenciler müdürün bu ufak "gerçek dışı beyanını" kabul etmeyip söylediği söz-leri sözcük sözcük tekrarladılar. Bunun üzerine "iyi etmi-şim" diyerek öğrencilerin haklı uyarılarından bir anda sıyrılan Büyükpola-t, bununla da kalmayıp suçu şarkı söyle-mek olan arkadaşımızın yurt-tan atılmasını hükmetti (!)

Ayrıca yurdumuzda din-sel etkinlikler yaymak isteyen bir takım gruplar yurt yön-e-timinden sempati ve destek görüyor. Yurdun boş odala-rından biri "değerlendirilip" mescit haline getirildi. Oruç tutan kız öğrenciler "iyi", tutmayanlar "kötü" olarak ni-telendikten sonra "iyi" sıfatı-nı hak edenlerin ailelerine kız yurdu müdürü Emel Büyükpola-t tarafından kızlarını öven ve böylece "iyi" kızlar yetiş-tirdikleri için teşekkürler eden mektuplar gönderili-yordu.

Bu arada, yurt müdürü-ne yakınlığı ile tanınan kan-tin görevlisi Hüseyin'in bir takım gerici öğrencilerle gece-yarısından sonra kantin kapı-sını kilitleyerek toplantılar yapması da dikkat çeken bir başka olay. Diğer öğrencile-rin okuduğu dergi ve kitaplar "siyasi nitelikli" diye "yaka-lanırken" bu toplantı müda-vimlerinin okulda ve yurttaki düşünceleri doğrultusunda propaganda yaptıkları; şiir ve kitap dağıttıkları gözden kaçmıyor.

Madem ki demokratik-leşme süreci geçiren ülkede yaşıyoruz, Öğrenci Postası'nın birinci sayısında da söy-lendiği gibi, yurtlar kışla ol-maktan, öğrenciler asker yeri-ne konmaktan çıkarılmalıdır. Yakalarına onların "plaka" dediği yurt kimliğini takma-yın öğrencileri tehditlerle yıldırmaya çalışmaktan vazgeç-meli, isimleri panolarda teş-hir edilmemelidir. Demokrasi-nin gerekleri yaşama geçiril-meli, eşitlik ve özgürlük sağ-lanmalıdır. Bu süreç tamamlanmak isteniyorsa gençlik en iyi koşullarda eşitlik ilkesine uygun olarak eğitilmelidir. Tabii ki bütün bunlar için öğ-renciler üzerindeki baskılar kaldırılmalıdır. Bu baskılara artık bir son verilmelidir.

Bugüne kadar basının öğ-renci sorunlarına yeterli du-yarlığı göstermediği açıktır. Tüm bu baskılar karşısında artık sesini duyurma gereğinin bilincine varmış öğrenci genç-liğin kendi sorunlarına çözüm bulma yolunda etkin bir araç olan Öğrenci Postası'nın bu sorumluluğu yerine getirece-ğine inanıyoruz.

Kırklareli Meslek Yüksek Okulu Öğrencileri

ÖZERK VE DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE İSTİYORUZ

Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dekanlığı 3248 sayılı kanunun yayımlanmasından sonra 2547 sayılı kanunun 44. maddesinin (a) fıkrasını, "ara sınıflarda üç derse kadar vizesiz olarak da olsa başarısız olan öğrencilere yeni bir sınav hakkı tanımak" gerektiği biçiminde yorumlayıp bu yorumu fakültenin bölüm başkanlıklarına birer yazıyla bildirdi. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Öğrenci İşleri No: 500'de kaydı olan bu bildirim yazısının bazı bölümleri aynen şöyle:

"Normal eğitim-öğretim süresi içinde (6 yıl) son sınıf ve ara sınıflar dahil toplam üç dersten başarı gösteremeyenler bu dersten başarılı olabilmelerini sağlamak amacıyla bir ek süre kullanılacağından birinci sınıf dışında başarısız oldukları en çok üç dersten kaydı silinme durumuna gelmiş olan öğrencilerin kaydı silinmeyecek, bu öğrenciler için eğitim-öğretim süresi içinde diğer dersleri alma imkanı verilecektir. Bu öğrencilerin diğer bütün derslerden başarılı olmaları halinde başarısız oldukları üç derse yeniden almaları sağlanacaktır.

Yukarıda açıklanan durumda üçten fazla derse olanlar ile altı yıl sonunda henüz başarılı olamadıkları ders sayısı dört ya da daha fazla olan öğrencilerin kayıtları silinecektir."

Buca Eğitim Fakültesinin bu kararından sonra aynı üniversiteye bağlı diğer fakülteler ve Ege Üniversitesi'ne bağlı fakültelerdeki öğrenci dernekleri bu uygulamanın kendi fakültelerinde de derhal başlatılmasını istediler. Buca Eğitim Fakültesi dışındaki tüm fakültelerde söz konusu madde, vizesiz kalan öğrencilerin kayıtlarının silinmesi yolunda uygulanıyordu.

Bu haksız uygulamaya ilk tepki, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinden geldi. Uygulamaya ilişkin istemleri içeren bir dilekçe imzaya açıldı ve topluca dekanlığa verildi. Yaklaşık 250 imzalı bu dilekçe metni dernek temsilcisi tarafından öğrencilere okundu. Yer yer alkışlarla kesilen dilekçenin okunması bittikten sonra dekanlığa çıktı. Dilekçenin verilmesi sırasında topluca gelinmesini doğru bulmayıp dernek temsilcisini iyi niyetli olmakla suçlayan dekan söz konusu

uygulamayla ilgili olarak da eğer yasalsa aynı uygulamayı kendi fakültelerinde de düşündüklerini söyledi. Bu arada temsilci arkadaşlarını bekleyen öğrenciler "YÖK oylansın", "Doğramacı istifa", "Demokratik olmayan uygulamalara hayır", "Özerk ve demokratik üniversiteler istiyoruz" sözleriyle istemlerini dile getirdiler. Ertesi gün yine dekanlık önüne toplanan öğrenciler, sözkonusu uygulamanın, derhal başlatılmasını istediler.

Bu olaylardan sonra D.E.Ü. Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencileride aynı istemi tekrarlayan dilekçeleri dekanlığa verdiler. Dekanın tavır, İ.İ.B.Fakültesi dekanından farklı olmuyor, eğer uygulama yasalsa kendilerinin de hemen başlayacaklarını belirtiyor.

Bu kez dekanla giden temsilci, dekanın da aynı yanıtı alınca toplu dilekçenin suç olmadığı konusunda, İzmir II. İdare Mahkemesinin kararını anımsatıyor. Bunun üzerine dekanın yanıtı "Eğer alırsam hakkınızda disiplin soruşturması açmak zorunda kalırım" biçiminde oluyordu. Temsilci, buraya dilekçeyi iletmek için geldiğini, dilekçeye imza atan arkadaşlarının her türlü sorumluluğu kabul ettiklerini söyleyip, diretince; Dekan kesinlikle dilekçeyi almayacaklarını eğer ille de vermek isteniyorsa, postayla gönderilebileceğini söyledi. Böylece Dekan birgün önce söylediklerinin tamamen karşıtı bir tutum içerisine giriyordu. Toplu dilekçe daha sonra postayla dekanlığa gönderildi.

Öğrenciler temel istemlerini dekanlığa dilekçe ile iletmeleri suça, gerçekten kişi hak ve özgürlükleri hâlâ güvence altında mıdır? Genelin bir parçası olan üniversitelerde de bu ilkenin yaşama geçirilmediğine bir kez daha tanık olundu.

Bütün fakülteler, Buca'daki uygulamanın kendi fakültelerinde de uygulanmasını beklerken, Buca Eğitim Fakültesine sınav sonuçlarını öğrenmek için giden öğrenciler, panoda gördükleri duyuruyla birkez daha içinde bulun-

dukları çarpık konumun farkına varıyorlardı: Dekanlık bölüm başkanlıklarına gönderdiği ikinci genelgeyle uygulamanın yanlış yorumlama sonucu başlatıldığını belirtiyor, bu yüzden kaldırıldığını ekliyordu. Dekanlığın kararını değiştirmek zorunda kalması herhalde, "fakültelerin özerkliği" ile açıklanabilir.

Bu karardan sonra, Dokuz Eylül ve Ege Üniversitelerine bağlı fakültelerin öğrenci dernekleri bu durumu kınayan ve yasal olan haklarının yasal olmayan yollarla ellerinden alınamayacağını belirten bir dilekçeyle rektörlüklerine başvurdular.

Dilekçeyi vermek için D.E.Ü. rektörlüğüne giden D.E.Ü. Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Öğrenci Derneği, Buca Eğitim Fakültesi Öğrenci Derneği, İ.İ.B.F. Öğrenci Derneği temsilcilerine yaklaşık 50 kadar öğrenci eşlik etti. Rektörlüğe dilekçeyi veren dernek temsilcileri Buca'daki uygulamanın kaldırılma gereğini sordular. Rektör, söz konusu uygulamadan dekanlığın haberi olmadığını, uygulamanın bir öğretim görevlisi tarafından "yanlış yorumlanıp" bölüm başkanlıklarına iletilindiğini söyleyerek söz konusu öğretim görevlisi hakkında yasal işleme başvuracaklarını ekledi.

Atılmalarla ilgili olarak sorulan sorularında 1 Ağustos'ta toplanacak olan YÖK'te dile getireceğini öğrencilerin lehinde bir karar çıkması için çaba sarfedeceğini belirterek yanıtladı.

Aynı gün, E.Ü. Rektörlüğüne giden E.Ü. Fen Fakültesi Öğrenci Derneği, Mühendislik Fakültesi Öğrenci Derneği, B.Y.Y.O. Öğrenci Derneği, Edebiyat Fakültesi Öğrenci Derneği ve Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği temsilcileri ve onlara eşlik eden öğrenciler rektörle görüşmeye çıkarken dışarıda bekleyen öğrencilerden birisi, dilekçeyi okudu, okuma sık sık alkışlarla kesiliyordu. E.Ü. Rektöründe farklı bir karşılık vermiyor, O da söz konusu uygulamanın yasal olmadığını savunuyordu. Görüşme, Rektörün, 1 Ağustos'ta toplanacak olan YÖK'te öğrenci lehinde bir karar çıkartmak için uğraş vereceğini vaatmesiyle bitti.

Dernek temsilcilerinin ve öğrencilerin, Rektörlükleri ziyaretleri sırasında ilginç bir durum gözden kaçmadı: Kimliği bilinmeyen biri, elinde bulunan çantadaki bir video alıcısıyla dilekçe vermeye gelen öğrencileri filme alıyordu. Öğrenciler bu olayı, yıldırma politikasının bir devamı olarak yorumladılar.

1984-85 Öğretim yılında 40.000'e yakın öğrencinin atılması, üniversitelerdeki eğitim sisteminin iflasının tam bir göstergesi olmuştur. "Çok adam al, çok adam at" ilkesinin uygulanması olan bu durum 365 günde, her 15 dakikada bir öğrencinin atılması demektir. Tepkileri yumuşatmak için çıkarılan aforizmler, öğrenciler, her atımda af bekler duruma gelmiştir. Geçtiğimiz dönemki AF uygulaması nicel ve nitel yetersizliği bir yana atılmaları çözüm olmamıştır. Ve olmayacaktır. Atılmalar yine gündemdedir. Kaldı ki, Atılmalar öğrencilerin "suçu" değildir ve affedilmesi gereken öğrenciler değil, çarpık eğitim-öğretim sistemimizdir. Ve bu kıyımın sorumlusu da YÖK'tür.

Yüksek Öğrenim Kanununun yürürlüğe girmesinden bu yana üniversitelerde, eğitim askıya alınmıştır. Üniversite önündeki yığılmayı önliyorum diye, kontenjanlar görülmüş oranda (84-85 yılında % 96) arttırılmış, bu YÖK'ün başarısı olarak gösterilmiştir. Diğer yandan binlerce öğretim görevlisinin işine son verilmiş ya da üniversiteden ayrılmak zorunda bırakılmıştır. Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı % 100 artmıştır.

Getirilen sınav sistemiyle, düşünmeyen, üretmeyen, araştırmayan bir öğrenci tipi yaratılarak, başarı sadece sınavla ölçülmeye başlanmıştır. Bunun sonucunda, öğrenciler atılmamak için sınavlardan geçer not almaya yönelmişlerdir. Yani öğrenmeye değil, ezberlemeye yönelmişlerdir. Bir yarıyıldan ortalama 20 vize sınavına girmek zorunda olan bir öğrenci her 3-4 günde bir ara sınavı giriyor demektir. Öğrencinin derse ilgisini sağlamak için yapılan vize sınavları uygulanışları ile, hem öğrenciyi hem de öğretim üyesini bilimden uzaklaştırmıştır. Öğretim üyeleri, sınav kağıdını okumayı dakikalara sığdırmaya çalışmışlardır. Bunun sonucunda, öğretim üyeleri ya sınavları kolaylaştırmış ya sınav kağıtlarını yeterince inceleyememiş ya da yetirsiz kimselerin yardımını istemek zorunda kalmışlardır. Bu ortamda başarı ya da başarısızlığın ne olduğu çok açıktır. Bu öğrencilerin değil YÖK'ün başarısızlığıdır.

Devlet Planlama teşkilatı Yüksek Öğrenim özel ihtisas Komisyonu, Planlama Alt Komisyon raporunda, "Verim kavramı, Yüksek öğrenime kabul edilen öğrencilerin yıl ve zaman kaybetmeden mezun olmasını gerektirir demıştır. Bu durumda, gerek çıkarılan aforizmler geriye dönen öğrenciler il genel kontenjan artırımının getirdiği yığılma, gerekse atılmaların sonunda oluşan israflar verimsizlik değilde nedir?

Aslında YÖK kendi mantığıyla uyumlu davranmaktadır. ÇÜNKÜ,

- 1) YÖK bilim değil, bilimsizlik
- 2) YÖK öğrenme değil, ezberleme
- 3) YÖK araştırma değil, varolanla yetinme
- 4) YÖK, ekonomik yapıya uygun tarihsel görevini yerine getirmek zorundadır.

Bu dönem sonunda da atılmalar, yoğun bir şekilde gündeme gelmişti. Atılmaların kaynağı olan YÖK'ün 44. maddesi, bir yandan ek öğretim süresi tanırken, aynı zamanda, herhangi bir dersten iki yıl vizesiz olma halinde atılmayı olanaklı kılmaktadır. Böylece ek öğretim süresi kullanımı engellenmektedir. 3248 sayılı değiştirilen 44. madde bazı fakültelerde farklı uygulamalara da neden olmaktadır. Bazı fakülteler uygulamayı öğrenci lehine yorumlarken, üniversite senatosu kararıyla öğrenciler lehine uygulamalar durdurulmaktadır. Bunun bir örneği Buca Eğitim Fakültesinde yaşanmıştır.

Atılmaların engellenmesi istemimizdir. Buna dayanak sağlayan 44. madde değiştirilmelidir. Birinci sınıf öğrencilerinin derslerini iki öğretim yılında verme zorunluluğu kaldırılmalıdır. İkinci kez tekrar ettiği dersten vizesiz kalma halinde öğrencinin kaydı silinmemelidir. Devam zorunluluğu sınava girmenin koşulu olmamalıdır. Ara sınavlarının durumu yeniden gözden geçirilmelidir.

Ayrıca, gerek yasanın öğrenci lehine yorumlanması, gerekse ek sınav hakkı tanınarak kısa vadede atılan öğrencilerin geri alınması ya da kaydının silinmemesi için girişimler de bulunulmalıdır.

SONUÇ OLARAK;

6 YILLIK EĞİTİM HAKKI YAŞAMA GEÇİRİLMELİDİR.
YASAL DAYANAĞI OLMAYAN ATILMALARA SON VERİLMELİDİR.

DEÜ

DEMMEÖD Dokuz Eylül Ü. Mühendislik Mesl. Fak. Ö.D.
İİDF-ÖD " " " İktisadi İdari Bilim. " "
BEF-ÖD " " " Buca Eğitim Fak. " "

EÜ

FENFÖD-Fen Fak. Ö.D. EFÖD-Edebiyat Fak. Ö.D.
ETÖD-Tıp Fak. Ö.D. BYYÖ-ÖD-Basın Yay. YÖ.ÖD

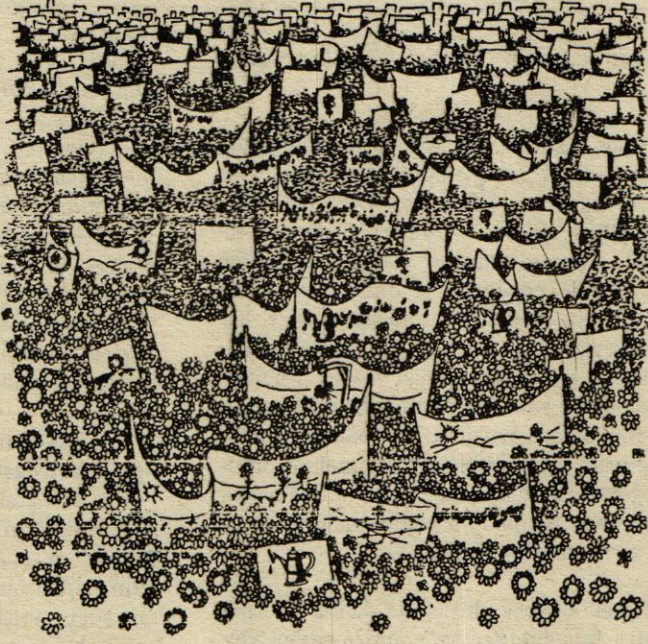
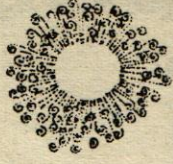
BASIN YASASINA HAYIR

Basının ve demokrasinin gündemindeki konulardan biri olarak son günlerde tartışılan Basın Konseyi nedir?

Bugünkü Anayasa, Türk Ceza Kanunu'nun ve 1980 sonrasında tümüyle değiştirilerek basın cenderesine döndürülen Basın Yasasının yanı sıra basına kendi elleriyle bir kelepçe daha taktırmaktır. Basın Konseyi, basın özgürlüğünün olduğu bir ortamda öz—denetim anlamında— ancak demokratik bir yapılanmaya sahip olmak koşuluyla — bir öneme sahiptir. Oysa ülkemizde bu konseye hiç gerek olmadan her türlü denetim varolan yasalar tarafından yapıyor. Hatta basımevlerindeki casuslar aracılığıyla gazete ve dergilere dağıtım girmeden el konup basım araçları müsadere edilebilmektedir. Bunun yanı sıra bu tasarı önde muhabirler üzerinde işleyecek bir mekanizma oluşturuyor. Muhabirin getirdiği haber Genel Yayın Yönetmeni, Yazı İşleri Müdürü'nün onayı olmadan yayınlanamamasına karşın, bu konseyin yaptırımı muhabirler üzerinde olacak, o gazeteciye bağlı olduğu örgütten çıkarabilecek meslekten men edebilecek.

Tüm bu gerekçeler nedeniyle bizce basın kendi ellerine bir kelepçe daha geçirmeyi reddetmelidir. Basın Konseyinin oluşturulmasına HAYIR.

ETÖD-MUFÖD
BASIN — YAYIN
BİRLİMLERİ

SELÇUK DEMİREL
(MİR ACIP) ALBÜMÜNDEN

DİKİLİ FESTİVALİNDEN NOTLAR

Ülkemizde festivaller adları kültür ve sanat festivalleri olsa da özünde bu adlandırmaları yansıtmak niteliklere bürünmüyorlar ya da bürünemiyorlar. Marmaris, Çeşme v.b. diğer festivaller bu kavramların içini boşaltan somut örnekler.

Ege'nin şirin kıyı ilçesi olan Dikili'deki festival ise tüm bunların tersine adındaki anlamı dolu dolu yaşatan düzeydeydi. Festivalde yeralan kahvehane söyleşileri —bunlar Yılmaz Onay, Deniz Türkali, Reha İsvan, Jülide Gülizar, Aziz Nesin, Erbil Tuşalp, Ali Sirmen, M. Tali Öngören, Hale Soygazi ile yapıldı— halkla aydınlar arasında kurulan, genelde kurulabilecek sıcak ilişkilerin örnekleriydi.

uygulama fakülte öğrencileri arasında eşitsizlik yaratmıştır.

Örnek olarak A.Ü.Fen Fakültesi Öğretim üyelerinden Yalçın Akçalı'nın bir grup öğrencinin vize notlarını liste üzerinde usulsüz bir şekilde değiştirmesi ve olayın fakültemizde yankılanması sonucu dekan yardımcısı Doç. Dr. Ferhan Hatipoğlu ile birinci sınıf dışındaki tüm öğrencilerin vize notlarına bakılmaksızın vize verilmiştir.

Fakültemiz yönetimi yalnız Matematik II. dersinden tüm öğrencilere vize verilmesini sağlarken Fizik I dersinden vize alamayan öğrenciler için hiç bir uygulama yapmamıştır.

Sonuç olarak bu somut olaylar A.Ü.Z.Fakültesinde bazı derslerin pazarlık yapılarak kurtarılması fakültemizde yönetim boşluğunun ne denli büyük olduğunu kanıtlamaktadır.

A.Ü.ZİRAAT
FAKÜLTESİNDE'Kİ
HAKSIZ
UYGULAMALAR

A.Ü.Ziraat Fakültesinde öğrencilere bazı derslerden notlara bakılmaksızın vize verilirken Fizik I dersi hocası Abdullah Kiraz böylesi bir uygulama yapmamıştır. Bu

Belediye Başkanı Osman Özgüven'in yönettiği "Gençlik ve Demokrasi" panelinde Yılmaz Onay, Hale Soygazi, Jülide Gülizar, Timur Selçuk ve gençlik adına da Sevil Çağrıran konuştu. Ertesi gün yiğit barış savaşçısı Olof Palme'nin adı verilerek açılan Barış Parkı'nda yapılan barış panelinde ise Aziz Nesin, Reha İsvan, Haluk Gerger, Ali Sirmen konuşmacı, Cevat Geray yönetici olarak katıldı.

Bunun dışında festivalde çeşitli oyunlar ve Yeni Türkü, Timur Selçuk, Rahmi Saltuk ve Deniz Türkali'nin konserleri yeraldı.

Bu festivallerin önemli bir yönü de Türkiye'de OD'lerinin ilk kez örgütlü olarak böyle bir organizasyona katılmasıydı. Yeralan birtakım aksaklıklara karşın sonuç kesin bir başarıydı. OD'leri, açtıkları fotoğraf sergisi, düzenledikleri Barış Panosu İzmir Öğrenci Dernekleri Ortak Korosu, slayt gösterisi ve festivalin anlamını zenginleştiren barış mendilleriyle ilgi odaklarından biriydi.

Toplumumuzda 12 Eylül kurumlaşmasının bir boyutu olarak kültürsüzleştirme politikası dayatılıyor. Ancak toplumun bağrındaki dinamikliği söndürülemediği, aydınlar ve halkın bütünleştiği, kültürsüzleştirme politikalarının bir kez daha kırıldığı ortamda Dikili festivali.

Festivalin düzenlenme aşamasında ve Festival süresince Belediyenin olağanüstü çabaları. Bilar A.Ş.'nin etkin katılımı OD'lerin yoğun çabaları festivalin temel etmenleriydi.

Bunların yanında festivale yoğun biçimde katılan emniyet görevlileri festivalin güvenliği konusunda yüksek bir sorumluluk duygusuyla hareket ettiler. Bu öğrencilere ayrılan çadırların yanındaki çadırlara yerleşmeleri, sanatçılar ve konuklar için Bergama'ya düzenlenen gezide, tersi yönde isteğe karşın ulaşım aracına binmedeki kararlılık biçiminde ortaya çıktı.

Tüm olumsuz koşullara karşın Dikili Festivali Türkiye için bugünden yarına uzanan güzel günlerin çabalarının belli ölçüde somutlandığı, sevgi, dostluk bağlarının kurulduğu, güçlendiği önemli bir noktaydı. Yanısıra OD'lerin ilk kez böyle bir etkinlik içinde önemli ve resmi bir yer alması OD'lerin etkin toplumsal güçlerle dayanışmasını pekiştirdi.

Benzeri tüm etkinliklerin sayıca ve nitelikçe artması dileği ile...

(Ayrıntılı izlenimler, söyleşiler gelecek sayıda hazırlanıyor)

İzmir Öğrenci Dernekleri
Kültür - Sanat Birimleri ve
Basın Yayın Birimleri

ab e c e
aylık eğitim kültür ve sanat dergisi

TÜM ÖĞRETMENLERİN SESİ
Ataç Sokak 27/5 Yenışehir - ANKARA

Yıllık Abone: 4000. TL.-
Posta Çeki Hesap No: 212911
Tel: 33 69 85.

Gençlik ve Kültür Etkinlikleri

TAŞKIN ESLEK
İ. Ü. S. B. F.

İnsanlığın tarihsel-toplumsal geçmişine baktığımızda, türlü yaşayış biçimlerine uygun olarak yapılan üretimlerle (nesnel ve düşünsel) karşılaşırız. İlkel insandan beri gelişen ve her evrede yeni bir boyut kazanan bu süreç insanlığı bir önceki evreye göre bir adım daha ileri götürür, bu bir zorunluluktur. Çünkü oluşan her evre kendine özgün yeni çelişkilerde beraberinde getirir. İnsan önce yaşar, sonra yaşadığının bilincine varır. Bu, eskiyi kavramaya ve onu bilimsel bir eleştiri süzgecinden geçirip gelecek evreyi oluşturmaya iter insanı. İlk insandan beri, üretim sürecinde ortaya çıkan bazı zorunlu ilişkiler insanın ve topluluğun bilinçsel etkinliklerini biçimlendirir. Bu zorunlu ilişkiler insan-insan ve insan-doğa arasındadır. Örneğin halk oyunlarını incelediğimizde geçmiş dönemlerdeki insan-doğa ve insan-insan ilişkilerinin yoğunlaşmış bir ifadesini buluruz, karşımızda. (Urfa'nın kımıl oyunu, Karadenizin horonu)

Bu açıklamaya bakarak şu sonucu çıkarabiliriz. Kültür, insanların doğanın verdiklerine karşılık ürettikleri maddi ve manevi herşeydir. Bu tanım, toplumda yaygın olan bir kavram kargaşasını ortadan kaldırmaktadır. Toplumda kültür denince genellikle, "kültürlü insan" deyimi buna örnektir. Kültürel etkinlikten ise, şiir yazma, resim yapma, gösteri düzenleme, film gösterme gibi dar bir zaman çerçevesinde gerçekleştirilen ürünler anlaşılır. Ve kültür olayının maddi yönü gözardı edilir. İnsanlar tüm yaşamları boyunca kültür üretirler, kültürel etkinliklerde bulunurlar. Toplumda yaygın olan kültürel etkinlik deyimi ise, önceden üretilen değerlerin sunulmasıdır. Gençliğin kültürel etkinlikleri dediğimiz zaman, üç günde yada beş günde sergilenen toplu gösterimler anlaşılmalıdır. Bu sadece önceden üretilenlerin yeniden üretilmesidir. Fakat kültürel etkinlik bu yeniden üretimi de içerir.

Kültürel etkinlikte bulunma yada kültür üretme maddi yaşamdan ayrı bir olay değildir. Gençliğin bir bölümü seks filmleri, arabesk, disko ile kendinden geçerken diğer bir bölümü halk müziği, şiir, karikatür, nitelikli filmler, halk oyunları vb. türünde kültürel etkinliklerde bulunmaktadır. Bunun anlamı nedir?

Birinci kategoriye girenler tamamıyla kültür tüketicisi konumundadır. Dışardan verilen bu kültürel birikimle bağlı bulundukları toplumsal kategoriye uygun davranışlarda bulunurlar. Bu türden bir kültürlenme aslında bir çeşit kültürsüzleşmedir. Her bütün, içinde çelişki taşır. Kültür alanında da böyle. Oluşacak yeni kültür, eskiden soyut değil, eskinin bağrında gelişecek, onun temelinde yükselcek fakat içerik olarak ondan farklı olacaktır. Bu kültür olayının devingen yapısından kaynaklanır. Bu devingenliğin nedeni ise, maddi yaşamın sürekli gelişmesi ve yeni boyutlar kazanması ve her yeni evrenin yeni çelişkileri bünyesinde barındırmasıdır. Oluşacak yeni koşullara uygun öğeler varlığını koruyacak, ayak uyduramayanlar ise yok olacaktır. Arabesk, disko ve diğer kültürel yapıların varlığını sürdürmesi ise, kendilerini yaşatacak ortamın varolmasına dayanır. Bu ortam kültürel kargaşa ortamıdır.

dır. Bu maddi ve manevi kültürel alandaki kargaşadır.

Türkiye'de düşünce ve kültür yaşamının bugün derin bir bunalım içinde olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu bunalım, günümüze özgü özellikler taşımakla birlikte, aslında yüzyıllardan buyana süregelen bir durumdur. Bunun başlıca nedeni, gösterilen çözümlerin aslında çözümsüzlük olması, bunalımı aşacağı yerde onu yeniden derinleştirmesidir. Kısaca saptamak gerekirse, bu bunalım, maddi kültür ile manevi kültür arasındaki çelişki ve uyumsuzluktan kaynaklanır ve sonuçta ulusal kültür bunalımı olarak kendini ortaya koyar. Ulusal kültür bunalımı hiç kuşkusuz, toplumsal kültür bunalımı olduğu kadar, egemen kültür bunalımıdır da. Bir başka deyişle, toplumda egemen bir maddi-manevi kültür uyumunun kurulamamış olmasıdır.

Bu kültürel kargaşa, kitlelerin kültür üretme yerine kendisi için üretilen ve empoze edilen kültürü almalarına yol açmaktadır. Kitleyi edilgin duruma sokan bu olaya kitle kültürü diyebiliriz.

Maddi ve manevi kültürün uyumsuzluğu sadece belli bir çevreyi etkilemiyor. tersine zengin kültürel değerler üreten halk kitlelerini de etkisi altına alıyor. Örneğin, oldukça ilginç motiflerle bezenmiş olan halk kültüründe günümüzdeki durağanlık, bunun göstergesidir. Halkın kendi iç dinamiğiyle kültür üretmesi artık durma noktasına gelmektedir. Durması bir yana bugüne dek üretilen kültürel yapıların korunamaması tehlikesi vardır. Ulusal kültürün yaratılamaması ve bundan doğan kargaşa, yaratılmış olan ve yaşamdan kaynaklanan halk kültüründe durağanlaştırmıştır. Ve son aşamada yok etmeye, bozmaya veya yozlaştırmaya yönelmiştir. Kültürel yapıyı iyileştirme çabaları ise onu doğuran maddi yaşam aynı kaldıkça sonuçsuz kalacak ve yazının başında da belirtildiği gibi biçimsel bir çaba olacak ve kültürel bunalımı derinleştirmekten başka bir anlam taşımayacaktır. Tabii bu hiçbirşey yapılmaması anlamına gelmez. Bu kültürel bunalımdan çıkış, herşeyden önce günümüze kadar geçmiş olan kültürel mirasın oluşacak yeni koşullara ayak uydurabilecek demokratik unsurlarına sahip çıkmak ve geliştirmek yoluyla olacaktır. Bunun koşulunda, kültürel mirası biçimsel bir eleştiri süzgecinden geçirmektir. Bunu yapabilmek için ise kültürel mirası özümleme yoluna gitmek gerekir. Bu, birinci aşamayı oluşturur ve kısmi olarak kültürel gelişmeye köstek olan unsurları elemeyide bünyesinde barındırır.

Radyo ve televizyonun en ücra köşelere kadar girmesi de bu durağanlığı ve kargaşayı hızlandırmaktadır. Dallas türü diziler, ucuz eğlence programları bunun örneğidir.

Kültürün bir meta haline geldiği ve kültür pazarlamacılarının olduğu hatta bunun bir endüstri haline geldiği bir toplumda olması gereken alternatif kültür faaliyetlerinin ne olması gerektiği de ortaya çıkmaktadır. Bu hayatı algılama şekli ile içiçedir ve, dinamik kültür anlayışı doğrultusundadır.

Yani kültürel yapılanmadaki çelişkinin bir yanında yer almaktadır.

Gençliğin kültürel etkinlikleri derken, olaya bu açıdan bakılmalı. Gençliğin her kesimi bir takım etkinliklerde bulunuyor, ama nasıl?

Örneğin bir grup genç, bir süre önce düzenledikleri caz konserinde, kendilerinden geçerek çılgınca eğlenmişler ve en sonunda elektro gitarlarını yere vurup parçalamışlardır. İşte burada bir yol ağzına gelmiş bulunuyoruz. Hangi gençlik? Gençlik mi? Gençlikler mi?

Toplumun her alanında var olan kültürel-ekonomi farklılaşmaları bu konuda da farklılaşmaya yol açar. Zaten, çelişkili gençlik kesimlerini ayırt edebilmemizin nedeni de, çok sayıda gencin belli özelliklere sahip olmamaları değil, gerçekten gençlerin içinde bulundukları, koşullara göre onlara hitap eden, onlara bir ilişki bir yaşam biçimi sunan belirli bir takım gençlik alt-kültürlerinin var olmasıdır. Gençlerin varolması yani.

Sonuç olarak, kültür alanındaki kargaşanın bir sonucu olarak kitle kültürünün aşılması konusunda şunu söyleyebiliriz: Kitle kültürünün aşılması, ancak onun gerçek karşısının oluşturulmasına, yani gerçek kültürleşmenin var edilmesine bağlıdır. Bunun yolu da toplumda halkçı, demokratik kültür öğelerinin güçlendirilmesinden geçer. Bu kültür öğeleri, kitleleri üretimlerinde insanileştirmeye, zihinsel olarak bilinçlendirmeye, dönüştürücü bilinç dolayısıyla yabancılaştırmadan kurtarmaya, kültürel gereksinimlerini kendi insani özlerinde uygun bir biçimde karşılamaya, kişileştirmeye vb. yöneliktir. Ancak böyle bir seçeneğin güçlendirilebilmesi için, kitle kültürünü oluşturan nedenleri ortadan kaldırmaya çalışmak, kitle kültürünün aşılmasına olanak sağlamak gerekir.

BİLİM ve SANAT

68. Sayısında

- ULUSAL BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARİŞ
- DIŞ POLİTİKA VE COĞRAFI KONUM H. Esat İyık
- BARİŞİ SAVUNMAK VE FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜ Reha İsvan
- "İNSANLIK ONURU İŞKENCEYİ YENECEKTİR" Tufan Aydın
- NİÇİN İNSAN HAKLARI DERNEĞİ Nevzat Hırsacı
- YENİ CEZA YASA TASARISI Halit Çelenk
- 1402'likler ve YARGI Güney Dinç
- "KİT"lerin ÖZELLEŞTİRİLMESİNDE GERİKÇE İDEOLOJİKTİR" (Gencay Şaylan)
- BELEDİYELERDE NELER OLUYOR İlhan Tekeli
- KIBRIS ÇIKARIMI 1986 Oğuz Oyan

Ayrıca yazı, şiir ve sözleriyle:
Adnan Şenel, Aytaç Altındal, Mumtaz İdil, Güney Gonenc, Ali Taygun
Haluk Gerger, Nihat Behram, Ethan Yener, Çetin İpekkaya, Gülşen
Karakadıoğlu, Aykut Göker

Çizgileriyle:
Fecrullah Doğan, Nezih Danyal, Mehmet Tevlim, Orhan Coşupulu, İsmet
Yaşar, Cumhur Gazioglu, Serdar Kutca

Fotoğraflarıyla:
Rıza Ezer

- Abone : Yıllık 2500, 6 Aylık 1400 TL
- Adres : Sumer Sk. 36/ 1 - A Kızılay - ANKARA Tel. 30 59 45
- Dağıtım : Etkin (Merkez) Nuruosmaniye Cd. 9/3-4
Cağaloğlu - İSTANBUL Tel. 5 27 60 11

DÜNYADA EĞİTİM VE ÖĞRENCİ HAKLARI - IUS

1986 Ocak ayında toplanan Uluslararası Öğrenciler Birliği (IUS) Yönetim Komitesinde 86 yılı boyunca bazı çalışmalar yapılması kararlaştırıldı.

Alınan kararlar arasında ;

'Eğitim bir hak, bir ayrıcalık değil' kampanyasının yaygınlaştırılarak devam edilmesi;

Öğrencilerin okudukları eğitim kurumlarındaki karar alma mekanizmalarında yeterli oranda temsil edilmelerinin ve örgütlenme haklarının sağlanması için çalışılması;

Çeşitli ülkelerde demokratik bir üniversite ve özgür bilimsel araştırma ortamı kurulması için, eğitimin reformu ve demokratikleştirilmesi için öğrencilerin isteklerinin duyurulması ve desteklenmesi;

Öğrencilerin eğitim sonrasında iş bulabilmeleri için uygun koşulların yaratılması ve öğrencilik sırasında, daha iyi çalışma ve yaşama koşullarının sağlanması için öğrenci girişimlerinin desteklenmesi;

Öğrencilerin kültür hayatına katılmaları için çalışmalarının ve ülkelerindeki okuma-yazma oranının artması için çalışmalarının desteklenmesi konuları var.

1986 yılında 'Eğitim ve Öğrenci Hakları Üzerine Çalışma' konulu bir Öğrenci Haftası tekrar düzenlenecek. Dünya öğrenci derneklerinin görüş alışverişi, deneyim değerlendirmesi yapması ve ilerisi için kararlar vermesi için 86 Ekiminde Prag'da 'Eğitim ve Toplum' konulu bir Dünya Öğrenci Forumu düzenlenecek. Bunun ardından 86 Kasımında Helsinki'de 'Üniversite ve Toplum - öğrencinin bakış açısından' konulu bir Avrupa Öğrenci forumu düzenlenecek.

(kaynak: IUS dergisi - 4 sayı)

FİNLANDIYA'LI ÖĞRENCİLERİN BİR KİTLE DAYANIŞMA HAREKETİ: TAKSVARKKI

Taksvarkki'nin günlük dilde anlamı 'bir günlük çalışma'dır. Son 20 yılda bu sözcük ikinci bir anlam kazandı; artık 3.ncü Dünya ülkelerine yardım için bir günlük çalışma yapıldığı ve toplanan paraların fonlara aktarıldığı bir dayanışma kampanyası anlamına geliyor.

İlk Taksvarkki 1967'de, öğrenci derneklerinin girişimiyle Peru'ya yardım için yapıldı. O zamandan bu yana katılım arttı; bugün, aralarında öğrenci derneklerinin, sendikaların, barış komitelerinin ve kilisenin de bulunduğu 26 ulusal örgüt bu çalışmada yer alıyor.

1985 Uluslararası Gençlik Yılında İskandinav ülkelerinde ortak bir Taksvarkki kampanyası yürütüldü. Amaç Güney Afrika'da ANC'nin (Afrika Ulusal Kongresi) siyahların demokrasi ve eşit hakları için savaşımına destek vermekti. Aynı yıl Finlandiya'daki kampanyaların bir başka hedefi de zorluklarla karşı karşıya bulunan Nikaragua'nın Jinotega kentinde bir hastahane kurulması için para toplamaktı.

Taksvarkki çalışmasında öğrenciler, Ulusal Okullar Kurumundan önceden aldıkları izinle bir günlük, okuldan izinli sayılıyorlar ve o gün dükkanlarda, fabrikalarda ya da diğer işlerde çalışıyorlar (örneğin bütün halka açık parkları temizliyorlar). O günlük maaşlarını dayanışma kampanyası fonuna bağışlıyorlar. Bu kampanyaya katılım isteğe bağlıdır, istemeyenler ise o gün okula devam ederler.

1985'te Taksvarkki'nin toplayabildiği para 5 milyon Fin markına ulaştı. Bu tür kampanyalarda alınan en önemli sonuç öğrenciler arasında dayanışma bilincinin artması. (kaynak: Uluslararası Öğrenciler Birliği aylık yayın organının 3 sayısı)

SUS KONUŞMA POLİTİKASI ve ÖĞRENCİLER

Öğrenciye ev yok... Öğrenciye iş yok... Siz öğrencisiniz, size güven olmaz... Siz öğrencisiniz yaşamak neyinize?

Çağdaş öğretim, nitelikli öğretmenler, temiz okullar, yaşanabilir yurtlar, daha iyi yaşama koşulları sizin neyinize? Susun konuşmayın! Öğrenmeden okuyun. Sadece sınıfımızı geçmeye bakın, gerisini bize bırakın...

Bu söylenenler üniversite gençliği üzerinde uygulanmak istenen politikanın mantığını biraz olsun yansıtmıyor mu?

Günümüz Türkiye'sinde öğrenci olmak büyük sorumluluk ve özveri gerektirir; baskılara karşı bilinçli hareket etmeyi gerektirir. Tüm kurumları ve baskıcı kurallarıyla öğrencilere yöneltilen politikaya ve bunun karşısında öğrencilerin hak arama mücadelesine bir göz atalım.

Eğitim-Öğretim: Bugünkü üniversitelerimiz bilimsel eğitimden bütünüyle uzak, medreseleri andırır bir öğretime sahiptir. Bu özellik Anadolu şehirlerinde kurulmuş üniversitelerde daha belirgin. Örneklemek gerekirse: Okullar mescitten geçilmez ha-

le getirilmiştir. Cuma namazlarında öğretim üyeleri dersleri erkenden bitiriyorlar. Mazereti "cuma namazında bulunmak" olan öğrenciler hoşgörüle derslere alınabiliyorlar. Bir çok derste öğretim üyeleri "essalamünaleyküm" diyerek dersliğe giriyor. Oruç tutmayan öğrencilere yapılan baskılar yemekhane baskı dayak atmaya kadar varıyor. Okullarda dini ayinler, kuran okumalar, mevlüt törenleri bir hayli yaygın. Bazı okullarda başörtülü kız öğrencilere ayrıcalıklı davranılıyor. Bu örnekleri çoğaltmak olası.

Kadrolaşma: Yüksek Öğrenimde en iyi işletilen mekanizmalardan birisi de "seçilmiş" elemanların görevi getirilmesi.

Öğretim elemanları arasında açıkça "sağcı" olduğunu söyleyen ve pervasızca siyasi propaganda yapmaktan çekinmeyenler var. Birkaç örnek:

Kastamonu Meslek Yüksek Okulu'nda Cahit Doğan adlı bir öğretim görevlisi, "Ben milliyetçi muhafazakârim" diyor ve ekliyor: "Tanzimattan beri komünistlerin yapmış olduğu hareketlere karşı biz milliyetçi muhafazakârlar karşı koymuşuzdur. Bugün bir çok milliyetçi muhafazakâr, sağcı arkadaşım suçsuz yere hapis yatıyor..." Yine aynı okulun müdürü Yardımcı Doçent Doğan Aydal, "Ben kendi ideolojimden olan bir öğrenciyi bile bir hafta okuldan uzaklaştırdım. Buna göre, diğer öğrenci-

ler davranışlarına dikkat etsinler..." Tabii bütün bu sözler ders sırasında söyleniyor.

Kadrolaşmayı ve siyasi propagandayı gösteren örnekler yalnızca bununla kalmıyor: Emekli subayların yurt yönetimlerine getirilmeleri, gardiyanların okullarda çalıştırılması...

Öğrenciler üzerindeki "Sus konuşma politikasının" uygulayıcıları yukarıda anlatılan kadro ile, gerici eğitim-öğretim ve baskılarla, daha başka bitip tükenmeyen yöntemlerle gençliği sessizleştirmeye, köreltmeye çalışıyorlar. Başarılı oldular mı? Ya da olabilecekler mi? Bunun yanıtını öğrenci gençliğin hak arama mücadelesinde, sorunlarının çözümünde attığı somut adımlarda aramak gerek.

Öğrenci Dernekleri: Uygulanan bütün baskılara, yasal olmayan engellemelere karşı öğrencilerin özverili uğraşları ve sonuçta yargının verdiği kararlarla öğrenci dernekleri kuruldu ve sayıları hızla artıyor. Bu derneklerin kurulması ve Türkiye çapında yaygınlaşması uygulanmak istenen politikanın tutmadığını ve öğrencilerin suskun bir kitle olmayı reddettiklerini gösteriyor.

Gelişen Olaylar ve Öğrencilerin Tutumu: İzmir'de Altan DURMUŞ'un ölümü üzerine öğrencilerin gösterdiği tepki, yönetimin ve polisin öğrenciler üzerindeki baskısı, buna rağmen öğrencilerin yürüyerek rektörlük kapısına siyah çelenk bırakmaları polise gözaltına alınmak istenen arkadaşlarını vermemeleri.

men öğrencilerin yürüyerek rektörlük kapısına siyah çelenk bırakmaları polise gözaltına alınmak istenen arkadaşlarını vermemeleri.

Edirnekapi Öğrenci Yurdu önünde bir öğrencinin kaza geçirmesi üzerine başlatılan oturma eylemi.

Dokuz Eylül İktisat Fakültesi'nde bir kız öğrencinin polis tarafından dövülmesi üzerine öğrencilerin protestoları.

Bu ve buna benzer bir çok olay karşısında öğrenciler duyarlılıklarını göstermiş ve haklı tavırlarıyla kamuoyunu uyarmayı başarmışlardır.

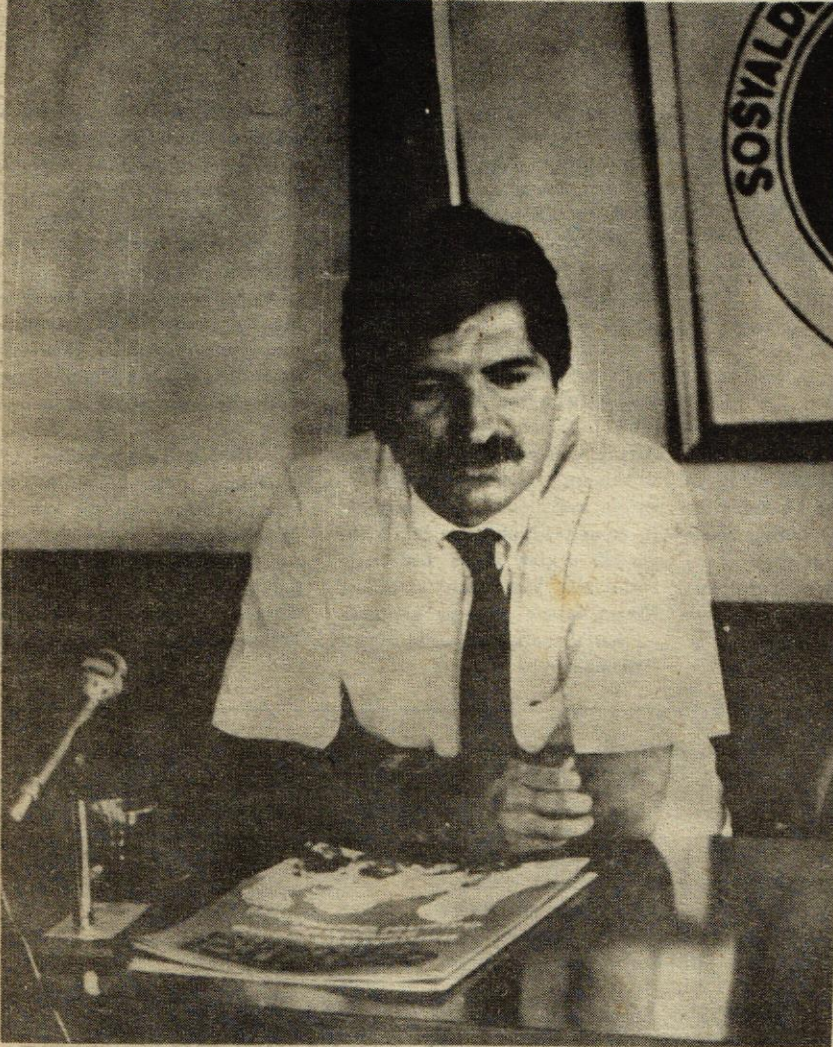
Olanlar sonrasında öğrenciler üzerindeki baskılar daha da yoğunlaşmış, okuldan atılmalara, uzun süreli uzaklaştırmalara ve gözaltına alınmalara tanık olunmuştur.

Tüm anlatılanlar gösteriyor ki öğrenciler üzerinde uygulanmak istenen "sus konuşma" politikası tutmamıştır.

Öğrencilere düşen, birlikteliği bozmadan öğrenci dernekleri çevresinde birleşmektir.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nden bir grup Öğrenci

YÖK'E HAYIR !

Sosyal Demokrat Halkçı Parti Temmuz ayı içerisinde "YÖK Cenderesinden Kurtulalım, Yaratıcı özerk Üniversiteyi Kuralım" adlı altında bir kampanya açtı. Çeşitli basın organları, SHP Genel Merkezi'nde bir defterin imzaya açıldığı ve YÖK'ün anti-demokratik, bilimsellik dışı, baskıcı uygulamalarından yakından tüm öğrenci, öğretim üyesi ve öğrenci ailelerinin görüş ve önerilerinin beklendiğini, bu kampanyanın imzayla desteklenmesinin istendiği yazıldı.

Bu gelişmelerden sonra ÖĞRENCİ POSTASI ve bir grup öğrenci kampanya hakkında bilgi almak, böyle bir kampanyaya öğrencilerin en yoğun katılımını sağlamanın olanaklarını konuşmak amacıyla SHP Genel Merkezi'ni ziyaret ettiler. Öğrencilerle görüşen Gençlik ve Eğitim işleri sorumlusu Fikri Sağlar, başlatılması düşünülen kampanyanın ertelendiğini, bunun gerekçesinin de yaklaşan seçimler dolayısıyla çalışmaların yoğunlaşması ve böylesi bir kampanya için yeterli hazırlığın sağlanamaması, özellikle öğrencilerin katılımının yaz aylarında beklenen

düzeye erişememesi olduğunu açıkladı. Bu açıklamadan sonra öğrencilerle uzun bir söyleşi yapan Sağlar; gençlik sorunları, SHP'nin gençlik sorunlarına yaklaşımı, eğitim, YÖK, katılım, barış üzerine soruları yanıtladı ve bu konulardaki düşüncelerini anlattı. Gençliğin toplumun en dinamik gücü olduğunu söyleyen Sağlar, bu önemli gücün toplumsal duraklamanın suçlusu olarak gösterilmek istendiğini, SHP'nin gençliğe özellikle önem verdiğini, gençliğin sorunlarını yakından izleyip çözüm bulma yolunda kararlı çalışmalar yapmayı düşündüklerini, ancak bunun gerçekleştirilebilirliğinin en önde gelen koşulu olarak da gençlerin kendilerine yardım etmelerini, öneriler getirmelerini, birlikte çözüm bulmaya katkıda bulunmalarını gördüklerini söyledi.

YÖK'le birlikte, bilimsel-demokratik üniversitenin çok ağır bir darbe yediğine değinen Sağlar, öğrencilerin, öğretim üyelerinin susturulduğunu, aydın düşünceleri etkisiz kılabilmek için her türlü baskının uygulandığını YÖK'ü de bu baskı politikasının kurumlaşması olarak gördüğünü söyledi. Öğrenciler tarafından harçlar konusunda sorulan bir soruyu "Üniversitelerde alınan harçlar ne gibi harcamalarda kullanılıyor ben de merak ediyorum" biçiminde yanıtladı. Daha sonra, YÖK'ü araştırmakla görevlendirilen komisyonun çalışmalarını sürdürdüğünü anlatan Sağlar, bu çalışmaların ne gibi sonuçlar verdiğini soran bir öğrenciye, çalışmalarını hiçbir zaman yeterli bulmadıklarını öğrenci gençliğe somut veriler götürmüyor olmanın farkında bulunduklarından, ancak bunun böyle gitmeyeceğinden, daha özenli çalışmalar yapılacağından mutlaka ve mutlaka öncelikle öğrencilerin kendi sorunlarına sahip çıkmalarının şart olduğundan söz etti.

Barış konusundaki soruyu "SHP barış yılında ne yazık ki hiçbir şey yapamamıştır" sözleriyle yanıtladıktan sonra, olanaksızlıklar içinde bulunduklarına değindi ama herşeye karşın barışın savunucusu olduklarını söyledi.

Fikri Sağlar sözlerini, açılacak olan kampanyaya öğrencilerin etkin olarak katılmalarını beklediklerini, bu kampanyayı doğrudan öğrencilerin başlatıp yürütmeleri için her olanağı sunacaklarını yineleyerek tamamladı ve özellikle Öğrenci derneklerinin bu konuya ilgi göstereceklerinden emin olduğunu söyledi.

ÖĞRENCİ POSTASI, demokrasi savaşımının ayrı düşünülemez bir parçası olan öğrenci gençliğin hak arama savaşımının önünü açan, onu geliştiren, destekleyen her türlü etkinliği dikkatle izlemeyi bu alanda atılmış adımlara sahip çıkıp o adımları daha da ileri götürmeyi görevleri arasında görür. **ÖĞRENCİ POSTASI**, bu ilkesi doğrultusunda, tüm öğrencileri, onların da demokratik kitle örgütleri olan Öğrenci derneklerini "YÖK Cenderesinden Kurtulalım, Yaratıcı Özerk Üniversiteyi Kuralım" kampanyasına katılmaya çağırır.

**DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE SAVAŞIMINA KATILALIM
"YÖK'E HAYIR" DİYELİM ...**